

MÁSODIK HULLÁM

- civil szervezeti jó gyakorlatok
a koronavírus-járványban

Tartalom

Bevezetés.....	5
Adománygyűjtés és szociális mentorálás Szabolcsban	8
<i>„Hazamentek Szabolcsba, és szó szerint éheztek a családjukkal. Az adománygyűjtés nem tartozik a profilunkba, de a terepismeretünket kihasználva mindenképpen segíteni akartunk.”</i>	
Andi boltja.....	11
<i>„A koronavírus járvány felhajtotta az árakat, és a hátrányos helyzetű családok amúgy is alacsony bevételeikből még kevesebbet tudtak vásárolni. Sajnos az önkormányzatok lehetősége is szűkös volt a segítségnyújtást illetően.”</i>	
A vanyarci fiatalokért	14
<i>„Először gőzünk nem volt arról, honnan szerezzünk eszközöket. Egy sikeres adománygyűjtés után végül a diákoknak nem kellett szégyenkezniük a szegénységük miatt, a feladatokat digitális eszközökön is meg tudták oldani, elkezdhették pótolni a lemaradást, és az osztálytársaikkal is tudták tartani a kapcsolatot.”</i>	
Civil Tanács.....	18
<i>„Önkénteseink a járvány kitörése előtt is rendszeresen tartották a kapcsolatot a településen élőkkel. Amikor kitört a járvány, az ő jelzéseiknek köszönhetően tudtunk időben reagálni és közösen megoldást keresni a helyzet okozta problémákra.”</i>	
Csodaműhely.....	23
<i>„Egyesületünk 2012 óta dolgozik a csobánkai hátrányos helyzetű emberekért, hátrányos helyzetű emberekkel. Programjainkba több generációt vonunk be, így kapcsolatba kerülünk kisgyermekes anyukákkal, gyerekekkel és az idősebb korosztállyal is. Ez a 9 évre visszanyúló közös munka, illetve az általa kialakított bizalmi kapcsolat volt az alapja a koronavírus járvány alatti munkánknak is.”</i>	
Érdekem az érdeked	28
<i>„Több megkeresést kaptunk, hogy segítsünk a jövedelem nélkül maradt emberek, családok napi megélhetési gondjainak megoldásában. Főleg az önkormányzatok felé benyújtott segélykérelmek megírására, a környéken lévő szeretetszolgálatok megkeresésére és használati tárgyak osztására vonatkoztak a kérések.”</i>	
Érdekérvényesítés pszichiátriai betegeknek.....	30
<i>„A koronavírus járvány alatt a pszichiátriai betegek jelentős része nem kapott ellátást a korlátozások miatt. Fordultak hozzánk hajléktalan pszichiátriai betegek gondnokai és hozzátartozói, vagy öngyilkossági veszélyben levő emberek, de sokszor orvosok és más szakemberek is kerestek bennünket tanácsért.”</i>	
Ha kell egy hely - közösségépítés szakképzésben tanuló fiatalokkal	34
<i>„A Deviszont Közösségi Tér egy kispesti, szakképzésben tanuló, hátrányos helyzetű fiataloknak szóló pedagógiai program, aminek célja, hogy a fiatalok megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot, és tudatos, cselekvő állampolgárokká váljanak. Az iskolákkal egy időben álltunk át online működésre, válaszokat keresve a koronavírus járvány első hulláma alatt keletkező új igényekre.”</i>	
Hórukk, segítsünk.....	41
<i>„Mivel az egyesület rendelkezik varrni tudó önkéntesekkel és gépjárművel is, egyértelmű volt, hogy maszkok készítésében és szétosztásában, időseinknek történő bevásárlásban, ügyintézésben, az iskolás gyerekeknek a lecke kiszállításában, a rászorulóknak pedig élelmiszercsomagokkal is tudunk segíteni. A legfontosabb az volt, hogy a környék közösségei érezzék, odafigyelünk rájuk, és lehet ránk számítani a szükségben.”</i>	

InDaHouse	44
<i>„Az iskola nem rendelkezett módszerekkel és eszközökkel a korszerű digitális oktatáshoz, a gyerekeknek azonban szükségük volt támogatásra ahhoz, hogy elsajátítsák a tananyagot, megoldják a kiadott feladatokat. Az önkénteseink pedig a járványhelyzet alatt is szívesen segítene az InDaHouse-os gyerekeket, ezért kézenfekvő volt, hogy mindent megteszünk.”</i>	
KórházSuli	49
<i>„A járvány indulásával pontosan láttuk, hogy míg az egészségügyi dolgozók értünk dolgoznak, addig gyermekeik egyedül tanulnak. Ebben szeretniük volna nekik segíteni.”</i>	
Lakhatási segítség járványhelyzet alatt	53
<i>„Szociális munkásaink a járvány alatt se hagyták magukra az ügyfeleiket, még akkor sem, amikor a személyes kapcsolattartás lehetőségei nagyon korlátozottak voltak. Így sikerült fenntartani a bizalmat, és segíteni a rászoruló embereket: senkinek a lakhatása nem veszett el pusztán a járványhelyzet miatt.”</i>	
Lépünk, hogy léphessenek	57
<i>„Olyan támogató is akadt, aki „örökre fogadott” egy rászorulót, és közvetlenül neki segített bevásárlással, de különböző szolgáltatásokban is segítséget tudtunk nyújtani.”</i>	
Mese a csúf, gonosz vírusról	60
<i>„Problémáikkal maguk az itt élő emberek kerestek meg minket, amire válaszul három tevékenységcsoportot alakítottunk ki: tájékoztatás, szociális segítségnyújtás és oktatás.”</i>	
Mosolygó Balatonföldvárért	64
<i>„A szegénység a Balatontól 10-20 km-re fekvő településeken nem új jelenség, de az alkalmi munkalehetőségek szűkülésével a szegényeket a járványhelyzet még jobban sújtotta, ráadásul a távoktatás nehézségei és az ehhez szükséges eszközök hiánya, a rossz családi háttér miatt tovább nőtt az érintett gyermekek társadalmi leszakadásának veszélye is.”</i>	
Nem vesztek el! - autizmussal élők támogatása	66
<i>„Az autizmussal élők egyik közös vonása, a nagy egyéni különbségek ellenére, hogy rendkívül rosszul viselnek minden eltérést a megszokottól, különösen a hirtelen változásokat, a strukturálatlan és a bizonytalan helyzeteket (típusosan magas stressz szint, pánik, viselkedészavar). Őket kellett megvédenünk.”</i>	
NoÁr: Meleg ételt a rászorulóknak!	73
<i>„A kiszállítás első napjaiban az ott lakók meglepődve vagy esetenként bizalmatlanul fogadtak minket. Ahogy telt az idő, és megismerték az önkénteseinket, akikkel nap mint nap találkoztak, kialakult a bizalom is. Végül, az akció utolsó napján az ottlakók meglepetés énekéssel készültek a csapat számára.”</i>	
Online személyre szóló adományozás hajléktalan embereknek	77
<i>„Elég gyorsan és rugalmasan reagáltunk a vírus okozta korlátozásokra. A lapot hamar online elérhetővé tettük, az adományok kérését és felhasználását egyértelműen kommunikáltuk. Kampányt indítottunk, amiben ismert személyiségek segítségével olyanokat is sikerült megszólítanunk, akiket eddig nem értünk el.”</i>	
Pajzsot fel!	81
<i>„Fontos ügyekkel foglalkozunk, de a legfontosabb mind közül, hogy egyre többen vagyunk, és demokratikus közösséget építünk.”</i>	
Pilisborosjenő összefog	85
<i>„Láttuk az emberek kétségbeesését, akik nem tudták, hogyan fognak enni adni a családjuknak. Ezt nem lehetett tétlenül nézni, azonnali, de tartós segítségre volt szükség.”</i>	

Roma fiatalok támogatása	88
<i>„Abban hiszünk, hogy szükség van egy erős, roma értelmiségre, ehhez pedig minél több roma fiatalnak kell egyetemre mennie. A járványhelyzet alatt a diákjainkkal közösen alakítottuk ki az oktatási programunk kereteit. A fiatalok az online térben egymást támogatva, egymáshoz kapcsolódva érezhették, hogy nincsenek egyedül a nehézségekkel, mert számíthatnak egymásra és ránk is.”</i>	
Sant'Egidio Közösség.....	92
<i>„A COVID-járvány tavaszi szakasza rendkívül sérülékennyé és kiszolgáltatottá tette a Pécs Lőteri dombok környékén élő szegényeket, akik sokszor étel és ellátás nélkül maradtak. A Sant'Egidio Közösség/ Zichy Gyula Alapítvány önkéntesei azért keresték fel ezt a régiót, mert a csoportos találkozás a hajléktalanokkal a korábbi találkozási helyeken ellehetetlenült, és többen ezen a környéken húzták meg magukat.”</i>	
Segélyalap	97
<i>„A színházi háttér dolgozóknak nyújtott segítség megszervezését önkéntes alapon, az előadó-művészeti terület iránti elkötelezettség és a dolgozók iránti szolidaritás alapján vállalta magára a Független Előadó-művészeti Szövetség.”</i>	
Szeged és környéke: a tanodák is átálltak online oktatásra.....	101
<i>„Már a járványhelyzet előtt is hangsúlyt fektettünk a digitális oktatásra, amely a hagyományos tanodai működésnek is a részét képezte. Ez megkönnyítette a távoktatásra való átállást nálunk.”</i>	
Új Start	106
<i>„A március végén még kilátástalannak tűnő helyzetből sikertörténetekkel jöttünk ki. Mindenki kétségbe volt esve, mert a tanulást értéknak tekintették, az iskolabezárásban a szülők és gyerekek egyaránt akadályt láttak, amit le kell küzdeniük.”</i>	
Tárgymutató.....	110

Bevezetés

Az új koronavírus-járvány hazai megjelenése és a 2020. március közepén elrendelt korlátozások felkészületlenül érték a magyar társadalmat és intézményeit. Különösen igaz volt ez az olyan, egyébként is nehéz helyzetben lévő, kiszolgáltatott térségekre és csoportokra, mint a leszakadó, romlakta falvak és régiók, az idősek, a hajléktalanok, a pszichiátriai betegek és fogyatékkal élők valamint családjaik, illetve egyes foglalkozások űzői, például a kulturális szektorban. Kistelepüléseken az addig alkalmi és közmunkából élők az elsők között veszítették el megélhetési forrásukat – számukra a napi betevő előteremtése, a pusztta túlélés is kérdésessé vált. Az iskolák bezárása nyomán a digitális oktatásra való áttérést nemcsak az internet-hozzáférés és a megfelelő eszközök hiánya hátráltatta, de sokszor a tanuláshoz szükséges nyugodt hely sem állt sok diák rendelkezésére, és magukra hagyva nem voltak képesek az önálló tanulásra sem. Átfogó központi intézkedések és segítségnyújtás hiányában a helyi önkormányzatokra, a tenni akaró emberekre és – nem utolsósorban – a civil szervezetekre hárult a feladat, hogy a válság által leginkább sújtottak helyzetén valahogy javítsanak.

Bár maguk is nehéz helyzetben voltak az online működésre való átállás és a „szokásos” bevételek megcsappanása, elmaradása miatt, sok civil szervezet erején felül teljesítve vett részt a járványhelyzet következményeinek csökkentésében, enyhítésében. A Civilizáció koalíció májusban végzett kérdőíves felmérése¹ szerint a válaszoló 85 civil szervezet 40%-a kezdett valamilyen új tevékenységbe a válsággal összefüggésben. Ezek közül a legjellemzőbb (az összes kb. fele) az adománygyűjtés és -osztás volt. Ez egybeesik a NIOK adataival is², mely az adjukossze.hu adománygyűjtő platformon márciusban az egy évvel korábbihoz képest tízszeres, áprilisban pedig 18-szoros bevételt rögzített. De a pénzbeli és természetbeni támogatás mellett a civil szervezetek kivették részüket a digitális oktatás megszervezéséből, az információnyújtásból és a jogsegélyszolgáltatásból is.

Mindez a munka már csak sokfélesége miatt is sok hasznosítható tanulással és tapasztalattal járt. Minthogy a járványnak még nincs vége (sőt), fontosnak tartottuk, hogy ezek ne vesszenek el, szélesebb körben elérhetővé és mások számára is felhasználhatóvá váljanak. Szeptember elején ezért az Ökotárs Alapítvány Második Hullám címmel pályázati felhívást tett közzé, azzal a céllal, hogy a koronavírus-járvány első, tavaszi hullámában leginkább sújtott, veszélyeztetett célcsoportok számára célirányos és hatásos segítséget biztosító civil szervezetek munkáját elismerje, kihangosítsa és segítő tevékenységük folytatását támogassa.

A kiírásra a szeptember 28-i határidőig összesen 93 pályázat érkezett az ország minden tájáról, helyi kisközösségektől és országos szervezetektől egyaránt. A pályázók kb. negyede Magyarország leszakadó térségeiben, szegény vagy romlakta településeken, szegregátumokban dolgozó helyi szervezet vagy közösségi csoport volt – ők leggyakrabban élelmiszersegélyt gyűjtöttek és osztottak, (használt) számítástechnikai eszközöket szereztek és újítottak fel, így támogatva a digitális oktatást, bevásároltak, kiszállítottak az időseknek és más veszélyeztetett csoportokba tartozóknak, maszkot varrtak, sőt különféle lakhatási segítséget nyújtottak (pl. tűzifa).

Szintén sokan a digitális oktatásra való átállásból fakadó nehézségeken segítettek, kb. fele-fele arányban eszközadományokkal, illetve emellett a diákok, fiatalok mentorálásával, korrepetálásával a lemorzsolódás megakadályozásáért dolgoztak – különösen a „tanoda-típusú” szervezetek. A kistelepülések lakói mellett a roma ösztöndíjasoknak, de az egészségügyi dolgozó gyermekeinek is segítettek ilyen módon civil szervezetek. A segítséggyűjtés további jellemző célcsoportjai voltak még

¹ <https://civilizacio.net/hu/hirek-jegyzetek/hogyan-reagltak-a-civil-szervezetek-a-koronavirus-okozta-veszlyhelyzetre-gyorselemz>

² <https://www.nonprofit.hu/hirek/Rekordmennyisegu-kozossegi-adomany-gyult-a-koronavirus-alatt-az-Adjukossze.hu-n>

a hajléktalanok (nem csak Budapesten), a pszichiátriai betegek, a fogyatékkal élők (köztük különösen az autisták) és családjaik, valamint a munkájukat elvesztő előadóművészeti háttér dolgozók (technikusok, díszítők stb.) is.

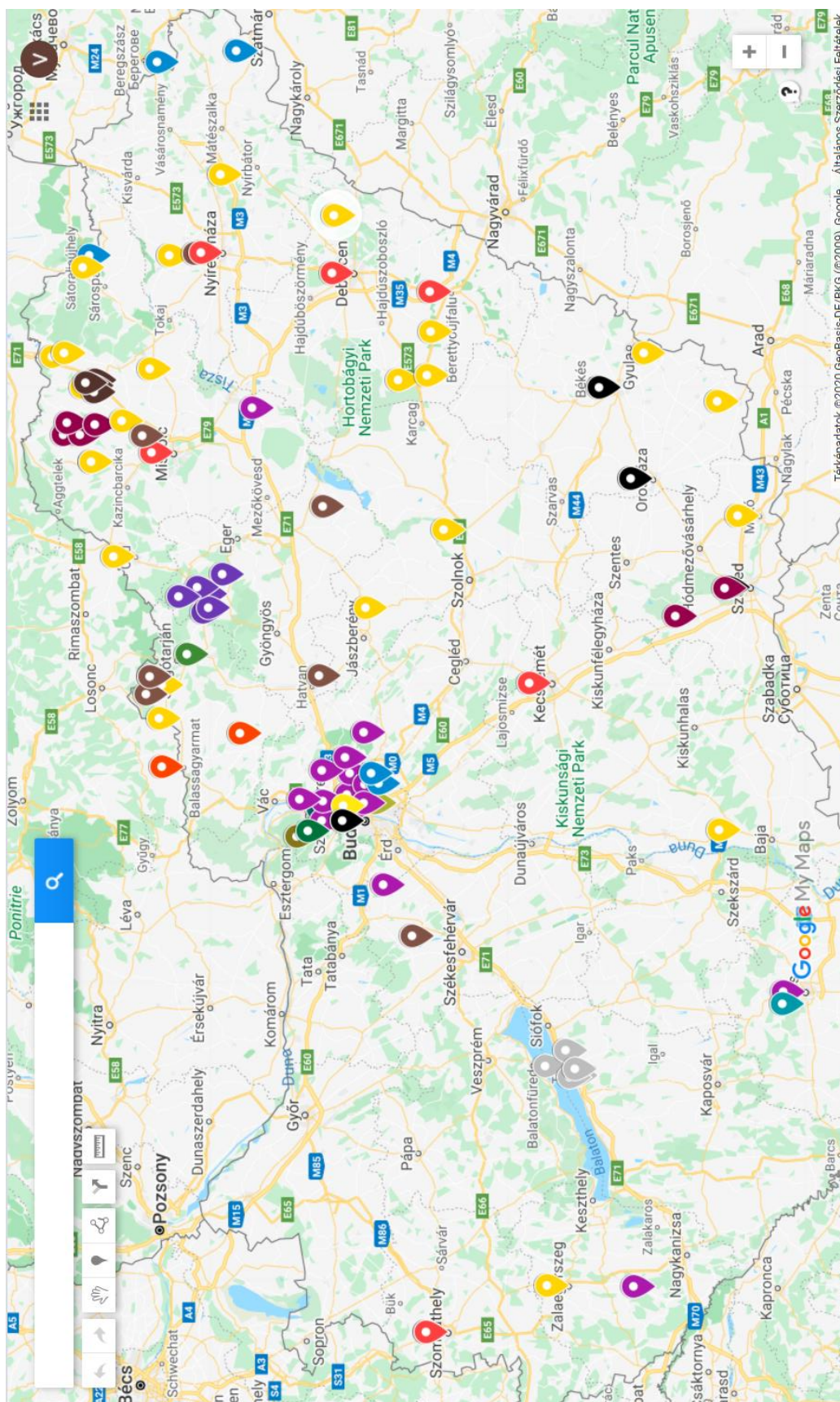
A civil tevékenységek széles palettán mozogtak, de a tavaszi időszakban alapvetően a „tűzoltásra”, az azonnali válságelhárításra összpontosítottak. Az élelmiszersomagok osztása különösen a leszakadó, szegregált településeken, ahol még bolt sincs (vagy ha van, jelentősen emelt árakkal dolgozott), a tényleges éhezés csökkentéséhez járultak hozzá, a hátrányos helyzetű gyerekek felkeresése, tanodajellegű programokba való bevonása (illetve benntartása) pedig az oktatási rendszerből való kihullásuk, és így lemaradásuk megakadályozásában segített. Más pályázók éppen nagyon egyedi sajátos igényekre voltak képesek reagálni: ilyenek voltak a zártkerti övezetekbe kiszorult, elszigetelten és a hajléktalanság küszöbén élő emberek aktív felkeresése, a pszichiátriai betegek számára telemedicina lehetőségének kiharcolása (a kevés érdekvédelmi akciók egyikeként). A siker kulcsaként pedig szinte mindenki az emberek közötti összefogás, az önkéntesség és a gyors reakció erejét emelte ki.

Külön figyelmet érdemel a civilek és az önkormányzatok, illetve a helyi intézmények közötti együttműködés a járványhelyzetben – e tekintetben nagyon vegyes a kép. A Civilizáció fent említett felmérésében a válaszadó szervezetek negyede számolt be újonnan kialakult vagy megerősödött együttműködésről. A Második Hullám kiírásra pályázók is nagyon vegyes tapasztalatokról írtak: egyes helyeken egymást kiegészítve, sőt az önkormányzat kifejezett felkérésére dolgoztak a civilek, másutt viszont, főként kistépeléseken, a helyi forrás- és kapacitáshiány miatt az önkormányzat inkább tehetetlenül sodródott az eseményekkel (vagy – extrém esetben – igyekezett tudomást sem venni róluk).

Mivel a legtöbb, segítségnyújtásban részt vevő civil csoport az akut helyzetre reagált, nemigen volt módjuk és lehetőségük arra, hogy hosszabb távon, a hatásokat felmérve és stratégiát tervezve gondolkodjanak. De ez alól is vannak kivételek. A veszélyhelyzet elmúlása után egyes tanodák például beszélgetőcsoportok vagy nyári tábor alkalmával teremtettek lehetőséget a karanténidőszak negatív élményeinek, mentális nehézségeinek (pl. elszigeteltség érzése, társas kapcsolatok hiánya) feldolgozására. Mások az újonnan bevezetett online foglalkozásokat és mentorálást, vagy épp a kistépelési szociális bolt alacsonyabb árait tervezik hosszabb távon is fenntartani.

Az Ökotárs adományi bizottságának döntése értelmében a Második Hullám kiírásra beérkezett pályázatok közül végül 19-et talált támogathatónak – de ennél is többet, kerekén 25-öt bocsátunk most közre ebben a jógyakorlat-gyűjteményben. Használják egészséggel, és továbbra is vigyázzunk egymásra!

Móra Veronika

A gyűjteményben bemutatott projektek helyszínei
(azonos színnel jelölve az egy szervezet által „lefedett” települések)

Adománygyűjtés és szociális mentorálás Szabolcsban

Megvalósító: Kiútprogram Közhasznú Nonprofit Zrt.

Tevékenység: rászorulóknak segítése

Helyszín: 15 település Északkelet-Magyarországon

Címkék: adománygyűjtés, társadalmi vállalkozás

„Hazamentek Szabolcsba, és szó szerint éheztek a családjukkal. Az adománygyűjtés nem tartozik a profilunkba, de a terepismeretünket kihasználva mindenképpen segíteni akartunk.”

- Gaal Ilona, a Kiútprogram kommunikációs vezetője

A feladat

A Kiútprogram a legszegényebbeknek létrehozott foglalkoztatási program. Nonprofit vállalkozásként segítenek Magyarország észak-keleti településein a mélyszegénységben élőknek, hogy regisztrált őstermelővé vagy családi vállalkozóvá váljanak (főleg uborkatermesztéssel). A járványhelyzet és a korlátozások csupán egyetlen, a programban résztvevő szabolcsi településen is mintegy 20 családfenntartót, családjaikkal együtt összesen mintegy 80 főt hoztak lehetetlen helyzetbe. A többnyire feketemunkásként vagy alkalmi munkavállalóként dolgozó emberek azonnal elvesztették munkájukat, a bizonytalanság miatt pedig az önálló gazdálkodással kapcsolatban is nőtt a bizalmatlanság, sokan nem mertek belevágni.

A megvalósítás

A borsodi településeken néhány önkormányzat a forrásai átcsoportosításával tudott segélyeket nyújtani a bajba kerülteknek, illetve segíteni azzal, hogy a távoktatás miatt gyerekeikkel otthonmaradó anyákat sem bocsájtották el a közmunkaprogramból. Ezeken a településeken a szervezet szorosan együttműködött az önkormányzatokkal, kölcsönösen tájékoztatták egymást, és felosztották egymás között a maszkok kiszállítását is. Egy szövetkezet segítségével a Kiútprogram történetében először adománygyűjtésbe is kezdtek.

Szociális mentorprogramjukban a gazdálkodásszervezési kérdések mellett (hogyan osszák be az időt, hogyan egyeztessék a közmunkával vagy egyéb munkával, ki vigyáz a gyerekekre stb.) most a járványhelyzet szülte nehézségekre is kitértek (pl. digitális tanításhoz szükséges segítségnyújtás).

Krízistevékenységük nagy érdeklődést váltott ki mind a közösségi médiában mind a [sajtóban](#), aminek segítségével sok támogatót gyűjtöttek, illetve a járványhelyzetben kiélesedő társadalmi problémákról folyó nyilvános diskurzushoz is hozzá tudtak járulni.

Eredmények

- körülbelül 1,2 millió forint adományt gyűjtöttek és osztottak szét;
- saját forrásból kb. 500 ezer forintot költöttek járványügyi védőfelszerelésekre (maszkokra, kesztyűkre, fertőtlenítőkre) a ügyfelek számára;
- ügyfeleknek kibővített szociális mentorálást nyújtottak (pl. digitális oktatásban való segítség, egészségügyi tájékoztatás a rászorulóknak).

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Csenger környéke, különösen Szatmárcseke	Célcsoportjuk a leszakadó térségekben élők közül is a leghátrányosabb helyzetben lévők. Többségükben romák, akik nagyrészt szegregátumokban élnek, munkalehetőségek nélkül.
Bodroghalom környéke	A szabolcsi falvakhoz képest a szegregátumok itt kevésbé jellemzőek.

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Munkájukat veszített, a korábbiánál is nehezebb helyzetbe kerülő emberek.	A terepen dolgozó munkatársak értékelése alapján.	A munkahelyek elvesztése, a gyerekfelügyelet és a munka összeegyeztetése, a digitális oktatásra való átállás nehézségei.

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Az éhezőknek pénzadományt gyűjtöttek	A közösségi médiában való híradással, és a menedzsmen (2 fő) kapcsolathálójának kiaknázásával.	2020. március második felétől - május közepéig
2. Fellépés, a romákat diszkrimináló intézkedésekkel szemben	Személyes és telefonos kapcsolat-felvétellel.	Szükség szerint - március-április.
3. Pénzadományt gyűjtöttek a korábbiaknál nehezebb helyzetbe kerülőknek	Kampányt indítottak az adjukossze.hu-n.	2020. április - május
4. Maszkokat és fertőtlenítőket osztottak	Minden terepmunkás minden ügyfél családjának, ill. az ő környezetükben élőknek (szomszéd, barát).	2020. február-május, majd augusztustól újra
5. Fokozott szociális mentorálás	Terepmunkásaik jóval intenzívebb (főleg telefonos) kapcsolatban voltak az ügyfelekkel. A gazdálkodásszervezési kérdések mellett (hogyan osszák be az időt, hogyan egyeztessék a közmunkával vagy egyéb munkával, ki vigyáz a gyerekre stb.) most a járványhelyzet szülte nehézségekre is kitértek (pl. digitális tanításhoz szükséges segítségnyújtás).	2020. februártól mostanáig
6. Az adományok szétoztása	Az adományokat rendszeres időközönként és kisebb összegekben osztották szét, néhány család számára pedig ők intézték az élelmiszerek és tisztítószeres vásárlását.	2020. áprilistól

7. Egészségügyi edukálás	A járványhelyzetben a szociális mentorálás részeként kiemelt figyelmet fordítottak a családok tájékoztatására, az egészségügyi felelősség kérdésére.	2020. februártól mostanáig
--------------------------	--	----------------------------

A szervezetről

A [Kiútprogram](#) a legszegényebbeknek létrehozott foglalkoztatási program. Nonprofit vállalkozásként segítenek Magyarország észak-keleti településein a mélyszegénységben élőknek, hogy regisztrált őstermelővé vagy családi vállalkozóvá váljanak, és így munkájukból legyenek képesek megélni. A segítségnyújtás két fő eszköze a munkába integrált képzés-tanácsadás, valamint a fedezet nélküli kis összegű hitel. Ahhoz igyekeznek feltételeket biztosítani, hogy ügyfeleik saját erőforrásaikat mozgósítva váljanak képessé maguk és családjuk anyagi és társadalmi helyzetén javítani. Ügyfeleik főleg uborkát termelnek, amelyet a Kiútprogram vesz meg tőlük. A program sajátossága, hogy nem függ a közfoglalkoztatástól és az állami pályázatoktól.

A térségükben élő álláskeresőket felkészítik az munkakeresésre, és összekötik a betanított munkásokat kereső üzemekkel, majd támogatást nyújtanak a munkahely megtartásához is. Programjuk felkerült a Világbank jó gyakorlatainak listájára, 2020-ban pedig SozialMarie díjat nyert. 2013 óta összesen 650 családdal dolgoztak együtt, valamint 70-80 embernek segítettek gyári munkához jutni.

Andi boltja

Megvalósító: Romama Szociális Szövetkezet

Tevékenység: élelmiszerosztás és szociális bolt működtetése

Helyszín: Tomor és az Edelényi járás falvai

Címkék: élelmiszadomány, szociális bolt, társadalmi vállalkozás

„A koronavírus járvány felhajtotta az árakat, és a hátrányos helyzetű családok amúgy is alacsony bevételeikből még kevesebbet tudtak vásárolni. Sajnos az önkormányzatok lehetősége is szűkös volt a segítségnyújtást illetően.”

- Siroki László, a Romama Szociális Szövetkezet vezetője

A feladat

Andi boltja, a Tomor környéki falvak kevés boltjának egyike, társadalmi vállalkozásként működik. A szociális boltot üzemeltetők szorosan együttműködnek a helyi közösséggel, és amikor a koronavírus járvány idején tapasztalták, hogy a hozzájuk betérő vásárlók egyre kevesebb élelmiszert tudnak csak megvásárolni, kétféleképpen is segíteni kezdték a környék lakóit:

- 1) Élelmiszradományokat osztottak Tomoron és a környező településeken, amelyek tartalmát a helyi családokkal közösen határozták meg.
- 2) Alacsony színvonalon tartották a bolti árakat, amivel hosszabb távon is kompenzálni tudták a lakosok lecsökkent vásárlóerejét.

A megvalósítás

Mint minden hasonló tevékenységnek, a Romama programjának alapja is a település hátrányos helyzetű családjainak ismerete, a sok év közös munka során kiépülő kapcsolatok és bizalom volt.

A felmerülő költségek egy részét (személyi költségek, utazási költségek) a szövetkezet saját forrásból állta, az élelmiszerek beszerzését és az árak alacsony színvonalon tartását a Polgár Alapítvány és a Civil Kollégium Alapítvány támogatása tette lehetővé.

Mivel mindkét tevékenység alapvetően a vírus által kialakult krízisre reagált, így csak rövidtávon hagytak „nyomot” maguk után, de számos híradás készült munkájukról.

Eredmények

- 6 településen összesen 429 család (kb. 1300 fő) kapott élelmiszercsomagot;
- átlag napi 50-60, a két hónap alatt pedig mintegy 3300 bevásárlást támogattak;
- mindezt 12 önkéntes 250 óra és 920 000 Ft ráfordításával érte el.

Módszertani leírás

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Több gyermekes hátrányos helyzetű családok	A felsorolt települések valamelyikén élnek, bevételeik szociális segélyekből, vagy közmunkából, illetve családi pótlékból származnak, 3 vagy annál több gyerekük van és van kiskorú gyermek a családban.	Sajnos az eddig is szegény családok is még rosszabb helyzetbe kerültek, hisz többen elvesztették a munkahelyüket a vírus által okozott nehézségek miatt.

Gyermekeit, gyermekeit egyedül nevelő szülők	Olyan egyszülős családok, melyek csupán egy keresetből, vagy szociális illetve családtámogatásból élnek, az adott települések valamelyikén.	
--	---	--

BAZ-megye, Edelényi kistérség)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Tomor	234 főnyi lakosság, a hátrányos helyzetű családok aránya 50%
Lak	686 főnyi lakosság, a hátrányos helyzetű családok aránya 70%
Szakácsi	182 főnyi lakosság, a hátrányos helyzetű családok aránya 100%
Hegymeg	114 főnyi lakosság, a hátrányos helyzetű családok aránya 70%
Felsővadász	520 főnyi lakosság, a hátrányos helyzetű családok aránya 80%
Homrogd	891 főnyi lakosság, a hátrányos helyzetű családok aránya 70%

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Élelmiszeradományok osztása		
1.1 Élelmiszercsomagok összeállítása a helyi szükségletek mentén	A Romama tagságából az asszonyok összeültek, és gyerekszám szerint megtervezték a szükséges élelmiszercsomagokat, mely elegendő 1 hónapra, 15 ezer forint értékben.	2020. március
1.2 Élelmiszer csomagok beszerzése	A nagykereskedőkkel történő egyeztetés után beszerezték a szükséges élelmiszereket.	2020. március
1.3 Élelmiszercsomagok összeállítása	A Romama tagsága összeállította a csomagokat.	2020. március
1.4 Élelmiszercsomagok kiszállítása	A Romama tagsága kisbuszával kiszállította személyre szabottan a családoknak az adományokat.	2020. március - április
2. Andi Boltja árainak alacsony tartása		
2.1 Árszámítás	Kiszámították, hogy melyek azok az alapélelmiszerek, amiknek az árait, még amellet is, hogy növekedtek a beszállítói árak, gazdaságosan alacsonyan tudták tartani.	2020. március
2.2 A bolti árak alacsony tartása	Az alapélelmiszerek esetében alacsonyan tudták tartani a bolt árait.	2020. március-április

A szervezetről

A 2013-ban alakult Romama Szociális Szövetkezetet tomori cigány lakosok alkotják azzal a küldetéssel, hogy elősegítsék a hátrányos helyzetű családok foglalkoztatásának előmozdítását az Edelényi járás nehéz helyzetű kistelepülésein, elsősorban Tomoron, Szakácsiban és Hegymegen.

A szövetkezet az elmúlt évtizedben rengeteg tapasztalatot szerzett, a nonprofit szektorban megvalósuló projektjei révén, valamint az üzleti világában is jelen van 3 éve a Romama lakáséletteremmel és a Tomori Szociális Bolttal (Andi Boltja). Megközelítésében nem egyéni, hanem sokkal inkább közösségi szinten szeretne változást elérni, mind a helyi közösségek, mind a települések szintjén.

„Mi azért dolgozunk, mert hiszünk abban, hogy erős és együttműködő közösséget lehet teremteni ezeken a településeken. Úgy gondoljuk, hogy ennek az egyik lépcsőfoka a lokális vállalkozásfejlesztés, amely olyan nyitott platformként is működik, ami a Borsod megyei Szárazvölgy faluiban élő lakosok számára munkalehetőséget és bevételt tud biztosítani.” – mondják azok az emberek, akik a lakáséletteremben és a boltban dolgoztak, dolgoznak.

A szövetkezet vezetője és motorja Siroki László, aki mára több mint 20 éves tapasztalattal rendelkezik a különböző társadalmi és gazdasági fejlesztések terén a térségben. Nonprofit menedzserként több önkormányzatot és civil szervezetet is segített/mentorált, vagy segítette a helyi közösségeket, hogy előrébb tudjanak jutni. Ezekből a tevékenységekből nőtt ki a szövetkezet, amivel jövőbeni céljuk egy helyi, közösségi alapú szociális bolthálózat megvalósítása a térségben.

A vanyarci fiatalokért

Megvalósító: Cigány Fiatalok Életmód és Kulturális Szervezete

Tevékenység: segítségnyújtás a digitális oktatásra való átállásban, élelmiszerosztás, időseknek ház körüli segítség

Helyszín: Vanyarc, Balassagyarmat

Címkék: digitális oktatás, élelmiszeradomány, idősek, gyerekek

„Először gőzünk nem volt arról, honnan szerezzünk eszközöket. Egy sikeres adománygyűjtés után végül a diákoknak nem kellett szégyenkezniük a szegénységük miatt, a feladatokat digitális eszközökön is meg tudták oldani, elkezdhették pótolni a lemaradást, és az osztálytársaikkal is tudták tartani a kapcsolatot.”

- Dombi József, az egyesület vezetője

A feladat

A koronavírus tavaszi megjelenésekor a szervezet elsőként a vanyarci diákok digitális oktatásra való átállításában segített. A település 110 általános iskolásának mintegy fele hátrányos helyzetű tanuló. Sokuknak nem voltak meg a szükséges eszközei vagy a tanuláshoz megfelelő szoftverei. Az önkormányzat kérésére Vanyarcon és Balassagyarmaton besegítettek az idősek melegétel ellátásába és egyéb rászoruló csoportok ügyeinek intézésébe is.

A megvalósítás

A szervezet tagjai eleinte a papír alapú feladatokat szállították ki a diákoknak, ezalatt pedig fokozatosan beszerezték a szükséges eszközöket és gondoskodtak a mobilinternet-hozzáférésről is. Az egyesület oktatói a digitális oktatás ideje alatt 86 diákot korrepetáltak online, ráadásul a segítők közül tizenketten végzős középiskolás illetve főiskolás önkéntesek voltak. Ezek a foglalkozások mind a családok életét, mind az iskolai tanárok munkáját megkönnyítették.

A digitális oktatásra való átállás támogatása mellett a vanyarci és balassagyarmati önkormányzatok megbízásából naponta szállítottak melegételt az időseknek, illetve élelmiszeradományokat a rászoruló családoknak. Részt vettek a Baptista Szeretetszolgálat ingyenes szociális ételosztásában is. Vanyarcon megállapodtak az orvosokkal és a gyógyszertárakkal, hogy a velük kapcsolatban álló időseknek, fogyatékkal élőknek házhoz viszik az orvos által felírt gyógyszereket. Esetenként ők szállították a tűzifát is.

Eredmények

- a digitális oktatásra való átállításához az eszközök biztosítása 57 általános és 21 középiskolás számára (28 db asztali számítógép, 24 db laptop, 20 db okostelefon, 28 db wifi stick);
- operációs rendszer telepítése 47 eszközre;
- 105 napnyi felzárkóztató, fejlesztő foglalkozás a diákokkal;
- ételkihordás 30 főnek;
- a Baptista Szeretetszolgálat szociális ételosztásának segítése, 60 nap alatt napi 250 főnek összesen 15.000 adag étel kiosztása;
- alkalmanként mintegy 130 főnek, 4 alkalommal összesen 512 élelmiszercsomag kiosztása;
- ház körüli segítségnyújtás több mint 200 rászoruló embernek.

Mindezt 36 önkéntessel, 9720 óra munkával és 1.338.000.-Ft ráfordítással érték el.

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Vanyarc – Nógrád megye	Az 1448 lakosú, hátrányos helyzetű település Nógrád megyében, a Pásztói járásban található. A lakosság 20%-a roma, többségében szlovák nemzetiségű a falu.t. A környék gazdaságilag vegyes képet mutat, egyes ágazatok megerősödtek (pl. egyes fémfeldolgozási tevékenységek és a gépgyártás), a településen élők városi ipari parkokba ingáznak dolgozni (Balassagyarmat, Hatvan). A munkanélküliség 8%, az idősek aránya 60%. A településen óvoda, általános iskola és orvosi rendelő-egészség ház is működik, kulturális élet azonban alig található, a közösségi aktivitás alacsony.
Balassagyarmat	A város helyi ellátó funkciót tölt be az oktatási, szociális és egészségügyi intézményhálózata, valamint kereskedelmi, vendéglátó és szolgáltatói létesítményei révén. Határátkelőhely, így az átmenő idegenforgalomból is kiveszi a részét. Balassagyarmaton a nyilvántartott álláskereső száma alacsonyabb mint a környék többi járásában (így a pásztóiban). A település identitását erősítő tényezők a színvonalas, egészséges települési környezet, a közösségi élet befogadására alkalmas városi közterek, utcák, a gazdag történelmi múlt, a hagyományok és a kulturális örökség.

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Általános iskolások	Nem rendelkeztek digitális eszközzel	Digitális oktatásból való kimaradás (eszköz hiányában), testi-lelki fejlődési sérelem, szegénység.
Középiskolás 15-21 évesek	Nem rendelkeztek digitális eszközzel	Digitális oktatásból való kimaradás, szegénység, lemorzsolódás veszélye.
Idős nyugdíjasok, hátrányos helyzetűek, munkanélküliek	Idős nyugdíjas, hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos munkanélküli, fogyatékos, öregség	Egészségügyi vészhelyzetből fakadó fokozott kockázatok.

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Adománygyűjtés: az eszközök hiányának pótlása a diákoknak - számítógép, laptop, okostelefon- digitális átállás támogatása	Adománygyűjtés szerveztek a vanyarci iskola pedagógusai és számítástechnikai szervizek segítségével. A javított-szervizelt eszközöket kiosztották, azokat 12 önkéntes beüzemelte a diákok otthonaiban-	2020. március 25 – április 30.

2. 28 családnál nem volt internetszolgáltatás, számukra az internet-hozzáférés biztosítása.	Az internet szolgáltatáshoz való hozzáférés érdekében az egyesület felkereste a UPC és Vodafone szolgáltatókat, hogy építsenek ki vagy bővítsék a mobil wifi szolgáltatást. A szolgáltatók az egyesület előfizetését alakították illetve bővítették ki flotta csomaggá, amelyhez olyan mobil SIM kártyákat adtak, amelyekkel csak internet szolgáltatás vehető igénybe. Amelyik diáknál (családnál) volt olyan digitális eszköz, pl. okostelefon, amelybe behelyezhető volt a SIM kártya, ezt használni tudta. Akinél nem volt fogadó eszköz (pl. csak laptop, számítógép) azok kaptak wifi fogó, internet jel vevő USB sticket az egyesület előfizetési jelszavával. A hordozható mobil a wifi stick mellett bárhol rácsatlakozhatott a UPC és Vodafone Free szolgáltatásokra is.	2020. április 05-30.
3. Általános iskolások és középiskolások digitális oktatásra való átállítása, felzárkóztatása	Napi rendszerességgel online oktatás, segítség a tanulásban 13:00 – 18:00 óráig. A digitális felzárkóztatás során 86 gyereket korrepetáltak a házi feladatok megoldásában és tananyagok pótlásában. Ennek az egyesület oktatói és 12 fő önkéntes vett részt, főleg végzős középiskolások és főiskolások.	2020. március 25. – június 30.
4. Önkormányzati ételkiszállítás	Egyesületi autóval 30 főnek	2020. április 01. - május 30.
5. Ingyenes szociális ételosztás Balassagyarmaton: a Baptista szeretetszolgálattal együttműködésben (250 adag)	Baptista szeretet szolgálat egy étteremmel a megfelelő adag ételt elkészítette (főzette), és az egyesület önkéntesei osztották ki. Az egyesület autójával az időseknek kiszállították az ételt, míg fiatalabb korosztály az ételosztó pontról vihetette haza.	2020. április 01. - május 30.
6. Idősek, fogyatékosok látogatása, házi és ház körüli segítségnyújtás: háziorvosi ellátás ügyintézése, gyógyszerkiváltás, bevásárlás, tűzifa előkészítése, mosás,	A gyakorlat az volt, hogy az egyesület szóban megállapodott a háziorvosokkal és gyógyszerárakkal. Az egyesület ügyfeleit időpont-egyeztetésekkel táblázatba vezette, hogy ki mikor menne orvoshoz, milyen tünettől, milyen gyógyszerfelírási igényekkel, ezt átküldte a megfelelő háziorvosnak. A gyógyszerész vezetőknek pedig listászerűen átküldték, hogy kiknek	2020. május 10. - június 30.

szobák takarítása, fertőtlenítése	voltak e-receptre felírva a gyógyszerek, gyógyszertárak pedig betasakolva név szerint, lakcím feltüntetéssel kiadták az önkénteseknek, akik elvitték az idős betegeknek és aláíratva az igazoló szelvényt visszajuttatták a gyógyszertáraknak.	
--------------------------------------	--	--

A szervezetről

Az egyesület célja, hogy elsődlegesen a Balassagyarmat térségében élő halmozottan hátrányos helyzetű emberek társadalmi felemelkedését segítse érdekképviselési, jogi, és felzárkóztatási tevékenységekkel. Fellépnek az emberi jogok, az alkotmányos és kisebbségi jogok érvényesítéséért a cigányság identitásának, kollektív jogainak, és kultúrájának kiteljesítése érdekében. Támogatják a cigányok kulturális és közművelődési törekvéseit. Segítenek, hogy a művészeteket kedvtelésből vagy hivatásszerűen gyakorlók közösen tudjanak fellépni kulturális, művészeti és közművelődési jogaik érvényesítése érdekében.

A szervezet további célja, hogy a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségét támogassa, valamint megteremtse számukra az emberhez méltó és korszerű lakhatás lehetőségét. A CFÉKSZ a roma közösség életvitelének javítását, egészséges életmódra való szemléletváltását, társadalmi beilleszkedését, közös együttműködését és hagyományőrzését is szorgalmazza. Támogatja az idősek, szegények, halmozottan hátrányos helyzetben lévők, éhező gyerekek megsegítését.

Civil Tanács

Megvalósító: Civil Tanács Egyesület

Tevékenység: hátrányos helyzetű csoportok segítése

Helyszín: 170 település

Címkék: adománygyűjtés, gyerekek, hajléktalan emberek, mozgássérültek, idősek

„Önkénteseink a járvány kitörése előtt is rendszeresen tartották a kapcsolatot a településen élőkkel. Amikor kitört a járvány, az ő jelzéseiknek köszönhetően tudtunk időben reagálni és közösen megoldást keresni a helyzet okozta problémákra.”

- Radics József, az egyesület elnöke

A feladat

A Civil Tanács aktivistái 170 településen gyűjtötték a hátrányos helyzetű lakosok járványhelyzet alatt jelentkező problémáit:

- a leszakadó régiókban és a szegregátumban élő iskoláskorú gyermekek nem rendelkeztek számítástechnikai eszközökkel a digitális oktatáshoz;
- a munkájukat elvesztett, szegény családoknak problémát jelentett az élelmiszerek hiánya és a fertőtlenítőszeres beszerzése, valamint egyes családoknál lakhatási, fűtési nehézségek is adódtak;
- jellemzőek voltak az idősek közlekedési, bevásárlási gondjai;
- hiányzott a járvánnyal kapcsolatos rendszeres információszolgáltatás és a hajléktalan emberek támogatása;
- gyermekétkeztetési problémák adódtak (az ingyenes étkezés során ebédet kaptak a gyermek, de a reggeli és uzsonna nem volt megoldva a számukra).

A megvalósítás

A problémák láttán a szervezet átfogó adománygyűjtésbe és -adásba kezdett, amelyet hírességek, többek között Pogány Judit, Csányi Sándor, Bodrogi Gyula, Szirtes Tamás, Bodó Viktor, Polgár András, Szakcsi-Lakatos Béla és Mága Zoltán is támogatott.

A munkába sikerült bevonni a lakosság egy részét, illetve néhány település iskoláit és a Családsegítő Szolgálatot, a segítők létszáma így folyamatosan bővült. Civil aktivistáik szakmai tapasztalata és jó kommunikációja segítette és segíti most is elő sikereiket.

A járvány ideje alatt az önkéntesek telefonon, személyesen, illetve e-mail útján tartották a kapcsolatot egymással, emellett minden településen volt önkénteskoordinátor, aki a szervezet és a helyszín közötti kommunikációt biztosította. Ennél fogva vált könnyen követhetővé az egyes településeken a rászorulóknak segítségének megvalósítása.

A településeken a lakosság általában nem rendelkezett megfelelő információval a járványhelyzetről. A családok nagy része nem volt tisztában azzal, hogy milyen segítséget igényelhet az önkormányzatoktól és más helyi intézményektől, ezért sok esetben az önkéntesek házról házra járva tájékoztatták a rászoruló lakosokat a támogatási lehetőségekről. Az egyesület ezen kívül önköltségen felvilágosító plakátokat gyártott le és helyezett ki. Az önkormányzatok kevés kivitellel nem igazán tudtak időben és hatékonyan reagálni a tapasztalt problémákra. A hiányos infrastruktúrájú településeken sok esetben nem is volt lehetőségük erre, mivel sem a szükséges anyagi, sem a megfelelő személyi feltételekkel nem rendelkeztek, azonban így is akadtak pozitív példák az együttműködésre.

Eredmények

- 6400 darab tartós élelmiszer csomag kiosztása a rászoruló családoknak;
 - 17 településen családonként 20 mázsa tűzifa kiosztása;
 - gyerekruhák, 1700 pár új cipő kiosztása;
 - ajtók, ablakok cseréje, építőanyagok kiosztása 5 településen tárgyi adományokból;
 - bútorok, háztartási eszközök kiosztása 8 településen tárgyi adományokból (pl. ágy, szekrény, szék, asztal, tűzhely);
 - egy-egy steril szoba kialakítása szervátültetett gyerekeknek két családnál összesen 4 000 000 Ft értékben;
 - szájmazskok varrása és kiosztása helyi intézményeknek a lakosság bevonásával, kb. 10 000 darab maszkot osztottak ki;
 - fertőtlenítőszer kiosztása 1 000 000 Ft értékben;
 - ételosztás hajléktalanoknak: heti 4 alkalommal, napi 150 adag étel 4 budapesti helyszínen: Blaha Lujza tér, Nyugati Pályaudvar, X. kerület, XX. kerület;
 - kerekesszék beszerzése 2 család mozgássérült családtagjának;
 - 2000 db, járvánnyal kapcsolatos felvilágosító plakát kihelyezése és szétosztása
 - időseknek bevásárlás, gyógyszer beszerzés mintegy 300 esetben.
- 400 önkéntes 8000 munkaórája, 13 440 000.-Ft értékben.

A Civil Tanács eddigi tevékenységét kizárólag magánadományokból finanszírozta. Nagyon sok esetben tapasztalták, ahogy a közösségek elkezdtek maguk is szerveződni, és helyi vállalkozók is hozzájárultak adományaikkal a munkához; és nem egyszer a hivatalos szervek is nyitottak voltak a velük való együttműködésre.

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Forró, Szikszó, Edelény, Törökszentmiklós, Vajdácaska, Vámospércs, Sükösd, Püspökladány, Taktaszada, Ózd, Nyírgyulaj, Kótaj, Szécsény, Szerép, Vilmány, Zalaegerszeg, Makó, Korlát, Battonya, Sóshartyán, Bihartorda, Alattyán, Szombathely, Elek stb.	Az egyesület Magyarország egész területén, 19 megyében működik, 170 településen van civil aktivistája. A felsoroltak (a teljesség igénye nélkül) olyan települések, ahol a járvány ideje alatt segítették a lakosságot, és ahol az infrastruktúra szinte teljes hiánya volt tapasztalható. Ezeken a szegregált településeken a létminimum alatt élnek családok, jellemző a munkanélküliség és a szakképesítés hiánya. A családok többsége vagy munkanélküli, vagy a közmunkaprogramban dolgozott, ez utóbbi azonban a járvány ideje alatt megszűnt. Társadalmi, gazdasági szempontból ezek a települések elmaradottak.

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Többgyermekes roma és nem roma származású családok, kis nyugdíjból élő idősek, mozgássérültek,	A településen élő, szakmai tapasztalattal rendelkező, valamint helyi viszonyokat ismerő civil aktivisták állították össze a segítségre szoruló családok névsorát. Az egyesület igyekezett együttműködni	Felméréseik alapján ezeknek a családoknak szinte száz százaléka a létminimum alatt él. A településeken élő hátrányos helyzetű lakosok nagy része nem rendelkezik

munkanélküliek, közmunka-programban részt vevők, tartósan beteg illetve tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek, hajléktalanok	a helyi önkormányzatokkal, családsegítő szolgálatokkal, valamint az iskolákkal, és az ő ajánlásait is figyelembe vették. Elsősorban szociális rászorultsági alapon történt a rászoruló kiválasztása.	semmilyen szakképesítéssel, vagy kis-nyugdíjas, vagy hajléktalan. Tapasztalatuk alapján, akinek volt munkája, az is elvesztette a járvány ideje alatt, ugyanis a családok többségének úgy volt munkalehetősége, hogy a fővárosban, az építőiparban segéd-munkásként dolgoztak, vagy nem bejelentett munkaviszonyuk volt, illetve közmunka-programban vettek részt. A járvány ideje alatt mindezek a lehetőségek megszűntek.
---	--	---

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
A járvány ideje alatt a civil önkéntesek településről településre járva eljutottak olyan szegregált térségekbe, ahol a helyi önkormányzatnak nem volt rálátása a családok problémáira. Azt tapasztalták, hogy ezek a családok egyáltalán nem rendelkeznek digitális eszközökkel, így a gyermekeknek nem volt lehetősége az online oktatásban részt venniük. 74 darab laptopot, okostelefont osztottak ki. A családok számára biztosították a kiosztott eszközön kívül a szakmai segítséget is (Kréta program föltelepítése, ingyenes internet hozzáférés, számítógép oktatása, tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek oktatásának segítése stb.).	Az egyesület civil önkéntesei a munkát térítésmentesen végezték. 170 településen 8-10 állandó civil önkéntes dolgozott. Minden egyes adományt a civil önkéntesek személyesen vitték ki a rászoruló családoknak, ezzel is kihasználva a személyes kommunikáció előnyeit.	(2020. február 02-től jelenleg folyamatosan.) 2020. március-április
6400 darab tartós élelmiszer-csomagot osztottak ki a rászoruló családoknak, egyedül élőknek.	A tartós élelmiszereket kisteherautóval szállították a településekre, ahonnan önkénteseik jelezték, hogy szükség van rá.	2020. február-május
17 településen főzés és fűtés (hidegebb napokban) biztosítása	Önkéntes segítség alapján teherautóval szállítottak a	2020. február-március

végezt tűzifát osztottak. (20 mázsa családonként, összesen 1 020 000 Ft adomány értékben).	tűzifát 17 településre (Vácegres, Egerbakta, Kerecsend stb.)	
5 településen lakhatatlan állapotú lakások felújításához építőanyagot, ajtókat, ablakokat biztosítottak (használtan véve 600 000 Ft értékben).	Önkéntes segítség alapján teherautóval szállították.	2020. március-április
Gyerekruhákat, 1700 pár új cipőt vittek azok számára, akik igényt tartottak rá (1 500 000 Ft értékben kaptak adományként).	Önkéntes segítség alapján teherautóval szállították.	2020. április-május
Szervátültetésen áteső gyermek számára biztosítottak steril szobát két család esetében (4 000 000 Ft összegben kapták adományként).	Család megkeresése alapján történt a steril szoba létrehozása.	2020. március
17 településen a civil önkénteseik a lakosság bevonásával varrták a szájmaszkokat, amelyeket a településen élők, valamint az intézmények számára továbbítottak (pl. Szent Imre kórház, Szolnok megyei Járási Kórház, Borsod megyei Rendőr főkapitányság stb.).	A szájmaszkok varrása a lakosság bevonásával történt. Az anyagot és a varrógépet az egyesület biztosította.	2020. február-június
Mozgássérült ember számára kerekesszék biztosítása.	Megkeresés alapján történt.	2020. április
Ételosztás a hajléktalan embereknek Budapesten. Jelenleg is folyamatosan történik heti 4 alkalommal.	Hajléktalanoknak étel-osztás: heti 4 alkalom, napi 150 adag étel (4 helyen: Blaha Lujza tér, Nyugati pályaudvar, X. kerület, XX. kerület). Önkéntesek végzik.	2020. májustól jelenleg is
Fertőtlenítő szerek kiosztása (kb. 1 000 000 Ft).	Önkéntes segítség alapján teherautóval szállították.	2020. február-április
8 településen ágy, szekrény, szék, asztalok a lakás komfortossá tévéséhez, háztartási eszközök (gáztűzhely stb.) kiosztása.	Önkéntes segítség alapján teherautóval szállították.	2020. március - május
Felvilágosító, figyelmeztető plakátok kihelyezése.	Adomány útján a közösségi terekre került kiragasztásra, lakosság részére kisebb méretű plakátok személyesen átadva.	2020 február-március
Idősek támogatása: bevásárlás valamint gyógyszereik beszerzése.	Önkénteseik kérdezték közvetlenül az időseket, hogy kinek van erre a szolgáltatásra szüksége.	2020. február vége, március eleje júniusig

A szervezetről

A [Civil Tanács Egyesületet](#) 2020. július 7-én jegyezték be hivatalosan, de civil közösségként már korábban is működött. A szervezet jogi formában történő bejegyzése azért vált szükségessé, mert az anyagi források, bevételek megszerzésére nagyobb lehetőség nyílik így. 170 településen működnek, önkénteseik száma 1700 fő, számuk egyre bővül.

A szervezet célja a folyamatos karitatív tevékenység, az oktatás elősegítése a tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek számára, érdekvédelem, mozgássérült emberek támogatása, kulturális programok szervezése szegregált településeken élők számára, idősek segítése, hajléktalanok étkeztetése (alapszabályuk is tartalmazza mindezt). Tevékenységük rendkívül széles körben korosztálytól függetlenül segítséget nyújt mindazok számára, akik hozzájuk fordulnak. 170 településen tudtak aktivistáik segítséget nyújtani, közel 10 000 család számára. Minden településen mint egy jelző rendszer működik a civil közösség, s bármilyen problémát észlel, azonnal jelzi az egyesület felé, és az adott problémát ismerő szakember segítségével történik a segítségnyújtás. Aktivistáik között tanárok, orvosok, művészek, pszichológusok, szakemberek stb. egyaránt jelen vannak.

Jövőbeni céljaik: 35 településen hoznának létre tankuckókat, ahol folyamatosan tudnának önkénteseik az iskoláskorú gyermekekkel foglalkozni, tanulásban segíteni. Az iskolákkal együttműködve a tanárok munkáját támogatnák így azon gyermekek esetében, akik speciális oktatást igényelnének (diszgráfia, diszkalkulia stb.) A gyermekek képességeiknek megfelelő tanulási ,módszerek kialakításával iskolán kívüli oktatást, felzárkóztatást biztosítanának önkéntes szakemberek, pedagógusok, iskolák bevonásával.

Csodaműhely

Megvalósító: Csodaműhely Egyesület

Tevékenység: gyerekek digitális oktatásra való átállásának segítése, adományosztás

Helyszín: Csobánkai szegregátumok

Címkék: adománygyűjtés, gyerekek, digitális oktatás, szegregátumok

„Egyesületünk 2012 óta dolgozik a csobánkai hátrányos helyzetű emberekért, hátrányos helyzetű emberekkel. Programjainkba több generációt vonunk be, így kapcsolatba kerülünk kisgyermekes anyukákkal, gyerekekkel és az idősebb korosztállyal is. Ez a 9 évre visszanyúló közös munka, illetve az általa kialakított bizalmi kapcsolat volt az alapja a koronavírus járvány alatti munkánknak is.”

- Bakó Boglárka, a tanoda szakmai vezetője

A feladat

A koronavírus-járvány fokozott stresszt és olyan nem látható feszültséget idézett elő a csobánkai hátrányos helyzetű családok életében, mely nagy hatást gyakorolt a gyerekek és fiatalok mindennapi életére. Nehézségeket okozott a digitális oktatásra való átállás, nem voltak számítógépes eszközök és internetelérhetőség, alacsony szintű volt a digitális kompetencia a családokban, a gyerekek, fiatalok nehezen tudtak lépést tartani a követelményekkel. Kapcsolataik és a kapcsolattartási formáik jelentősen átalakultak, az online térben eleinte bizonytalanul mozogtak. Sokat voltak egyedül, nehezen kezelték a bezártságot, a napirendjük szétesett. megszűntek napi szintű személyes kapcsolataik osztálytársaikkal, tanáraikkal, a tanodás önkéntesekkel, mentoraikkal, társaikkal. Eltűnt életükből az iskolába, tanodába járás rutinja, az ezek biztosította napirend. Ezek a hiányok megmutatkoztak szociális kompetenciáik alakulásában is. Nehezebben tűrték a direkt felnőtt irányítást, kevésbé tudták a szervezett kereteket tartani, kommunikációjuk mind a felnőttekkel, mind egymással agresszívabb lett. Sok hátrányos helyzetű ember veszítette el munkáját, így a családok egyébként is szűk anyagi forrásai gyorsan elapadtak. Ez az otthoni légkör folyamatos romlását, a családokon belüli és családok közti feszültségek fokozódását eredményezte. Az egyébként is zárt közösség családjainak kapcsolatrendszer a járványhelyzet következtében még tovább redukálódott.

Az egyesület a következő válaszokat adta a helyzetre:

1. Adománygyűjtő kampányba kezdtek a faluban és a támogatók körében, melynek eredményeként tablet/laptop/telefon és headset került a családokhoz. Az internethozzáférés biztosításához az önkormányzat segítségét kérték. A családokat egy képző segítségével digitális kompetencia alapismeretekkel látták el.
2. Két hét alatt átállították tanodai foglalkozásaikat online működésre, önkéntes csapat dolgozott az online oktatási segédletek összegyűjtésén, kidolgozásán. Több tanodával is kapcsolatba léptek, hogy a jó gyakorlatokat kölcsönösen átadhassák egymásnak. A tanárokkal felvették a kapcsolatot, elkérték a napi tananyagokat.
3. A gyerekekkel folyamatos kapcsolatban voltak. A tanoda délelőttönként is nyitva volt, az önkéntesek egész nap elérhetőek voltak a gyerekek számára. Csoportos foglalkozásaikban az önkéntesek a tanodásokat „összekötötték”, beszennelték kedvenc társasait és játszottak velük.
4. a. Több alkalommal a helyi boltban levásárolható adománykártyát osztottak a családoknak, hogy segítsék a napi megélhetési problémáikat.
4. b. A karantén után „Beszélj hozzám” címmel a Covid-19 vírus mentális nehézségeit kezelő három hónapos projektet indítottak a két legveszélyeztetettebb korosztály, a gyerekek és a fiatal lányok körében.

A megvalósítás

A felmerülő feladatok szétosztását az egyesület munkatársai koordinálták, online szervezve a napi szintű működést. A meglévő szakmai kapcsolatok ápolása mellett új szervezetekkel is együttműködtek, ezzel is támogatva az online oktatás és a munkaszervezés szakmai hátterét.

Az egyesület 2017-ben megszervezte a helyi Civil Háló projektet, olyan hálózatot hozva létre, mely a hátrányos helyzetű emberekkel dolgozó szakembereket (egészségügyi, a szociális ellátórendszerben dolgozókat, pedagógusokat stb.) fogja össze. A karanténidőszak bevezetésekor ennek a hálónak a tagjait aktiválták, hogy a szükséges eszközök gyűjtésében és az internetelés biztosításában segítsenek, és jelezzék a náluk felbukkanó családok igényeit. Emellett felvették a kapcsolatot a helyi önkormányzattal, az általános iskolával és a családsegítő szolgálat munkatársaival is. Közös gyűjtötték össze a hátrányos helyzetű családok számítógép és internet igényét, amelynek eredményeképp minden hátrányos helyzetű családhoz legalább egy számítógép került, és az internetelést is biztosítani tudták. A korlátozások alatt szoros együttműködésben dolgoztak a helyi családsegítő szolgálattal, kölcsönösen jelezték egymásnak a hátrányos helyzetű családoknál felmerülő nehézségeket, és közös stratégiát kialakítva igyekeztek megoldani a problémákat.

Fontos szerepet töltött be a problémára való gyors reagálásban az önkormányzattal való harmonikus együttműködés, amely az egyesület kezdeményezésére gyorsan biztosította az online oktatáshoz szükséges internetkapcsolatot. A digitális kompetenciahiány leküzdésében a csapathoz önkéntesként csatlakozó informatikus szakember segített, aki egyéni telefonos tanácsadás formájában bővítette a tanodások és szüleik ezirányú ismereteit.

Az egyesületben egy éve helyi segítőként három csobánkai, roma származású munkavállaló is dolgozik, ők kulcsfontosságú szerepet játszottak a Covid-19 járvány alatti programok sikerességében: a karantén időszakban a helyi munka – adományosztás – nagy részét szervezték és a napi kapcsolattartást biztosították a családokkal. Így naprakész információik voltak a felmerülő nehézségekről, ami gyors segítségnyújtást tett lehetővé. Az anyagi problémák átmeneti orvoslásaként az egyesület a helyi kisboltban levásárolható adománykártyák osztásába kezdett. Amennyiben a fent említett feszültségek megjelentek egyéni vagy kiscsoportos foglalkozásaikon, azokat vezetett beszélgetésekkel, a resztoratív módszer segítségével igyekeztek feloldani.

A gyerekeket ért karantén-traumák feldolgozására Beszélj hozzám! projekt keretében művészeti tevékenységeket szerveztek, ezzel párhuzamosan pedig csoportkohéziós, szociális kompetencia fejlesztő gyakorlatok segítségével fejlesztették együttműködő készségüket.

Eredmények

- 23 számítógépes eszközt, fejhallgatót osztottak ki;
- minden családnál biztosították az internet-elérhetőséget;
- 32 tanodás gyereknek tartottak heti öt napon át korrepetáló és fejlesztő foglalkozásokat;
- 6 iskolával vették fel a kapcsolatot az iskolai tananyaggal kapcsolatban;
- a bezártsággal járó stressz oldására beszélgető és játék-órákat tartottak (32 gyerek és fiatal körében);
- a megélhetési nehézségeket ellensúlyozandó a lehetőségeik függvényében élelmiszer adománykártyát és tisztítószer-adományokat osztottak (25 családnak);
- 25 gyereknek és fiatalnak tartottak a karantén negatív élményeit átkeretező művészeti foglalkozássorozatot három hónapon át, heti két alkalommal;
- a járvány alatt felgyülemlett stressz leküzdésére és a hatások pozitív átkeretezésére nyári projektet indítottak.

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Csobánka – Petőfi telep, Béke utca - Szabadsághegy	A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján Csobánkán az egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, kiszorulás az élet-lehetőségekből a tanulás, továbbtanulás, a foglalkoztatás és az egészségügyi szolgáltatások területén. Csobánka egyik fő problémája a szegregálódás, amely elsősorban a település egy összetettebb, legnagyobb százalékban romák által lakott területén figyelhető meg. A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a KSH két szegregátumot határolt le a településen. Csobánkán a szegregációs tömbökben 537 fő lakik, ez jelenleg a lakosság nagyjából 17%-a. Az első szegregátumot, a Petőfi utcai „Csökkent Értékű” (CSÉ) telepet a 60-as évek telepfelszámolási programjának keretében alakították ki. A sűrűn egymás mellé épített, 35 m²-es házak között kanyargó, szűk, világítás nélküli, földes síkátorok jellemzőek ma is erre a részre. A második szegregátumban, a Béke utca - Szabadsághegyen lakó családok valamennyivel jobb körülmények között élnek, mint a telepiek, bár az itt élők között is jellemző a munkanélküliség, illetve hogy egy-egy portán több generáció él együtt. Mind a két szegregátumban jellemzően leromlott állagú épületek találhatók. A falu szegregátumaiban élők körében a magyarországi munkanélküliségi rátát (4,5%) nagymértékben meghaladó munkanélküliség (33,9%), a magyarországi átlagos csak 8 osztályt végzettek arányához (26,8%) viszonyítva alacsony iskolai végzettség (55,6%) és az ezekből következő szegénység jellemző. A jelenleg zajló társadalmi folyamatok a szegregálódás további elmélyülését vetítik előre. A szegregátumokban élők jelentős része életperspektíva nélkül éli mindennapjait.

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Hátrányos helyzetű gyerekek és fiatalok	Elsődleges szempont, hogy a szegénységtől és az ebből következő társadalmi és kulturális leszakadástól sújtott hátrányos helyzetű, iskolás-korú gyerekek és fiatalok kerüljenek be a programba. A 32, 6-18 év közötti gyerek és fiatal mindegyike vagy tanodás, vagy olyan fiatal, aki kiesett az iskolarendszerekből és jelenleg munkanélküli státuszban van.	A tanodás gyerekek és fiatalok mindegyike a csobánkai szegregátumokban lakik. Családtagjaik zömében munkanélküliek vagy a fekete-szürke gazdaságban dolgoznak. Megélhetési viszonyaik bizonytalanok, a családok átlagkeresete a minimálbér körül mozog. Zömükben alacsony iskolai végzettségűek vagy végzettség nélküliek. A karantén időszak alatt

		sokan veszítették el a munkahelyüket és kerültek nehéz megélhetési viszonyok közé.
--	--	--

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Online oktatás, korrepetálás, fejlesztés	Önkéntesek és munkatársak foglalkozásai online, alternatív oktatási módszerekkel, szkennelt készségfejlesztő játékokkal. Egyéni vagy kiscsoportos formában.	Korlátozások alatt heti öt napon át, hétfőtől-péntekig
2. Online társasjátékozás	Közös játékok beszkenelt és online letölthető társasjátékokkal egyéni vagy kiscsoportos keretek között.	Korlátozások alatt heti három délután a tanodai foglalkozások után
3. Online beszélgető órák	Mentorok a gyerekekkel, fiatalokkal és családokkal, esetenként több résztvevővel irányított beszélgetéseket folytattak a mindennapjaikról.	Korlátozások alatt heti öt nap a tanodai foglalkozások elején
4. Adományosztás (élelmiszer, fertőtlenítőszer)	Adomány kártyákat készítettek meghatározott összeggel, amit a helyi kisbolttal egyeztetve, ott vásárolhattak le a családok. A bolt tulajdonossal megbeszélték, hogy az árukészletet kibővítik arra a hétre. A United Way adományaként érkeztek a tisztító és fertőtlenítőszeresek. Az adományokat az egyesület programjaiban dolgozó három helyi segítő osztotta ki.	Korlátozások alatt két alkalommal 25 család élelmiszer, 1 alkalommal tisztítószer adományban részesült
5. Számítógépek, internet biztosítása, kezdő digitális kompetencia fejlesztés	A tanodások 71,8%-ának nem volt semmilyen eszköze. Helyi és egyesületi-hálózati kampánnyal gyűjtöttek 23 számítógépet. Csatlakoztak az Ablak a padra kampányhoz, ennek révén 30 fejhallgatót kaptak ajándékba. Önkéntes digitális kompetencia képzőjük minden gépet ellenőrzött, Zoom programot telepített rájuk és telefonos alapképzést tartott a családok számára. A helyi segítők fertőtlenítették majd kiosztották a gépeket.	3 hét alatt gyűjtötték össze, 3 nap alatt jutott el a családokhoz, a digitális kompetencia képző 2-3 héten keresztül igény szerint konzultált a családokkal
6. Negatív hatások átkeretezése	Karantén után a „Beszélj hozzám!” projektben hat munkatárs, 25 tanodás gyereknek és fiatal lánynak csoportos foglalkozást tartott. A projekt célja csapatépítő foglalkozásokon, művészeti eszközök segítségével a koronavírussal kapcsolatos valós ismeretek bővítése, illetve a karanténidőszak eseményeinek, élményeinek feldolgozása és pozitív átkeretezése volt.	A projekt júniustól szeptemberig tartott, heti két alkalommal voltak a foglalkozások

A szervezetről

A Csodaműhely Egyesület célja, hogy elősegítse a csobánkai hátrányos helyzetű, roma családok társadalmi integrációját, oktatási előremenetelük és munkahelyi elhelyezkedésük támogatásán, illetve a velük foglalkozó szakemberek képzésén, érzékenyítésén keresztül. Tevékenységei:

1. A Csobánkai Tanoda 2012 óta: elsődleges célcsoportja a csobánkai, hátrányos helyzetű gyerekek. A tanodába jelenleg 40, 6 és 19 év közötti tanodás diák jár hetente öt napon át. A tanodában 11 önkéntes és 9 munkatárs tart fejlesztő, korrepetáló és szabadidős foglalkozást.
2. Korai fejlesztés-program 2016 óta: a MESEÉD és az Egykörben anyakör kisgyerekes anyák számára nyújtott írás és olvasás kompetenciaképzést. A programban 25 édesanya vett részt az elmúlt években. 2019-től a Játéktár Program keretében működik, integrált teret hozva létre a kisgyerekes édesanyáknak, a találkozás és közös játék lehetőségét. A programban 1 önkéntes és 3 munkatárs dolgozik.
3. „Átmenetek” felnőttképzési program 2018 óta: a részt vevő hátrányos helyzetű fiatal felnőttek az általános iskolát fejezhették be, szakmát szerezhettek és kompetencia fejlesztő programban vettek részt. A programban 37-en szereztek szakképesítést, 4-en befejezték az általános iskolát, 4-en még végzik. A programban 2 munkatárs és 6 önkéntes dolgozott.
4. Helyi szakemberek képzése és közösségépítési projekt (Civil Háló, Helyi Akciócsoport - HACCS) 2018 óta: célja, hogy a helyi szakemberek és a hátrányos helyzetű emberek között hidat kövacsoljon. A program része a szakemberek továbbképzése és érzékenyítése. A programban 2 munkatárs dolgozik.
5. Helyi segítő program: célja a helyi, hátrányos helyzetű segítők bevonása az egyesület által koordinált programokba, hogy ezáltal helyi szinten támogassa az esélyteremtő programok iránti közösségi bizalom növekedését és a benne résztvevők motivációjának erősödését. A programban 3 munkatárs és 3 mentor dolgozik.

Érdekem az érdeked

Megvalósító: Érdekem az Érdeked Egyesület

Tevékenység: rászorulóknak segítése

Helyszín: Nógrád-megye (Bátönyterenye, Etes, Kis-Zagyva völgye települései)

Címke: digitális oktatás, élelmiszeradomány, gyerekek

A feladat

A térség településein élő hátrányos helyzetű emberek problémáit nem a járványhelyzet okozta, a koronavírus járvány következtében bevezetett korlátozások viszont az addig is gyengélkedő, de azért működő önkormányzati támogató hálót is megszállgatták.

A munkájukat, jövedelmüket elvesztő emberek száma jelentősen megemelkedett, emellett a digitális oktatáshoz való csatlakozás is sokaknak lehetetlen feladatot jelentett, hiszen sokan nem rendelkeztek internet előfizetéssel és/vagy megfelelő eszközökkel (számítógép, okostelefon stb.). Továbbá a higiénia alapfeltételeinek hiánya, az erről való hiányos tudás folyamatosan, láthatóan jelen volt, ahol hátrányos helyzetű, főleg roma családok élnek. A maszk hiánya, a kézmosás-fertőtlenítés hiánya, a „maradj otthon” jó tanács figyelmen kívül hagyása mind-mind ott voltak a kistéleplések és a szegregátumok életében.

A megvalósítás

Az egyesület tagjai több megkeresést kaptak, hogy segítsenek a jövedelem nélkül maradt emberek, családok napi megélhetési gondjainak megoldásában. Főleg az önkormányzatok felé benyújtott segélykérelmek megírására, a környéken lévő szeretetszolgálatok megkeresésére és használati tárgyak osztására vonatkoztak a kérések, de a különböző közmű és egyéb szolgáltatók felé benyújtandó kérelmek megfogalmazására is érkeztek kérések.

A kérések rendszerezése és a helyi igények felmérése érdekében elindítottak egy internetes kérdőívet, amit a nyár elejéig közel 350-en töltöttek ki. Ez alapján az önkénteseik folyamatosan biztosítottak tanácsadást arról, hogy hol és milyen szolgáltatások és segítségnyújtás érhető el, segítettek a kérelmek írását, segítettek eljuttatni az igényeket a képviselőtestületek, polgármesterek felé, és munkaerőt kereső helyi vállalkozókkal kötötték össze a munka nélkül maradtakat.

A digitális oktatásba való bekapcsolódás segítésére lakossági adománygyűjtésbe kezdtek (illetve csatlakoztak az Ablak a padra országos programhoz). Az így kapott telefonokat és számítógépeket szétosztották olyan családok között, akik nem rendelkeztek megfelelő eszközökkel. Az internettel nem rendelkezők számára több településen elérték, hogy használhassák a Digitális Jólét Program (DJP) pontokat a tanuláshoz. Önkénteseik az ilyen pontokkal nem rendelkező településen lakó diákokat személygépjárművel minden nap vagy minden másnap átszállították a sámsónházi DJP pontra, ahol egy délelőtti és egy délutáni önkéntes napi 4-4 órában segítette a tanulást és a házi feladatok megírását. Egy önkéntes továbbá minden hétfőn elvitte az iskolában papír alapon kiadott házi feladatot azoknak a gyerekeknek, akik nem tudtak vagy a személyes kontaktok kerülése érdekében nem akartak bejárni a DJP pontokra tanulni.

Az alapvető higiéniai ismeretek erősítése, a jó példák és a követendő szabályok bemutatása érdekében az önkénteseik maszkot viselve járták a települések utcáit, beszélgettek ezekről az emberekkel, szórólapokkal, (önkormányzatoktól beszerzett) ingyenes maszkok és kézfertőtlenítők osztásával hívták fel a figyelmet a védekezés fontosságára. Ehhez a munkához társult a Még egy falat elnevezésű kampányban való közreműködésük is, melynek során tartós élelmiszert adományoztak a nehéz helyzetben lévő családoknak.

Eredmények

- 125 embernek segítettek kérvényt írni és beadni az önkormányzatok, illetve a közmű- és egyéb szolgáltatók felé;
- 25 embernek segítettek elhelyezkedni új munkahelyen;
- 345 családot segítettek tartós élelmiszer és higiénia csomaggal;
- 25 gyereknek könnyítették meg a digitális oktatásban való részvételt.

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Nógrád megye Bátonyterenyétől délre a 21-es főút mentén	A térség falvait nemcsak a Salgótarjánt (és az országhatárt) az M3-as autópályával összekötő főút kapcsolja össze, de a problémák is. A rendszerváltás előtt virágzó nehézipar folyamatos és feltartóztathatatlan leromlását követően a térség nem állt talpra. A hátrányos helyzetű lakosok aránya településenként eltérő, de pl. a foglalkoztatási adatok tekintetében az Észak-Magyarországi régió legrosszabb számaait hozta a megye az előző évben, s országos szinten is a második legrosszabb helyzetben lévő térség volt. Az emberek többsége ingázó vagy közmunkás. A gazdasági lehetőségek hiánya nem csak a lakosokat, de az önkormányzatok nagy részét is érinti, így az önkormányzati szolgáltatások volumene és pénzügyi kerete is szűkös. A települések nagy részén körjegyzőség működik, így a hivatali ügyek intézésére a lakosoknak korlátozott időszávokban van lehetősége.

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Tanulók	Mindenkinek segíteni szerettek volna, aki segítséget kért tőlük, a kiválasztás személyes és telefonos megkeresés alapján történt. Eszközt azok kaptak, ahol az internet adott volt, de nem volt megfelelő eszköz. Mindenki mást a DJP pontban segítettek, akik pedig pl. a személyes kontaktok kerülése végett oda nem akartak menni, azoknak a papír alapú házi feladat eljuttatásában segítettek.	A digitális oktatás tárgyi, személyi feltételeinek hiánya.
Hátrányos helyzetű emberek, családok, idősek	Egyéni, telefonos és online megkeresések útján.	Minden olyan hátrányos helyzetben élő ember és család, aki elvesztette a munkáját, jövedelmét, gyermeket nevel, a napi létfenntartása veszélybe került, ahol nincsenek meg az alapvető higiéniai lehetőségek, vagy ezek ismerete hiányos.

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Szükség észlelése	Egyesületi tanácskozás a lehetőségekről	2020. március
	Kérdőívezés, személyes beszélgetések	2020. március - május
2. DJP pontok kinyitása, eszközök beszerzése, kiosztása	Országos segítő kampányok figyelése, csatlakozás ezekhez. Lakossági gyűjtés meghirdetése.	2020. március végétől folyamatosan a tanév végéig
3. Utcai tájékoztató munka	Önkéntesek járták a településeket, s beszélgettek a helyiekkel a védekezésről.	2020. április - június
4. Élelmiszerek, maszkok és fertőtlenítőszeresek osztása	Az utcai munka során a csomagok átadása a rászorulóknak részére az önkéntesek segítségével.	2020. április - június

A szervezetről

Az Érdekem az Érdeked Egyesület a Nógrád megyében élő nehéz helyzetű embereket próbálja összefogni. Elsődleges célja, hogy ne adományok útján próbáljanak javítani az egyének és családok élethelyzetén, hanem segítsék őket a közösségek problémáinak felismerésében és a közösségi megoldáskeresésben. Bár a szervezet csak 2020-ban került bejegyzésre, a tagság magját alkotó 8 önkéntes évek óta aktív részese a térség érdekérvényesítő és közösségszervezési akcióinak.

Bátonyterenyén/Kisterenyén az önkormányzatra történő nyomásgyakorlásuk eredményeképp kitakarították, és ahol kellett kiépítették az évek óta egyre romló állapotú vízelvezető árkokat a roma szegregátum területén. Itt sikerült több ezer aláírást is összegyűjteni a hátrányos helyzetűeket különösen sújtó ingatlanadó bevezetésének megtorpedozására.

Sámsonházán az egyik legnagyobb sikere az egyesület tagjainak a belharcokba keveredett és így a település életét megbénító önkormányzati képviselőtestület leváltása az által, hogy az elvárható (átlátható, lakossági igényekre reflektáló, párbeszédre törekvő, stb.) önkormányzati működésről információk terjesztettek a helyiek körében, s tudatos és megfontolt választásra biztatták a lakosokat 2019-es helyhatósági választások során.

Ugyanitt sikerült új buszjáratot berakadni a menetrendbe, valamint a forgalom lassítása érdekében gyűjtött aláírások hatásaként az útburkolatra sárga lassító felfestés került, és 40 km-es sebességlassító táblákat is kihelyeztek.

Érdekérvényesítés pszichiátriai betegeknek

Megvalósító: Lélekben Otthon Közhasznú Alapítvány

Tevékenység: pszichiátriai betegek problémáinak kezelése, jogsegélyszolgálat

Helyszín: országosan

Címkék: pszichiátriai betegek, jogsegély

„A koronavírus járvány alatt a pszichiátriai betegek jelentős része nem kapott ellátást a korlátozások miatt. Fordultak hozzánk hajléktalan pszichiátriai betegek gondnokai és hozzátartozói, vagy öngyilkossági veszélyben levő emberek, de sokszor orvosok és más szakemberek is kerestek bennünket tanácsért.”

- Oriold Károly, az alapítvány alapítója

A feladat

A koronavírus járvány alatt hozott, nem kellően átgondolt egészségügyi intézkedések miatt a pszichiátriai betegek is hátrányosabb helyzetbe kerültek az előző időszakhoz képest, ami hozzájárulhatott egészségi állapotuk romlásához, visszaeséshez, és az addig elért eredmények elvesztéséhez. A gyógyszerek, retard injekció rendszeres beadása és a megbízható tájékoztatás a betegek számára a stabilitást, a „normális” élet lehetőségét adják meg. A pszichoterápiás foglalkozások lehetővé teszik a szociális készségek megmaradását, fejlődését és az egyes betegségekből való gyógyulást. A betegek megtanulhatják a betegséggel való együttélést, erősödik az önértékelésük, tovább megmaradnak kognitív funkcióik. Ennek köszönhetően sokan képessé válnak/képesek maradnak önálló munkavégzésre és életvitelre. A kezelések elmaradása, a betegek kórházi körülményeinek átgondolatlan változtatása állapotuk romlását eredményezi, így hosszú időre kiesnek a munkából, izolálódnak, néhányan önmagukra és másokra is veszélyt jelenthetnek. Emiatt fokozódik a velük szemben egyébként is létező előítéletesség és diszkrimináció, egyesek hosszabb és drágább kezelésekre szorulhatnak a későbbiekben, miközben keresőképtelenségük okán az állam is jelentős adóbevételektől esik el.

Ezek a problémák nem önkormányzatok hatáskörébe tartoznak, hanem a Minisztérium egészségügyi államtitkárságához, a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőhöz (NEAK), a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Szakmai Kollégiumhoz, az Alapvető Jogok biztosához. Ezek a szervek nem tárgyalnak egymással, sokszor az alapítványnak kellett és kell közvetíteni közöttük.

A megvalósítás

A szervezet a betegjogok érvényesítését tekintette fő feladatának. Országos problémáról volt szó, ahol a járvány miatti pluszterhelés és az ezt csak tetéző korlátozások és átszervezések miatt az egészségügyi ellátás korábbi anomáliái, problémái fokozottan jelentkeztek. A nem azonnali beavatkozást igénylő ellátások elhalasztásával bizonytalanná vált a pszichiátriai betegek gondozásának folyamatossága és a kezelés elérhetősége is.

A helyzet súlyosságát jelezte, hogy az ellátatlanságból (is) adódó öngyilkossági veszély miatt többször kellett intézkedniük, és ellátóhoz küldeni a hozzájuk fordulókat. Az alapítványhoz forduló orvosok egyrészt segítséget kértek a hiányos védőfelszerelés, kapkodó intézkedések miatt, de nagyon sok információval is ellátták a szervezetet az egészségügy tényleges helyzetéről. Szegeden és környékén a pszichiátriai osztályok átköltözése kapcsán próbáltak intézkedni – betegek, orvosok betegszervezetek megkeresése révén.

Próbálkoztak a budapesti hajléktalan pszichiátriai betegek ellátásának szabályozásával, akik egyrészt nagy veszélyben voltak, vannak és egyben fertőző források is lehetnek. Sajnos velük kapcsolatban sok sikert nem értek el.

Eredmények

- 6 intézmény módosította honlapján a rendelési rendet;
- sikerült elérni, hogy a szkizofrén betegek kezelését szolgáló retard injekciót házi orvos is beadhassa (a szakorvos helyett);
- sikerült elérni, hogy online is lehessen terápiás foglalkozásokat tartani, és azokat a társadalombiztosítás is elfogadja;
- sikerült elérni 12 beteg terápiás kezeléshez juttatását;
- ombudsmani vizsgálat a szegedi klinika elköltöztetése kapcsán;
- jogszabályok módosítását kezdeményezték a hajléktalanellátás és gondokság kapcsán (pl. a gondnok nem intézkedhet, és nem ellenőrizhet jogszabályok szerint arról, hogy a gondnokoltja kap-e pszichiátriai ellátást).

Mindezt 25 önkéntessel 80 óra és 450 ezer forint ráfordítással érte el a szervezet.

Módszertani leírás

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Vidéki, kis-településeken élő szkizofrén páciensek	Megkeresést kaptak hozzá-tartozóktól és maguktól a betegektől is.	Nem fértek hozzá a retard injekciókhoz.
Ellátásból kiszoruló pszichiátriai betegek	Országos szinten kaptak jelzéseket.	Nem fogadta őket a rendelőintézet, bezártak pszichiátriai osztályokat, (pl. Budapest VIII. kerület, Szegeden a klinikákat Makóra költöztették súlyos ellátási zavarokat okozva).

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Információ begyűjtés	Telefon. internet	
2. Probléma azonosítása	Konzultáció a szakmai társaságokkal, a probléma megfogalmazása.	folyamatos
3. Ellenőrzés	Pl. teszt-telefon, tesztlátogatás. Gyakran ellenőrizték pl. azt, hogy az intézményi honlapon szerepel-e a megváltozott eljárás-rend illetve, hogy megbízhatóak-e a honlapon szereplő információk és felveszik-e a telefont. Az ellenőrzéseket az alapítvány önkéntesei végezték.	folyamatos
4. Javaslat kialakítása	Az orvosokkal, szakmával együtt.	folyamatos

5. A javaslat eljuttatása az illetékeseknek	Javaslatukra rövid időn belül sikerült elérni a minisztériumnál, hogy a retard injekciót házi orvos is beadhatta, illetve a telemedicina elfogadásának kezdeményezésében is részt vettek Utóbbi azt jelentette, hogy a betegek online is kapcsolatba léphettek kezelőjükkel, úgy jöhetek létre terápiás találkozások, nem volt szükség személyes találkozásra, a gyógyító intézmény személyes felkeresésére, ráadásul a társadalom-biztosítás is befogadta.	folyamatos
---	--	------------

A szervezetről

A [Lélekben Otthon Közhasznú Alapítvány](#) többek között a pszichiátriai betegek érdekképviselését, a pszichiátria, pszichoterápia népszerűsítését, a mentális betegségek megelőzését, a mentális betegségekkel kapcsolatos megbélyegzés csökkentését és az alkoholizmus elleni küzdelmet tűzte ki célul. Az alapítvány számára rendkívül fontos a betegjogi tudatosság terjesztése, azok betartatásának elősegítése.

A szervezet mintegy 30 önkéntes bevonásával segíti az öngyilkosok hátramaradott hozzátartozóit. Emellett két betegklubot működtetnek: a szkizofrén hozzátartozók és a depresszióval küzdők klubját. Jelenleg fut „Újra munkába” projektjük, amelyben a hátrányos helyzetű munkavállalókat esetmenedzser segíti, akik a munkavállalás szempontjából fontos képességeiket pszichológus szakember segítségével fejleszthetik. Az alapítvány több állásfelkészítő csoportot tartott pszichiátriai betegek számára, és az ő kérésükre hozták létre információs adatbázisukat.

Az alapítvány tagja annak az öngyilkosságok megelőzésére létrehozott hálózatnak, amelyben többek között egyetemek, kórházak, a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Szakmai Kollégium, a Magyar Pszichiátriai Társaság és a Klinikai Pszichológiai szekció működnek együtt.

Ha kell egy hely - közösségépítés szakképzésben tanuló fiatalokkal

Megvalósító: Deviszont Közösségi Tér (Egyenlő Esélyekkel az Iskolapadban Egyesület)

Tevékenység: szakképzésben tanulók segítése az online térben

Helyszín: Budapest XIX. kerület, Kispest

Címke: digitális oktatás, kritikai pedagógia, fiatalok, közösségépítés

„A Deviszont Közösségi Tér egy kistérségi, szakképzésben tanuló, hátrányos helyzetű fiataloknak szóló pedagógiai program, aminek célja, hogy a fiatalok megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot, és tudatos, cselekvő állampolgárokká váljanak. Az iskolákkal egy időben álltunk át online működésre, válaszokat keresve a koronavírus járvány első hulláma alatt keletkező új igényekre.”

- Fernengel Ági, Fuxreiter Fanny, Deviszont Közösségi Tér

A feladat

1. Digitális oktatás: a Deviszont szervezőinek tapasztalatai szerint a legtöbb, általuk elért fiatal osztályában nem voltak meg a megfelelő feltételek az érdemi digitális oktatásnak, sokszor követhetetlenek voltak a használt felületek. A figyelemzavarral vagy más tanulási nehézségekkel küzdő fiataloknak így folyamatos nehézséget okozott részt venni az oktatásban, ráadásul sokszor nem rendelkeztek a megfelelő digitális eszközökkel, kompetenciákkal vagy privát térrel sem a tanuláshoz. A szakmai gyakorlatok teljesítését is körülményessé tette a vírus, és több olyan fiatalnak nem is sikerült befejeznie az iskolát vagy az adott évfolyamot az előző tanév végén, akinek egyébként minden esélye meglett volna erre a járvány nélkül.

2. Rutinok megszűnése, izoláció: a digitális oktatás és a kijárási korlátozások miatt teljesen felborult a fiatalok napi és heti rutinja is. Emiatt nehezen tudtak az életük különböző részeiben (család-iskola-munka) helytállni, és a kezük közül kifolyó idő is nagyon bizonytalanná tette őket. Ezek mind negatív pszichológiai hatással voltak a fiatalokra, miközben a világjárvány okozta hirtelen változások és a vírustól való félelem feldolgozása is nehézséget jelentett mindenki számára. Emellett mivel a fiatalok Kispesten tanulnak, de nagyrészt az agglomerációban élnek, a közösségüktől is elszakadtak a krízishelyzetben.

3. Családon belüli feszültségek: a koronavírus-járvány alatt megfelelő állami támogatás hiányában a krízishelyzet terheit a családoknak kellett viselniük. Ez azt jelenti, hogy a munkahelyek elvesztése, a bizonytalan lakhatási helyzet és az ebből adódó feszültségek mind egyedül a családra nehezedtek. A korábbi családi feszültségek is felerősödtek az összezártágban.

A megvalósítás

A hagyományos tanítás nélkül a fiataloknak nem volt rendszer az életében, a digitális térben zajló tanórák után nem voltak motiváltak tovább képernyő előtt ülni, így nehezebb volt őket elérni. Végül egyéni megkeresések útján sikerült őket bevonni a foglalkozásokba. Az online kapcsolattartás természetéből adódóan sokkal személytelenebb, így a Deviszont szervezői tudatosan figyeltek arra, hogy a foglalkozásaik fontos részét képező közösségi élményt kialakítsák. A szokásos, társadalmi témákkal foglalkozó projektek mellett a klubdelutánok és az egyéni beszélgetések bevezetésével segítettek ezen. A Deviszont programja alapvetően a közösségi tanulásra és segítségnyújtásra épít, az online működés időszakában azonban fontos újítás volt a kiscsoportos és az egyéni segítségnyújtás is. Miközben a nyitvatartásuk bővült az online térben, új fiatalokkal nem tudták felvenni a kapcsolatot.

Ugyanakkor a korábban lazábban kapcsolódó fiatalok közül voltak, akik ebben az időszakban vonódtak be, valamint azok, akik valamilyen ok miatt egy ideje nem tudtak részt venni a foglalkozásokon, ismét bekapcsolódtak.

Bár a mostani középiskolásokat digitális generációnak nevezik, a szervezet által felkarolt fiatalok az új platformokat nehezen tudták kezelni, és szégyenlősek is voltak ezzel kapcsolatban. Ezért a szervezet megválogatta, milyen közös online felületeket használ, és csak azokat próbálták ki közösen, amelyekről feltételezhető volt, hogy jól fognak működni. Mivel a foglalkozásokat többen vezetik, így mindenkinek tudtak segíteni abban, hogy a technikai akadályokat leküzdje. Pár hónap alatt kialakult egy bevált módszertan, melyhez vissza tudnak térni a járvány második hulláma alatt, és amely más szervezeteknek is átadható lenne.

Az online segítségnyújtó program bevezetése újfajta pedagógiai kihívás elé állította a közösségi tér szervező csapatát. A háttérmunka magába foglalta a heti rendszerességű megbeszéléseket, a klubdelutánokat és projektfoglalkozásokat szervező találkozókat, valamint a digitális működésre való áttérést segítő módszertani megbeszéléseket. A szervezet tagjai így heti három, körülbelül kétórás szakmai találkozón vettek részt. A digitális működéssel kapcsolatos megbeszélések középpontjában a különféle online programok felderítése és kipróbálása állt. Körülbelül 50 programmal, felülettel és játékkal ismerkedtek meg, melyek közül hatot építettek be az online foglalkozásokba rendszeres használatra, valamint egy Discord szervert is létrehoztak.

Arra mindig figyeltek, hogy a programok okostelefonon ugyanúgy könnyen kezelhetőek legyenek, mint számítógépen, de még így sem mindenkinek voltak adottak a tárgyi feltételek a digitális foglalkozásokban való részvételhez. Akinek nem volt jó internetelérése, azzal telefonon tartották a kapcsolatot.

Különös nehézséget jelentett a fiatalok életében a privát szféra hiánya. Így kevésbé felszabadultan tudtak részt venni az online foglalkozásokon, és előfordult, hogy nem mindenki akarta bekapcsolni a kameráját vagy a mikrofonját, amit a helyzetre való tekintettel a foglalkozásvezetők mindig elfogadtak. Kialakított online rendszeres találkozóik segítettek a fiataloknak, hogy visszatérjen az életükbe valamilyen rutin, amivel a napi életvezetésüket segítették. Emellett azzal is támogatták őket, hogy összekötötték a fiatalokat más szervezetekkel, akik tudtak a család más terhein is könnyíteni.

Eredmények

- az online működés időszakában a közösségi teret rendszeresen látogató kb. 25 fiattallal tartották a kapcsolatot;
- a fiatalok igényeihez igazodva a heti egy, hosszabb alkalom helyett heti kétszer, rövidebb időre voltak „nyitva” online. A csütörtöki napokon továbbra is a fiatalok érdeklődési köreik alapján szervezett projektek zajlottak, a keddi napokon pedig klubdelutánok kaptak helyet. 11 csütörtöki foglalkozást tartottak különböző társadalmi témákban és 13 klubdelutánt, ami összesen 48 óra foglalkozást jelent;
- minden fiatal mellé mentort rendeltek, aki egyénileg megkereste őt és külön figyelmet fordított rá. Itt olyan problémáikról is beszélhettek, amelyeket nagyobb körben nem akartak volna megosztani. Mindenkit legalább háromszor, de aki igényelte, azt heti rendszerességgel keresett meg a mentora. Volt, aki ezt írásban, más telefonon vagy videóhívásban tette meg, a fiatalok döntése alapján. Az egyéni segítő beszélgetésekre kb. 75 órát fordítottak.

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Kispest (Budapest, XIX. kerület)	Kispest Budapest külvárosi részéhez tartozik. A jobb módú, előregedő Wekerle-telep, a szintén jobb módú, aktív korúak lakta Kertváros és a szegényebb, szintén aktív korúak lakta, és nagyobb

	népsűrűségű Lakótelep városrész alkotja. A Deviszont Községi Tér az alacsonyabb státuszú Lakótelep városrészen található. A rendszerváltás előtt itt alakították ki a dél-pesti városközpontot, a kerületben több szakképzési intézmény, egy roma szakkollégium, gyermekotthonok és utógondozók is működnek. Magyarországon általában és Budapesten belül is nagyok a földrajzi egyenlőtlenségek. Kispesten mint külvárosi kerületen általában alacsonyabb társadalmi státuszú a lakosság, rosszabb az ellátottság szociális szolgáltatásokban. A budapesti kerületekhez képest a kispesti lakosság alacsonyabb jövedelmű, a budapesti kerületek között, több szegregátum is van a kerület területén. Kevés a közösségi tér, a gyerekeket célzó programok az alsós korosztályra fókuszálnak, ez alól kivétel a Roma Szakkollégium. A kerületben nincsenek ingyenes, a fiatalok számára szabadon elérhető közösségi terek, szabadidő-eltöltési lehetőségek. A kispesti önkormányzat támogatóan áll a civil kezdeményezésekhez, így helyi szinten támogató környezetben működik a közösségi tér.
--	---

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Szakképzésben tanuló fiatalok	A közösségi tér minden szakképzésben tanuló fiatal számára nyitott. az elsődleges célcsoportot a környékbeli szakiskolákban tanuló fiatalok jelentik. A helyi intézményekben tartott alternatív osztályfőnöki órákkal illetve szórólaposztással hirdetik magukat. A Deviszont jó híre a hozzájuk járók ismerősi körében is terjed: a legnagyobb bevonó erőt a barátok jelentik.	Az egyenlőtlen, szélsőségesen szegregált magyar oktatási rendszerben különösen hátrányos helyzetben vannak a szakképzésben tanuló fiatalok. Alacsony gazdasági és kulturális tőkével rendelkeznek, gyakran hátrányos helyzetűek, beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarral küzdenek, így nagyobb arányban vannak kitéve az iskolai lemorzsolódás veszélyének. Már nem tan-kötelezettek, az iskolában maradásukat pedig senki nem segíti. Tanulási útjukat kudarc-élmények jellemzik; az iskola nem adja meg nekik a lehetőséget, hogy felfedezzék a saját erősségeiket és érdeklődési köreiket, így hátránnyal indulnak a munkaerőpiacon és a felnőtt életben egyaránt. Sokan kénytelenek a családjukat támogatni, és az iskola mellett dolgozni. Korlátozott lehetőségeik miatt alulfizetett munkákat vállalnak el, a jogaikkal nincsenek

		tisztában, így az érdekeiket is nehezen tudják képviselni. Mindeközben a szakképzés ismételt átalakításai miatt újabb és újabb elvárásokhoz kénytelenek alkalmazkodni, ami további nehezítő tényezőt jelent az oktatási rendszerben való boldogulásukat tekintve.
--	--	---

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
I. Előkészítés		
1. Fiatalok online elérhetőségének megszerzése	Korábban szinte kizárólag élőben tartották a kapcsolatot, ezért először pár fiatalon keresztül felvették a kapcsolatot a többiekkel is, és összegyűjtötték a csapatot egy Facebook csoportba, ami a fő közös információs csatornájuk lett.	2020. március közepe
2. Egyéni megkeresések, igényfelmérés, fiatalok technikai felszereltségének felmérése	Először személyesen felkerestek mindenkit, hogy megtudják, miként érintette a fiatalokat a járványhelyzet, és egy kérdősor alapján lekérdezték, hogy ki, miben venne részt szívesen online, milyen támogatásra lenne szüksége. Felmérték azt is, hogy milyen a fiatalok technikai felszereltsége, ki tud online csatlakozni.	2020. március közepe
3. Online módszertan fejlesztése, felületek kipróbálása, tesztelése és felállítása	Minden héten tartottak digitális módszertan találkozót. Ezeken megtanultak használni több online felületet pl. Jitsi, Padlet, megismerkedtek sok online kollaboratív játékkal, és közösen tanultak az online foglalkozástartás módszereiről. Ez az önkéntesekkel való közös tanulás és új eszközök tesztelése az online működés alatt folyamatosan zajlott. Először a már ismert felületeken, főleg Facebookon vették fel a kapcsolatot a fiatalokkal, majd sorban vezettek be újabb felületeket.	2020. március-május
II. Online segítő program működtetése		
1. Heti csütörtöki foglalkozások (folyamatoság fenntartásáért)	A digitális oktatásra való átállással egyszerre álltak át az online működésre, és Facebook videóchaten keresztül jelentkeztek online alkalommal a szokásos személyes helyett.	2020. március 19-től

	Ezek a foglalkozások online is megtartották a korábbi szerepüket, vagyis a fiatalok érdeklődési körének megfelelően dolgoztak fel közösen, interaktív módszerekkel társadalmi témákat. A karantén alatt ezeken az alkalmakon beszéltek mélyebben a koronavírus járványról, annak a társadalmi, gazdasági és pszichológiai hatásairól.	
2. Heti rutin felállítása	Online a heti egy hosszú foglalkozás helyett több, 2-3 órás alkalmat tartottak. Céljuk ezzel az is volt, hogy rendszert vigyenek a fiatalok életébe, és több alkalmat teremtsenek, ahol reflektálhatnak a krízishelyzetre, az őket érő történésekre, és ahol rendszeresen közösségben lehetnek. A rutin megteremtéséhez tartozott az is, hogy minden hétfőn egy összefoglaló posztban kirakták a heti programot, ami így tervezhető és kiszámítható struktúrát nyújtott a fiataloknak.	2020. áprilistól
3. Keddi klubok (kiscsoportos) bevezetése	Azt látták, hogy a fiataloknak szükségük van olyan alkalmakra, amikor a nehézségeikről, élményeikről tudnak beszélni és támogatást kapni a csoporttól. Ezért bevezették a keddi klub alkalmakat, amikor kötetlenebb formában beszélgettek, és több személyes figyelmet tudtak adni egy-egy fiatalnak. Emellett több olyan, közösséghez kapcsolódó témáról szerveztek beszélgetést, mint a barátság vagy a közösségi támogatás.	2020. áprilistól
4. Rendszeres egyéni megkeresések az igényeknek megfelelően	Az online időszak alatt hetente-kéthetente felkerestek minden fiatalt, hogy azokat is elérjék, akik nem szerettek volna, vagy eszköz hiányában nem tudtak részt venni a csoportos online alkalmakon. A beszélgetések célja az volt, hogy ne veszítsék el a kapcsolatot a fiatalokkal, és naprakészek maradjanak az igényeiket, problémáikat illetően. Figyeltek arra is, hogy ne mindig ugyanaz a csapattag hívja fel az adott fiatalt, és így ne csak az egyéni kapcsolat erősödjön két ember között, hanem a közösséghez tartozást erősítsék a megkeresések.	2020. áprilistól

	A beszélgetéseken mindig érdeklődtek a fiatalok helyzete felől, megkérdezték őket, hogy mire lenne szükségük, elmondták nekik, hogy milyen programok várhatók a Deviszontban, és invitálták őket ezekre. Kb. 25 fiatallal tartották így a kapcsolatot, és átlagosan 10 perc és 1/2 óra közötti hosszúságúak voltak ezek a beszélgetések.	
5. Egyéni segítő beszélgetések, direkt segítségnyújtás az alkalmakon felmerülő problémákra	Amikor egy fiatalról kiderült, hogy valamilyen személyes krízisen megy keresztül, akkor külön beszélgetést kezdeményeztek vele, segítő beszélgetéssel, lehetőségek felkutatásával és más szervezetekkel való összekötésével támogatták őt. Több fiatalnak tudtak családi feszültségekkel, lakhatással, iskolaváltással, vagy más iskolai problémákkal kapcsolatban segítséget nyújtani így.	2020. áprilistól

A szervezetről

A Deviszont Községi Tér egy olyan kezdeményezés, ami a szakképzésben tanuló fiataloknak nyújt alternatív tanulási és szabadidő-eltöltési lehetőséget. Heti rendszerességgel szerveznek projekt alapú, a kritikai pedagógia és az élménypedagógia eszközeire építő foglalkozásokat. Céljuk, hogy a hozzájuk járók megismerjék a körülöttük lévő világot és társadalmat, tudatos felnőttek és aktív állampolgárok legyenek.

A Deviszonttal egy olyan igényre adnak választ, ami általában kiesik az állam és a civil programok látóköréből is. Megtartó közösség és szociális háló nélküli fiatal felnőttekkel dolgoznak, akiknek nagy igényük van egy támogató közegre a felnőtté válás folyamán.

A Deviszontban különféle területről érkező szakemberek dolgoznak, akik több éves tapasztalattal rendelkeznek a pedagógia, szociális segítségnyújtás, valamint civil szervezetek működtetése terén.

2018. novemberében nyitották meg közösségi területet, azóta több mint ötvenen fordultak meg náluk, 20-25 fiatal pedig rendszeresen látogatja a helyet. A heti projekteken túl rendszeresen szerveznek alternatív osztályfőnöki órákat, melyek lehetőséget adnak arra, hogy programjuk minél több fiatalhoz eljusson.

Jelenleg azon dolgoznak, hogy a második nyitvatartási nap, melyet az online működés időszakában már sikerült megvalósítani, állandósuljon. Ezen a napon kapnak helyet a tematikus, szakkörszerű klubdelutánok. Céljaik között szerepel az új önkéntesek bevonása, valamint a fiatalok toborzása, amennyiben ennek megvalósítása biztonságosan lehetséges. Továbbá az is, hogy programjukat terjesszék, azaz más, az övékhez hasonló kezdeményezések elindulását támogassák, ehhez szakmai segítséget nyújtsanak. Mivel szakképzésben tanul a középiskolás korosztály nagyobb része, ezért fontos lenne, ha ez a modell nagyobb teret kapna, és több program támogatná ezt a célcsoportot.

**Motiváció Oktatási Alapítvány
(99. old.)**

**15:00 BEJELENTKEZŐ
KÖR
15:15 BIZTONSÁGOS
ONLINE TÉR
16:00 ZÁRÓKÖR**

Deviszont Közösségi Tér (32. old.)

**Lépjünk, hogy Léphessenek!
Közhasznú Egyesület (55. old.)**

Hórukk, segítségünk

Megvalósító: Recskért Hórukk Egyesület

Tevékenység: maszkvarrás, -szétosztás, leckekihordás, időseknek bevásárlás, élelmiszerosztás, kiskertművelési segítség,

Helyszín: Recsk, Tarnaszentmária, Bodony, Parád, Ószajla, Szajla, Pétervására

Címkék: digitális oktatás, élelmiszeradomány, gyerekek, idősek

„Mivel az egyesület rendelkezik varrni tudó önkéntesekkel és gépjárművel is, egyértelmű volt, hogy maszkok készítésében és szétosztásában, időseinknek történő bevásárlásban, ügyintézésben, az iskolás gyerekeknek a lecke kiszállításában, a rászorulóknak pedig élelmiszer-csomagokkal is tudunk segíteni. A legfontosabb az volt, hogy a környék közösségei érezzék, odafigyelünk rájuk, és lehet ránk számítani a szükségben.”

- Vas Imre Zsolt, az egyesület vezetője

A megvalósítás

A koronavírus-járvány megérkeztevel az egyesület először maszkvarrásba kezdett: jó intézményi együttműködéseknek köszönhetően több recski és környező települési intézmény is bekapcsolódott a munkába. Volt olyan önkormányzat, amely lepedőt gyűjtött a maszkok előállításához, és ezt a gyakorlatot később mások is átvették. A maszkokat szétosztották a recski szociális intézményeknek (óvoda, iskola), és a közmunkásoknak, de jutott Tarnaszentmária, Bodony, Parád, Ószajla, Szajla lakosságának, a parádfürdői, a mátraházai, az egri kórház dolgozóinak, illetve a pétervásárai kormányhivatal és rendőrkapitányság munkatársainak. (A maszkosztás során tapasztalták, hogy az emberekhez nem jut el elegendő információ a járvánnyal és a megelőzéssel kapcsolatban.) Emellett helyi és környékbeli beágyazottságukra alapozva segítettek az időseknek, leckét hordtak a gyerekeknek, krízis ételcsomagokat állítottak össze és osztottak szét. Mivel nem szervezhettek bevételtermelő rendezvényeket, az önkormányzati támogatás pedig csekély, a pályázati források sem stabilak, így „csak” a civil kurázsira támaszkodhattak a megvalósításban.

Eredmények

- több mint 3000 db megvarrt és kiosztott maszk;
- 15 krízis ételcsomag;
- 30-40 gyerek részére leckekihordás;
- 10 idősen rendszeres, 10-15 idősen alkalmankénti bevásárlás, szállítás;
- 2 család kapott laptopot, számítógépet az online oktatás igénybevételéhez;
- 10 család részt vett a „Gazdálkodj otthon!” programban (ld. alább).

Mindezt a szervezet 30 önkéntese 1000 óra ráfordítással, 1 870 000 Ft felhasználásával érte el. Forrásaik adományokból és az önkormányzattól kapott 200 ezer forintból, illetve tagdíjakból jöttek össze. A legtöbb adományt az egyesület tagjai adták be.

Az elvégzett munka további pozitív hozadéka volt, hogy az egyesületet még többen megismerték, és új önkéntesek is csatlakoztak a csapathoz. Tevékenységükről a [helyi lap is írt](#).

Módszertani leírás

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Idősek	Személyes ismeretség (az egyesület korábban is dolgozott velük).	Sokszor magányosak, így a járvány miatti korlátozások nagy

		nehézséget okoztak nekik (pl. bevásárlás, ügyintézés terén).
Szociálisan rászoruló	Személyes ismeretség (az egyesület korábban is dolgozott velük).	A járvány miatti gazdasági visszaesés az alkalmi munkásokra van a legnagyobb hatással, a bevételeik lenullázódnak; jellemző az információhiány (pl. a cigánysorra nem megy ki az önkormányzat maszkot osztani és a helyes maszkviselésről, annak fontosságáról tájékoztatni).
Gyerekek	Személyes ismeretség (az egyesület korábban is dolgozott velük).	A korlátozások alatti online oktatás sok családot nagy nehézség elé állított: számítógép híján a gyerekekhez nem jutott el a tananyag, lecke, így lemaradtak a tanulással.

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Recsk (2673 fő)	halmozottan hátrányos település mélyszegénység, magas munkanélküliségi ráta alacsony iskolázottság
Tarnaszentmária (219 fő), Bodony (745 fő), Parád (2150 fő), Szajla (548 fő), Pétervására (2534 fő)	halmozottan hátrányos települések mélyszegénység, magas munkanélküliségi ráta alacsony iskolázottság

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Maszkvarrás	30 recski önkéntes készített otthonában, saját varrógépén maszkot, összesen kb. 3000 db-ot, majd ennek szétosztásában is segítettek. A maszkokhoz vagy anyagokat vásároltak, vagy régi lepedőket használtak fel (azok fertőtlenítése, mosása után).	2020. márciusától jelenleg is
2. Leckekihordás	Az önkéntesek eljuttatták a rászoruló gyermekek részére a pedagógusai által kinyomtatott leckét, tananyagot.	Online oktatás kezdetétől tanévzárásig
3. Krízis étel-csomag osztás	Az egyesület évek óta szervez élelmiszergyűjtést, a járványhelyzet alatt is osztottak alapvető élelmiszereket – liszt, olaj, konzerv, tészta - a rászorulóknak.	Évek óta szükség szerint, alkalmanként
4. Időseknek bevásárlás, szállítás	Az egyesület segítette a településen élő időseknek a bevásárlásban, gyógyszerkiváltásban és csekkel befizetésben, valamint lelki támogatást is nyújtott a karantént legnehezebben viselő, egyedül élő idősek számára.	2020. márciusától jelenleg is

	Betegeket, szociális otthonban dolgozókat szállítottak, hogy ne kelljen tömegközlekedést igénybe venniük.	
5. „Gazdálkodj otthon!” program	A „Gazdálkodj otthon!” program korábban az egyesület kertjében működött, ezt vitte házhoz az egyesület, hogy a családokat így segítse a növénytermesztésben. A palántákat az egyesület önkéntesei, a vetőmagot a Karitászbiztosította	Évek óta, idényben
6. Karanténal, járvánnyal, maszkhordással kapcsolatos információk megosztása	Az egyesület rendszeresen osztott meg fontos információkat személyesen a maszkok kihordásakor és online a Facebookon is.	2020. márciusától jelenleg is

A szervezetről

A Recskért Hórukk Egyesület célja összefogni – a település fejlődéséért, fejlesztéséért, a fiatalok jövőjének biztosításáért, a sportért, a település hagyományainak megőrzéséért, a műemlékek ápolása, megőrzése érdekében tenni akaró – magánszemélyeket és szervezeteket. Tevékenységeik közé tartozik a település lakóinak sport és kulturális programok szervezése, lebonyolítása; a településen élő idősek látogatása, segítése; az egészséges életmód propagálása, a rászorulóknak segítése, ruha és élelmiszersegély adományok gyűjtése; a természetvédelem, túrák szervezése, természeti környezetünk megismerése, megóvása; ismeretterjesztő előadások és tréningek szervezése valamint más civil szervezetekkel való kapcsolattartás és közös rendezvények szervezése. 30 önkéntesük közül a legtöbben nyugdíjasok.

Eredményeik: parkot gondoztak, részt vettek a „Te Szedd” - Önkéntesen a tiszta Magyarországért akcióban, támogatják a helyi Hajnalcsillag tánccsoportot, az öregotthont, a sportéletet. A falunapon is rendszeresen részt vesznek. Vállalták az elhanyagolt sírok rendbe tételét, a temetőbe vezető lépcsősor kijavítását és karbantartását is. Fotókat és tárgyakat gyűjtenek a település múltjából, amelyekből kiállítást szerveztek.

A helyi Karitászcsoporttal szoros kapcsolatot alakítottak ki. Már első évükben ruha- és élelmiszergyűjtési akciót indítottak, így folyamatosan segítik a rászorulókat. Hidegebb időszakban volt már az egyesületnek tűzifa akciója is, melyben a rászorulókat saját erőből összegyűjtött és vásárolt fával segítették ki. Rendszeresen részt vesznek a helyi adventi vásáron, ahol az „Egy adomány- egy ajándék” akcióval jutnak bevételhez. Egyedülálló időseket látogatnak karácsony idején, és szorosan együttműködnek a helyi Örökzöld nyugdíjasklubbal. Az önkéntesek járőrszolgálatot is ellátnak, hozzájárulva a településen élők biztonságérzetének növekedéséhez.

Telephelyükön egy kert is található, amit mindig mintaszerűen gondoznak, az ott megtermelt zöldségeket a rászorulóknak részére osztják szét. A Karitászbiztosít vetőmagot azok számára, akik szeretnének az önellátó gazdálkodásban részt venni, ezeknek embereknek az egyesület segít szakirányú végzettséggel rendelkező kertész útmutatásával, valamint a tagok részéről kétéves munkával.

Megvalósító: InDaHouse Hungary Egyesület

Tevékenység: digitális oktatás

Helyszín: Pere, Hernádszentandrás, Ináncs, Fügöd

Címkék: online tanoda, digitális oktatás, élelmiszeradomány, gyerekek

“Az iskola nem rendelkezett módszerekkel és eszközökkel a korszerű digitális oktatáshoz, a gyerekeknek azonban szükségük volt támogatásra ahhoz, hogy elsajátítsák a tananyagot, megoldják a kiadott feladatokat. Az önkénteseink pedig a járványhelyzet alatt is szerették volna segíteni az InDaHouse-os gyerekeket, ezért kézenfekvő volt, hogy mindent megteszünk.”

- Csaba Viktória, a szervezet operatív munkatársa

A feladat

Az InDaHouse 2014 óta tart fejlesztő foglalkozásokat a térségben. A gyerekek oktatásával foglalkozó szervezet budapesti önkéntesei a járványhelyzet alatt nem tudtak személyesen és személyre szabottan foglalkozni a programban résztvevő gyerekekkel. Az iskolák is digitális oktatásra álltak át, amelynek feltételei azonban helyben nem voltak adottak. A szükséges eszközök hiánya, a szülők leterheltsége vagy kompetenciáik, tudásuk hiányosságai is problémát jelentettek. (Egy felsős tananyagot már nem biztos, hogy el tud magyarázni a szülő.) Sok családban 3-4 iskolás gyerek és több kisebb testvér is van, nincs idő mindenkivel napi rendszerességgel órákat tanulni. Az iskolák online rendszerben legtöbb esetben csak megírták, hogy mely feladatokat oldják meg a gyerekek.

Ismerve a gyerekeket és a helyzetet, az egyesület a következőképpen reagált:

- 1) a hiányzó eszközök beszerzésével;
- 2) majd digitális oktatással és korrepetálással.

A járvány idején 42 családdal álltak kapcsolatban, ebből 35-ben volt iskolás korú gyerek.

A megvalósítás

Az egyesület szoros kapcsolatot alakított ki a helyi iskolával, és gyűjtőkampányának eredményeként laptopokat és internetet juttatott azoknak a családoknak, akinél nem állt rendelkezésére megfelelő eszköz. Nemcsak a tanodás gyerekek tanításával, eszközzel való ellátásával segítettek, hanem a papíron kiadott házi feladatok kiosztásában és begyűjtésében is. Az InDaHouse faluban lévő központja gyűjtőpontként szolgált, ahova a gyerekek leadhatták a megoldott feladatokat, és azokat innen vitte el az iskola. Az önkéntesek beszerezték a diákok tankönyveit (ismerőseiktől és az internetről), és azokat osztályonként kategorizálva feltöltötték egy közös google drive tárbá, hogy minden önkéntes hozzáférhessen.

Volt olyan iskola, amelyik a Kréta rendszeren keresztül bonyolította le az online tanulást. Eleinte nem minden gyerek tudta a belépési kódját, ezért az egyesület megszerezte a kódokat az iskolától és eljuttatta a tanulókhoz. A családok megengedték az önkénteseknek, hogy folyamatosan figyeljék a gyerekek feladatait és teljesítményét a Krétában, ami megkönnyítette a tanulást. A nagyobb gyerekeknek azt is megmutatták az önkéntesek, hogy hogyan tudják önállóan kezelni a Krétát.

Néhány gyerek ijesztő körülmények között ragadt a korlátozások alatt, összezárva elhanyagoló vagy bántalmazó szüleikkel. Az ő esetükben az egyesület napi szintű kapcsolatban állt a településen dolgozó szociális munkásokkal. Amikor a korlátozások enyhültek, akkor a Perén dolgozó szociális munkásokkal együttműködve látták el néhány – a tanulásban különösen nagy nehézségekkel küzdő – gyerek korrepetálását.

Az InDaHouse-nál különös gondot fordítottak arra, hogy mindig olyan önkénteseket vonjanak be, akiket a gyerekek korábbról már ismertek a tanodai foglalkozásokról, így könnyebb volt a bizalom megteremtése az online térben is. Ennek is köszönhetően a családjaik minden nap órákon keresztül befogadták őket a magánéletükbe, még ha virtuálisan is. Folyamatosan, napról napra több órán keresztül ott voltak az önkéntesek a családi térben, hallgatva a családi életet, kiragadva a közös tevékenységekből az éppen tanuló gyereket. Ez a sokgyerekes családok esetében elég nagy logisztikai együttműködést igényelt a családok részéről is.

Azokban a családokban, ahol több iskolás gyerek volt, de csak 1-2 eszköz, ott nehézséget okozott az eszköz használatának beosztása. Ezt azzal oldották meg, hogy az azonos családot támogató önkénteseket összekötötték egymással. Ők ezek után közösen készítettek egy órarendet, hogy ne legyen ütközés. Ezen felül egymást is tudták támogatni, segíteni, informálni.

Eredmények

- 46 családnak adtak liszt és élelmiszer csomagot, 800 000 forint értékben (ld. lejjebb);
- 35 gyerekkel tanult 60 önkéntes a karantén alatt összesen több, mint 1650 órában;
- 21 családnak adtak eszközöket az online tanuláshoz;
- mindezt 60 önkéntesük, 1670 óra ráforítással, 1 850 000.-Ft felhasználásával érte el.

Azok a gyerekek, akik kitartóan részt vettek az önkéntesekkel az online tanulásban, nagyon sokat fejlődtek. Képet kaptak arról, hogy mennyit és milyen módon kellene otthon tanulniuk. Nem csak a gyerekek, de a szülők is látták, hogy naponta hány órát és milyen intenzitással kell ahhoz tanulni, hogy fejlődést érjenek el. Ez a munka az év végi jegyekben is meglátszott. Sokan több tantárgyból is javítottak 1-2 jegyet, de ami ennél is fontosabb, hogy sikerélményeket éltek meg a tanulással és az iskolával kapcsolatban, aminek a hatása a következő évekre is megmaradhat.

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Pere, Hernádszentandrás	500 fő alatti falvak az encsi és a gönci járásban, a Hernád két partján. Az egyesület által támogatott családok túlnyomó többsége cigány származású, szegénységben él, rossz állapotú házakban. A szülők alacsony iskolai végzettségűek. A férfiak vagy közfoglalkoztatottként, vagy valamilyen fizikai munkából élnek, ami általában nem bejelentett munkát jelent (napszám, építkezések). A nők vagy otthon vannak a gyerekekkel, vagy közfoglalkoztatottak, vagy munkanélküliek.
Ináncs, Füged	Ináncs és Füged is nagyobb lakossámmal rendelkezik, mint az említett falvak. A családok azonban, akikkel ezeken a településeken dolgoznak, hasonló jellemzőkkel bírnak, mint felfebb.

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
InDaHouse-ba járó iskolás gyerekek	Az InDaHouse olyan gyerekek oktatásával foglalkozik, akik cigány származásuk, anyagi helyzetük, szüleik végzettsége, valamint a lakhatási körülményeik miatt	Az InDaHouse-ba járó gyerekek többsége olyan iskolába jár, ahol az oktatás színvonala alacsony, a digitális oktatáshoz az iskola nem rendelkezett

	hátrányos helyzetben vannak. Az online oktatásba a hozzájuk járó iskolás gyerekeket tudták bevonni, mert a kicsikkel (0-6 évesek) nem valósítható meg a fejlesztés online. Az online tanulás lehetőségét és az eszközök biztosítását az összes olyan családnak felajánlották, ahol volt iskolás korú gyerek. Ennek ellenére voltak olyanok, akik vagy nem kértek segítséget (mert volt eszközük, vagy meg tudták oldani a családon belül a gyerekek tanítását), vagy akikkel nem sikerült az együttműködés.	megfelelő eszközökkel, módszerekkel, kompetenciákkal. A gyerekek többsége számára nem voltak adottak a fizikai feltételek, nem volt számítógépük és/vagy internetük. Emellett nem volt kialakult rutinjuk a házi feladat önálló megoldását illetően, ezért mindenképpen segítségre volt szükségük. A családokban általában sok a gyerek, az apák dolgoztak a járvány alatt is, az anyáknak a kisebb gyerekek és a család ellátása, a házimunkák elvégzése mellett nem jutott idejük minden gyerekkel rendszeresen tanulni. A szülők alacsony iskolai végzettségük okán többnyire nem lettek volna képesek a tananyag elmagyarázására.
--	---	--

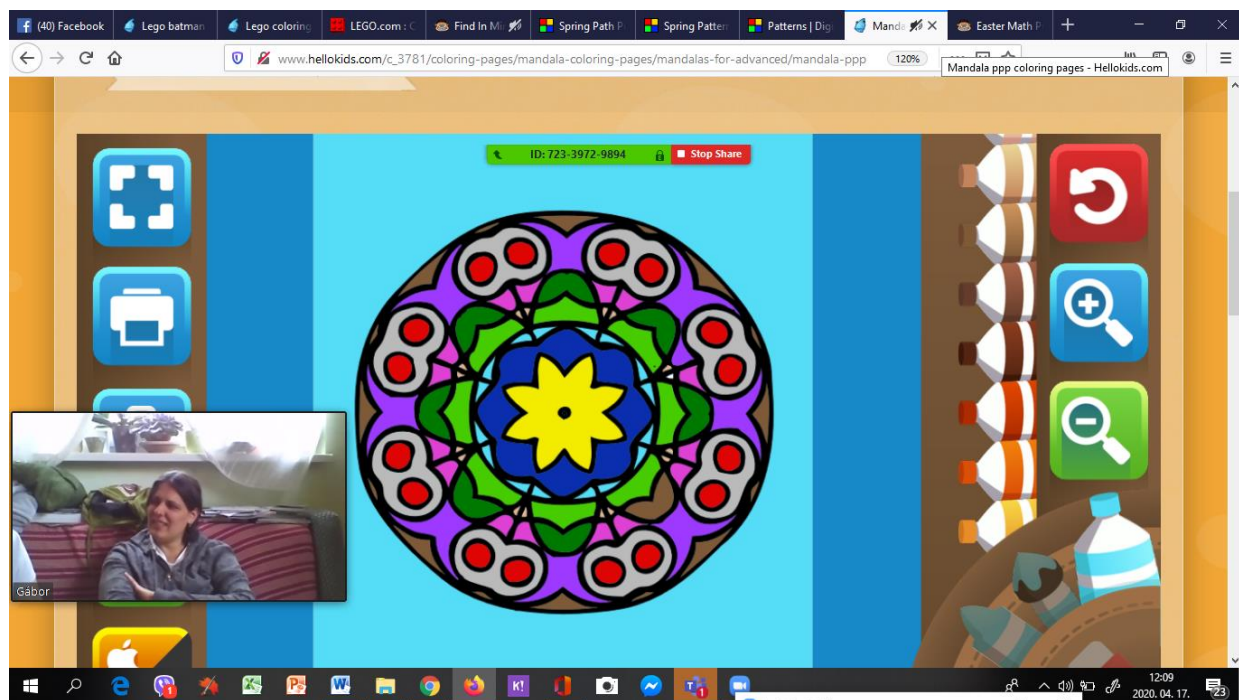
Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Családok felkeresése, állapotfelmérés	Házról házra járva beszélgettek a családokkal, adatokat gyűjtve az igényeikről (milyen eszközre van szükségük? Kell-e a gyerekeknek segítség a tanulásban?), illetve információkat adva az aktuális helyzetről.	2020. március 14-15.
2. Iskolával való kapcsolattartás	Elsősorban Messengeren az erre kijelölt tanárnővel.	2020. március 14-től napjainkig
3. Eszközök gyűjtése	Önkénteseiket arra kérték FB csoportjukban, hogy küldjék el postán a régi laptopjaikat, telefonjaikat, hogy odaadhassák a családoknak.	2020. március 14-18.
4. Pénzgyűjtés	A Facebook oldalukon közzétett posztal gyűjtöttek pénzt a családoknak szükséges internet előfizetésekre.	2020. március 16-i hét
5. Eszközök kategorizálása, kiosztása	A kapott eszközöket leellenőrizték, és a működőképeseket beosztották a családokhoz. Szerződést írtak, amit aztán a családokkal aláírtak, miszerint az eszközök az egyesület tulajdonát képezik és vissza kell adniuk a korlátozások végén. Az eszközöket kiosztották, házról-házra járva.	2020. március 18-20.
6. Online tanuló párok/ csoportok kialakítása	Az utazáson alapuló tanodai tevékenységét felfüggesztették, ezért arra kérték az önkénteseiket, hogy segítsék a gyerekeket a mindennapi tanulásban, a házi feladatok elkészítésében online. Minden gyerek mellé önkéntesek jelentkezhettek, akik elkezdtek velük a napi szintű tanulást. A kisebbeknek 1-2 önkéntese volt, a nagyobbaknak	2020. március 20-tól

	több ember segített, témakörönként felosztva egymás között a tantárgyakat.	
7. Online tanulás	A fenti tanulópárok és csoportok együtt tanultak online/telefonon. Feltöltötték a napi házi feladatokat az adott iskola által megadott platformra (Kréta/ Google Classroom/ Facebook csoport).	2020. március 20 - 2020. június 15.
8. Internet biztosítása	Azoknak a családoknak, akiknek nem volt internetelérésük, biztosították azt régi telefonkészülékeken és az egyesület nevére szóló előfizetéseken keresztül.	2020. március 20 -2020. június 15.
9. Készülékekkel, internettel kapcsolatos problémák kezelése	Az egyesület egyik munkatársa folyamatosan a családok rendelkezésére állt, ha valami történt a gépekkel: lemerült, tönkrement, nem indult el a Messenger stb.	2020. március 20 - 2020. június 15.
10. Tanulópárok koordinálása	Ugyanez a kolléga folyamatosan segítette a tanulópárok gördülékeny munkáját. Ha az iskolától információra volt szükség, akkor megszerezte, ha utána kellett járni, hogy egy gyerek miért nem vesz részt a foglalkozásokon, akkor kiderítette az okát. Rendszeres online megbeszélésekkel támogatta az önkénteseket.	2020. március 20 - 2020. június 15.
11. Élelmiszerosztás	Bár az egyesület alapvetően nem oszt adományokat, a nehéz helyzetbe való tekintettel két élelmiszercsomagot osztott ki egy vállalati és egy magánadományozónak köszönhetően.	2020. április 9. és 2020. április 20.

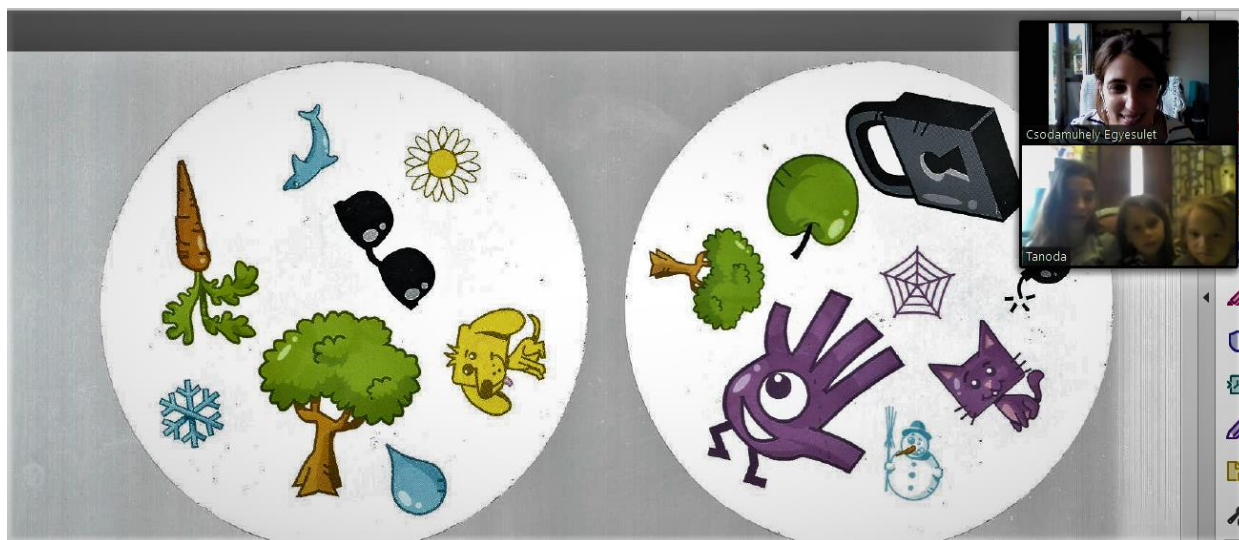
A szervezetről

Az [InDaHouse](#) 2014-ben 20 gyerekkel és néhány önkéntessel kezdte meg a munkát Perén, ahol eleinte havi rendszerességgel tartottak játékos csoportfoglalkozásokat. A szervezet évről évre organikusan növekszik, jelenleg 150 gyerekkel foglalkoznak Perén, Hernádszentandrás, Ináncson és Fügedön. A hozzájuk járó iskolás korú gyerekek személyre szabott, egyéni foglalkozásokon vesznek részt heti rendszerességgel. Szeptembertől heti egy hétköznap online is segítenek a házi feladat megoldásában. A kisebbeknek az otthonaikban tartanak fejlesztő foglalkozásokat. Felépítettek egy önkéntes és gyerekközpontot főként adományokból és önkéntes munkával, ahol foglalkozásaikat tartják, és ami az önkéntesek szállásul szolgál a hétvégéken.

Idén nyáron kezdtek el dolgozni Fügedön, Encs egyik cigánytelepén, ahol az 5 éveseknek tartanak iskola előkészítő foglalkozásokat. Tervük, hogy az elkövetkező évek során megteremtsék annak a lehetőségét, hogy a Fügedön élő többi gyereket is be tudják vonni a programba (kb. 150 gyerek), valamint az eredeti működési területükről is fel tudják venni azt a kb. 30 gyereket, akik jelenleg a várólistájukon vannak. E mellett céljuk a stabil anyagi és humánerőforrás háttér megteremtése, és a gyerekekkel végzett munka szakmai színvonalának folyamatos növelése, hatásuk mérése.

Csodaműhely Egyesület (21. old.)

Roma-
versitas
Alapítvány
(86. old.)

KórházSuli

Megvalósító: KórházSuli Alapítvány

Tevékenység: távoktatás egészségügyi dolgozók gyermekeinek

Helyszín: országszerte

Címkék: digitális oktatás, egészségügy, gyerekek

„A járvány indulásával pontosan láttuk, hogy míg az egészségügyi dolgozók értünk dolgoznak, addig gyermekeik egyedül tanulnak. Ebben szerettünk volna nekik segíteni.”

- Tóthné Almássy Monika, az alapítvány elnöke,

A feladat

A Covid-19 járvány miatt a 2020. március 13-i iskolabezárás bejelentését követően a KórházSuli a beteg gyerekek távoktatásában szerzett 6 éves tapasztalatára építve elkezdte kidolgozni azt az online tantermi oktatást, melyet első körben az egészségügyi dolgozók gyermekeinek ajánlott fel. Az ország 5 kórházában és további egészségügyi, illetve szociális intézményekben 120 eszközt és internetkapcsolatot biztosítottak támogatóik segítségével az egészségügyi dolgozók gyermekeinek távtanulásához. A lent felsorolt városokban és kórházakkal kötöttek megállapodást.

Eredmények

- a COVID időszak alatti 13 hétben 87 egészségügyi intézmény dolgozói 219 gyermekének segítettek;
- összesen 363 egyetemista és 30 felnőtt önkéntes több mint 3000 online órát tartott a programban. Az egyetemisták 9 országból és 65 egyetemi karról távtanítottak: Erasmus-ösztöndíjas hallgatók Ausztriából, Hollandiából, Nagy-Britanniából, Németországból, Romániából, Svédországból, Szerbiából és Szlovéniából is bekapcsolódtak a munkába;
- számos cég (pl. Roche Magyarország Kft.) munkatársai is bekapcsolódtak a távtanításba;
- az alapítvány együttműködési megállapodást kötött az SOS Gyermekfalvakkal, akik 22 gyermek esetében kértek segítséget a távoktatásban;
- a támogató cégek eszközökkel (pl.: Telenor Magyarország, Demján Sándor Alapítvány, Libra Szoftver Zrt.) és anyagi finanszírozással (Richter Gedeon Nyrt., CBRE, UNION Biztosító), önkéntes munkával, az oktatási intézmények (Eötvös József Gimnázium, Budapest, ELTE TÓK, ELTE BGGYK) szakmai támogatással, az egészségügyi intézmények (Bethesda Gyermekkorház, vidéki kórházak) pedig a program terjesztésében segítettek;

Mindezt 280 önkéntessel, 3000 óra és 2 200 000.-Ft ráfordítással érték el.

Az „Online tanítók” program megkapta a Highlights of Hungary díjat és felkerült a Mastercard „Priceless” COVID kampányai közé. A médiában 30+ sajtó és egyéb megjelenés támogatta a program ismertségét.

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Gyermek és ifjúság-pszichiátria - Szent János Kórház, Budapest	A mentálisan sérült gyermekek oktatási esélyegyenlőség szempontjából eleve hátrányos helyzetben vannak, különösen, ha tartósan intézményi felügyelet alatt vannak - eszközök és internet elérés tekintetében is.

Kenézy Gyula Kórház, Debrecen	A Klebelsberg Központ számításai szerint csaknem negyvenezer diák maradt ki a digitális oktatásból, miután otthon nem voltak meg a megfelelő eszközeik – számítógép vagy tablet – a digitálisan megtartott órákon való részvételhez, de sokaknál még internet sincs bekötve. A Központi Statisztikai Hivatal 2019-es adatai szerint 98 százalékra nőtt a gyerekes családok internet-ellátottsága, sok esetben, főképp a szegényebb és elmaradottabb vidékeken élőknél ennek ellenére nem állnak rendelkezésre a megfelelő eszközök. Az országos kompetenciamérés 2017-es adatait (amely még tartalmazta a háztartásban található számítógépekre, illetve az internethozzáférésre vonatkozó háttéradatokat) felhasználva azt állapította meg, hogy például általános iskola felső tagozatában minden ötödik diák elérhetetlen az online oktatás számára. Noha az internetelés akár biztosított is lehet, a digitális oktatásban résztvevő diákoknak számítógépre, laptopra vagy tabletre van szükségük, amit napi sok órában kell kizárólagosan használniuk, ráadásul a korszerű (vagy adott esetben korszerűtlen, hibás) programok használatához megfelelő teljesítményűre, ez pedig főleg a szegény családok számára elérhetetlen, ráadásul a válság miatt csökkenő bérek és elbocsátások okán nagyobb terhet is ró az érintettek az eszközök beszerzése. Miközben az oktatásban eleve különböző esélyekkel indulnak a különböző családi háttérrel rendelkező gyerekek, az otthoni, digitális oktatással még szélesebbé válik a szakadék a gazdag és szegény családból származó tanulók között.
Jósa András Oktató- kórház, Nyíregyháza	
Gróf Tisza István Kórház, Berettyóújfalú	
SOS Gyermekfalu, Szombathely, Kecskemét, Orosháza	
B.A.Z.Megyei Központi Kórház, Miskolc	

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Kórházi / egészségügyi dolgozók	A KórházSuli két szektort kötött össze: oktatás és egészségügy. Mivel az egészségügy egyébként is az egyik fő partnerük, beleláttak a mindennapi küzdelmeikbe. Ezért is nekik ajánlották fel a lehetőséget.	Járvány szempontjából leterhelt, a digitális oktatás technikai feltételei szempontjából nem felkészült társadalmi csoport (digitális esélyegyenlőség hiánya).
SOS Gyermekfalu - nevelőszülőnél elhelyezett gyermek	Ők keresték meg az alapítványt. Az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar pedig, mint terepgyakorlati helyszín kellett, hogy tanárszakos hallgatóik el tudják végezni a kötelező terepgyakorlatukat. Így három szervezet találkozott.	A digitális oktatás technikai és humán feltételei nem voltak biztosítva (a digitális esélyegyenlőség nem tudott megvalósulni).

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Program kereteinek kitalálása	Reagálva az adott helyzetre és felhasználva 6 éves tapasztalatukat az online oktatásban - adaptálták a meglévő keretrendszerüket a kialakult helyzetre.	2020. március 09-12.
2. Együttműködő partnerek behívása	Meglévő partnerek megszólítása és újak toborzása (sajtóközlemény hatására).	2020. március 13-17.
3. Program meghirdetése, kommunikáció, toborzás	Sajtóközleményt adtak ki, 3 nappal az iskolabezárások után. Azonnal reagáltak a helyzetre.	2020. március 16-20.
4. Kisdíjak igényeinek felmérése	Google kérdőív kitöltésével és személyes, telefonos egyeztetésekkel.	2020. március 20-27.
5. Önkéntes egyetemisták online képzése	Zoom platformon, több körben képezték az egyetemistáikat.	2020. március 23-27.
6. Tanulópárok kialakítása (egészségügyi dolgozók gyerekeinek összekapcsolása egyetemistákkal)	Telefonon és email-ben felvették a kapcsolatot, és összekötötték a tanulópárokat.	2020. március 23-27.
7. Igény esetén eszközök eljuttatása a tanulóknak	Támogatóik segítettek az eszközök logisztikájában.	2020. március 23. - április 30.
8. Közös munka, tanulás	Zoom platformon folyt a tanulás.	2020. március 23. - május 31.
9. Folyamatos minőség-ellenőrzés, elégedettség mérés	Rendszeres fogadóórák, személyes megkeresések, kötelező eset-megbeszélők támogatták a résztvevőket.	2020. március 23. - május 31.
10. Évzárás, tanévzáró	Rendhagyó Zoom tanévzáró közel 100 diák részvételével.	2020. június 10.
11. Utánkövetés, elégedettségi kérdőívek begyűjtése, elemzése	A legnagyobb siker, hogy 80 „egészségügyis” kisdíjak az idei tanévtől is folytatja velük a tanulást.	2020. június 30.

A szervezetről

A [KórházSuli](#) küldetése, hogy az iskolából kimaradt, tartósan beteg gyerekek otthoni oktatásában segítsen. A KórházSulival biztonságos közegben, játékosan, közösségben tanulhatnak és gyógyulhatnak a beteg diákok. Céljuk, hogy a tartósan beteg gyermekek lelkileg is megerősödve térjenek vissza betegségük előtti életükhöz. Ebben segítik őket, családjukat és anyaiskolájukat, bízva a tanulás és a közösség gyógyító erejében.

Magyarországon évente kb. 1500-2000 gyermek kényszerül magántanulói státuszba olyan betegségek következtében, amelyekben a teljes felépüléshez hónapokig, akár évekig is eltartó kórházi kezelés és otthoni lábadozás is szükséges. Alapvető érdekük és joguk, hogy ez idő alatt is megfelelő pedagógiai ellátásban részesüljenek. Az oktatási és egészségügyi intézmények közötti rést igyekszik az alapítvány betölteni.

A kórházból kikerülő, de még iskolába nem járó tartósan beteg gyerekeket összekapcsolják önkéntes egyetemistákkal, akik a lábadozás időszaka alatt együtt tanulnak. Célt és motivációt adnak a beteg társaiknak. Középiskolás önkénteseik pedig egyedi, személyre szabott tananyagokkal teszik érdekessé és 21. századivá a közös tanulást.

A KórházSuli 2014-es megalakulása óta több mint 600, betegsége vagy balesete miatt az oktatásból tartósan kimaradó gyermek felzárkózását és visszailleszkedését segítette. Az 1700 önkéntes – kortárs középiskolás és egyetemista – a tananyag átadása mellett támogató közösséget is nyújt. Segítenek abban, hogy a gyógyuló gyerekeknek a betegségük ideje alatt is legyenek céljaik, aktívak maradjanak.

Terveik a következő évtizedre:

- önálló KórházSuli központ létrehozása, vidéki alközpontokkal;
- saját forrásteremtő működés a fenntartási költségek jelentős részének fedezésére;
- országos szervezatként továbbképzéseket szervezni az oktatás és az egészségügy érintett szereplői számára: pl., terepgyakorlati helyszíneként egyetemi hallgatók számára;
- koordinálni a szakterületen tevékenykedő alapítványok közötti együttműködést.

Lakhatási segítség járványhelyzet alatt

Megvalósító: Utcáról Lakásba! Egyesület

Tevékenység: lakhatási szegénység enyhítése

Helyszín: Budapest

Címke: adománygyűjtés, lakhatási szegénység, hajléktalan emberek, ügyintézés

„Szociális munkásaink a járvány alatt se hagyták magukra az ügyfeleiket, még akkor sem, amikor a személyes kapcsolattartás lehetőségei nagyon korlátozottak voltak. Így sikerült fenntartani a bizalmat, és segíteni a rászoruló embereket: senkinek a lakhatása nem veszett el pusztán a járványhelyzet miatt.”

- Kovács Vera, a szervezet vezetője

A feladat

Az Utcáról Lakásba! Egyesület szociális-bérlakás hálózatot működtet, jelenleg 2 lakhatási programjuk van⁷⁰, nehéz anyagi helyzetű bérlővel. A koronavírus járvány miatt kialakult helyzet mind a sérülékeny anyagi helyzetű bérlőiket, mind az egyesület egészét érzékenyen érintette. A szervezet nagyban számít bevételi forrásként az általa szervezett eseményekből befolyó jegybevételre és a kapcsolódó kampányokból befolyó összegre, 2020-ban azonban ezektől nagyrészt elestek. A koronavírus okozta szervezeti jövedelemkiesés ellenére azonban továbbra is meg kellett oldani rászoruló bérlők támogatását. Emellett elvállalták a Város Mindenkié csoport tagjainak támogatását is, akik közül szintén sokan komoly anyagi krízisbe kerültek, és támogattak olyan hajléktalan, vagy lakásszegénységben élő embereket is, akikkel az egyesület nem bérlői viszonyban, de kapcsolatban volt.

A megvalósítás

Mivel a szokásos erőforrásokra a járvány okozta veszteségek miatt nem támaszkodhattak, adománygyűjtő kampányt indítottak, amelynek kiegészítéseként egy facebookos szolidaritási csoportot is szerveztek, Vásárolj be egy rászoruló családnak! címmel. A csatlakozó családok névvel, képpel, vagy teljes anonimitásban is kaphattak heti szintű segítséget az egyesület barátaitól, támogatóitól. A kezdeményezés nagyon sikeres lett, a bérlők kétharmada kapott rendszeres segítséget a járvány alatt, és rajtuk kívül további igénylőket is be tudtak vonni. Emellett ügyintézással, tanácsadással, javaslatokkal próbáltak segíteni egyéni és döntéshozói szinten is.

A Vásárolj be! zárt facebook működési elve a következő: a munkájukat elvesztő, vagy nagyon rossz egészségügyi állapotban lévő rászoruló emberek történetét egy képpel és egy heti bevásárlólistával együtt osztják meg. Ez egyrészt bizalmat és biztonságot jelent a támogatóknak, hiszen pontosan látják, hogy hova kerül a pénzük, másrészt lehetővé teszi családjaik számára a gyors és célzott segítségnyújtást. Jelenleg 21 család története olvasható a csoportban, akik közül vannak, akik az egyesület bérlői vagy „Adj Munkát” programjának résztvevői, és vannak, akik az AVM segítségével jutottak el hozzájuk. Egy bevásárlás alkalmával átlagosan 100 000 Ft értékben 6-10 család egy heti élelmét és tisztasági szereiket biztosítják. Ebben nem csak olyan alapélelmiszerek férnek bele, mint a liszt, olaj, vagy a cukor, olyan „luxuscikkeket” is rendszeresen szállítanak, mint hús, gyümölcs és vitaminok. A Covid-19 járvány első hulláma alatt 10 új önkéntes csatlakozott hozzájuk, akik a heti bevásárlásokban és a szállításban segédkeztek, a csoportban felajánló segítők pedig összesen 93 alkalommal utaltak vagy vásároltak be ügyfelek számára. Az így beérkező támogatások összege elérte a 2,2 millió Ft-ot.

A járvány első hulláma kezdetén, márciusban az egyesület levélben fordult a fővároshoz és a kerületi önkormányzatokhoz, és javaslatokat tett a saját tulajdonú lakásokra adott lakbérkedvezmény vagy fizetési haladék biztosításával kapcsolatban, illetve szorgalmazták, hogy készüljön terv a várható tömeges egyéni lakhatási krízisek kezelésére. A levél kapcsán négy kerületi önkormányzattal indultak meg az egyeztetések, majd júniusban újabb levéllel keresték meg az önkormányzatokat, és ismét felhívták arra a figyelmet, hogy fontos minden lehető segítséget megadni a rászorulóknak, valamint figyelmeztettek a járvány második hullámára.

A korlátozások bevezetésével a bejelentés nélküli munkavállalók, akik jellemzően az építőiparban, takarítóként vagy konyhai kisegítőként dolgoztak, elvesztették állásukat, és nehezen találtak új munkahelyet. Az egyesület ezért a saját- és magántulajdonosoktól kezelésbe vett lakások esetében egyaránt igyekezett biztosítani a lakbérfizetési haladékot azoknak, akik rászorultak erre. A magántulajdonosoktól kezelésbe vett lakások tulaját felkeresték emailben, és egyeztettek velük a lakbérfizetési haladékról. A tulajdonosok egyöntetűen támogatták a részletfizetési lehetőséget, sőt volt olyan is, aki eltekintett a teljes bérleti díj befizetésétől.

A járványhelyzet alatt az egyesület munkatársai a személyes kapcsolattartást telefonos vagy – ha volt erre lehetőség – online hívásokra kellett cserélni. Azoknál a családoknál, ahol voltak iskoláskorú gyerekek, az egyesület segített a digitális oktatásra való átállásban is. Ehhez magánadományozók segítségével laptopokat szereztek be, és heti 2 alkalommal online tanultak a segítséget igénylő gyerekekkel. Lakásügynökségük a járványidőszakban két új lakással bővült, ahova gyermekes családokat tudtak beköltöztetni.

- A májusban beköltöző, Magyarországon menekült státusszal rendelkező családban az édesanyának - a gyermekek otthonmaradása miatt – munkaviszonyát kellett szüneteltetnie, ennek következtében egzisztenciális biztonságuk veszélybe került. Őket kedvezményes árú bérleti díj megállapításával, élelmiszerrel, tárgyi adományokkal és különböző segélyek megigénylésével tudták segíteni.
- A másik lakásba A Város Mindenkié csoportot megkereső nagyszülők tudtak unokájukkal beköltözni családdegzésítés keretében. Számukra a járvány okozta családon belüli feszültségek tették korábbi lakhatásukat olyannyira bizonytalanná, hogy a hajléktalan emberré válás és annak következtében a gyermek családból való kiemelése fenyegette őket. A lakás mihamarabbi rendbehozatalával, berendezésével, élelmiszerrel segítették a családot.

Az Adj Munkát! csoport találkozóit a járványhelyzethez igazították. A legszigorúbb lezárás időszakában elmaradtak a találkozók, utána szabadtéren, az Orczy kertben kezdődtek újra, távolságot tartva, illetve maszkot, és kézfertőtlenítőt biztosítva a résztvevőknek.

A munkaadókkal intenzíven tartották a telefonos kapcsolatot, hogy ügyfeleik megtarthassák állásaikat, erőfeszítéseik eredményeképp pedig 2-3 munkáját veszített embernek is sikerült új munkalehetőséget nyújtani.

Eredmények

- „Vásárolj be” csoport, amely közvetlenül összeköti a rászoruló embereket a segíteni akarókkal – összesen 2,2 millió forint értékű adományozás történt;
- Kunyhóból Lakásba és Lakásügynökség programjaikon keresztül ügyintézés, lakhatási támogatás és fizetési haladékok biztosítása bérlőinek;
- támogatottjaik közül senki nem veszítette el a lakhatását a járványhelyzet miatt;
- adománygyűjtő kampány az adjukössze.hu-n;
- javaslatok önkormányzatoknak a legszegényebbek támogatására;
- új szervezeti partnereket és új támogatókat szereztek;
- érzékenyítő témájú médiamegjelenések, amelyek felhívták a figyelmet a járványhelyzet hatásaira a legszegényebbek körében, és segítettek abban, hogy a közbeszéd ne forduljon a hajléktalan emberek ellen a járványidőszakban.

Munkájukról a sajtó is tudósított, például [itt](#) és [itt](#).

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Budapest, VIII. kerület	A főváros egyik legszegényebb kerülete, egyébként az egyesület irodája is itt található.
Budapest, X. kerület	Lakosságarányosan sok munkás- és hajléktalanszálló található itt a fővárosi átlaghoz képest. Itt zajlik a Kunyhóból Lakásba! program, ahol jelenleg a 15. lakást újítyják fel, és ezen kívül saját lakásaik is vannak.
Budapest, XIX. kerület	A külváros belvárosa – az egyesület a kúttói erdőben élő családok mentén lépett kapcsolatba először az önkormányzattal, és van saját lakásuk is a kerületben.
Budapest, XX. kerület	Pesterzsébeten 2 önkormányzati lakáshoz juttattak hozzá korábban hajléktalan, fogyatékkal élő embereket. A kerületben az erdős környékeken az utcai hajléktalanság jelen van.
Budapest, XXIII. kerület	Külvárosias, kertvárosi terület. Van több hajléktalanszálló, és az utcai hajléktalanság is előfordul. A szervezetnek mobilházai vannak itt.

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Adj Munkát! csoport tagjai	Az ULE munkaerőpiaci integrációs- és önsegítő csoportja hajléktalan és szegénységben élő embereknek. Nagyjából 15 tagja volt a járvány kitörésekor.	A csoporttagok sérülékeny helyzete indokolja támogatásukat, a csoportból a járvány első hulláma alatt 3-4 fő kapott segítséget.
A lakás-ügynökség programban résztvevő bérlők	Azon bérlők kaptak támogatást, akiknek az anyagi helyzete romlott a járvány kapcsán, és emiatt segítséget kértek az egyesülettől.	Lakásügynökségük bérlői közt túlsúlyban vannak az alacsony végzettségű, gyerekes anyukák. Közülük sokan elvesztették a munkájukat a járványhelyzetben bevezetett gazdasági leállás miatt.
A Kunyhóból Lakásba! programban résztvevő bérlők	A kőbányai önkormányzattal közösen működtetett Kunyhóból Lakásba! programban a kerület utcáin élő emberek, elsősorban saját építésű kunyhóban lakó nyugdíjas párok költözhetnek lakásba.	A bérlők ebben a programban többnyire rossz egészségi állapotban lévő idős emberek. Így esetükben az anyagi segítségen túl kontaktusaik számának csökkentése is cél volt az étel-miszer csomagok házhoz juttatásával.
A Város Mindenkié csoport segítséget kérő tagjai	A Város Mindenkié csoport hajléktalan és lakásszegénységben élő emberek és szövetségeseik köréből áll, lakhatási aktivizmussal foglalkoznak.	A csoport 4 bajba jutott tagját és háztartásait segítettük a járvány időszakban.

Az egyesület munkatársai munkájukat leginkább a főváros külsőbb kerületeiben végzik. A bevásárlások mellett az érintetteknek segítettek eligazodni a helyben elérhető támogatások, és ha kellett, akkor a nem-önkormányzati lakások esetében a bérletdíj-haladék kérésekben is, a koronavírus járvány alatt összesen hat különböző kerületben tudtak segíteni (a fentiekén kívül még egy XIII. kerületi családnak).

A szervezetről

Az Utcáról Lakásba! Egyesületnél abban hisznek, hogy mindenkinek kell egy hely, amit otthonnak hívhat.

Lakhatást nyújtanak az otthontalanságból kitörni vágyó családok számára. A Kunyhóból Lakásba! programban önkormányzati lakáshoz segítik hozzá a hajléktalanságból kitörni háztartásokat, míg Lakhatást Most! néven működő lakásügynökségük magántulajdonú ingatlanokat hasznosít szociális bérlakásokként.

Szemléletformálással is foglalkoznak: szeretnék mind a szociális szakmában, mind a közvéleményben változást elérni a hajléktalanságról, lakhatási szegénységről való gondolkodásban. Céljuk, hogy az emberek a hajléktalanságot rendszerszintű problémának lássák, és a döntéshozók is ekként kezeljék.

Kiterjedt önkéntesprogramot működtetnek, kollégáik mellett évenként több, mint 100 önkéntes segíti a munkájukat, akik fuvarozásban, építkezésben, fordításban vesznek részt, de esetenként magas szintű szakmai tanácsadással is segítik az egyesületet.

Lépünk, hogy léphessenek

Megvalósító: Lépünk, hogy léphessenek! Közhasznú Egyesület

Tevékenység: sérült gyermekek és családjuk támogatása

Helyszín: Budapest és számos vidéki helyszín

Címke: adománygyűjtés, sérült gyerekek

A feladat

Márciusban, amikor egyre több fertőzött volt, bezártak az iskolák és egyéb korlátozások kerültek bevezetésre, a sérült, tartósan beteg gyerekekkel foglalkozó szervezet azzal szembesült, hogy a szülők a gyerekeikkel még jobban beszorultak az otthonaikba. Az eddig besegítő (idősebb) családtagok (pl. nyugdíjas nagyszülők) nem tudtak a családokhoz járni. A szülők nem tudtak kimenni a gyerekeikkel az utcára, akik gyenge immunrendszerének egy-egy nátha is komoly kihívást jelenthet. Ebben a helyzetben a szülőknek egy egyszerű bevásárlást, pelenka- vagy gyógyszerkiváltást is nehéz volt megoldaniuk. Akik eddig dolgoztak, most kénytelenek voltak otthon maradni és 24 órában ápolni gyermeküket, egy részüknek így még az otthonról dolgozás sem volt reális opció az ápolás mellett. Volt, aki emiatt elveszítette a munkahelyét, vagy kellett fizetés nélküli szabadságra kellett mennie, mert munkahelye nem támogatta további fizetett szabadnapokkal. Az egyesület több száz családdal van közvetlen kapcsolatban, így a problémáról rajtuk keresztül (pl. levelező listákon és közösségi médiafelületeken) szereztek tudomást.

A megvalósítás

Mivel országos problémáról van szó, az egyesület először a 10 ezer főnél nagyobb települések önkormányzataival vette fel a kapcsolatot. A tőlük kapott tájékoztatást a helyi támogatási lehetőségekről, helyi civil és intézményi segítségről a saját csatornáikon is terjesztették: kitették a honlapjukra, körbeküldték a levelező listákon, és megosztották saját közösségi média felületeiken. Az egyesület maga is adománygyűjtésbe kezdett. A befolyt adományokból nagyrészt élelmiszert vásároltak a járványhelyzet miatt bajba jutott családoknak, emellett gyógyszerre, pelenkavásárlásra és felmerülő egyéb kiadások (lakbértámogatás, konyhai tűzhely cseréje, tablet távoktatáshoz) fedezésére is jutott az adományokból. Olyan támogató is akadt, aki „örökbe fogadott” egy rászoruló, és közvetlenül neki segített bevásárlással. Különböző szolgáltatásokban is segítséget tudtak nyújtani, ilyen volt például egy beteg kórházi kezelésre való szállítása, illetve gyógytorna biztosítása két súlyosan fogyatékos gyereknek, akiknek az iskolai foglalkozások kiesése komoly egészségi kockázattal járt.

Eredmények

- 1 084 188 Ft összegyűjtött adomány;
 - több mint 40 nagybevásárlás átlag 25-30 ezer Ft értékben;
 - számos tárgyi eszköz beszerzése, szolgáltatások kifizetése;
- Mindent 40 önkéntessel, 80 óra ráfordításával végezték el.

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Budapest III., VIII., IX., X., XV., XVII., XVIII., XX. kerület, Bucsuta, Dunakeszi, Kerepes,	Országos szervezetként minden régióban vannak tagjaik. Elsősorban olyan családoknak segítenek, akik helyzetükből fakadóan rosszabb anyagi helyzetben vannak. Az egyes települések társadalmi-gazdasági jellemzőit nem vizsgálták, de nagyon gyakori, hogy a

Mende, Pécel, Gyúró, Pécs, Szeged	szülők (általában édesanyák) egyedül nevelik, gondozzák sérült gyermeküket. Sok esetben nem tudnak munkát vállalni a gondozási feladatok ellátása mellett, ezért a gyerekek otthongondozási díja (GYOD) és a családi pótlék az egyetlen bevételek. (Ez 2020-ban összesen havi bruttó 149 810 Ft.) A támogatási kérelmek beérkezésekor a korábban nem ismert családok esetében indoklást és az érintett gyerek diagnózisát kérték az elbíráláshoz.
Tiszakeszi (innen érkezett megkeresés, de a szállítást nem tudták megoldani)	

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Sérült gyermekeket nevelő családok és fogyatékossgal élő emberek	A jelentkezők online felületeiken és telefonon keresték őket. Sokakat évek óta ismernek, ellátogattak hozzájuk, így megbizonyosodtak róla, hogy az érintettek valóban rászorulnak a támogatásra. Számos szülő nem tud halmozottan, súlyosan halmozottan sérült gyermeke mellett dolgozni menni, és sokan azok közül is elveszítették munkájukat, akik korábban munkaviszonyban álltak.	A fogyatékossgal élő emberek nagyobb mértékben ki vannak téve a koronavírus járvány okozta veszélyeknek, mivel gyakran immunrendszeri gyengeséggel/betegséggel is járnak ezek a fogyatékossgal típusok. Az EMMI is kiemelten veszélyeztetett csoportnak minősítette a fogyatékossgal élő gyerekeket és felnőtteket egy 2020. március 25-én kiadott intézkedési terv ében.

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Önkéntesek toborzása és támogatást kérő családok bevonása	Kialakítottak egy felületet ahol segítséget lehetett kérni és felajánlani.	2020. márciustól folyamatosan
2. Adománygyűjtés konkrét segítségnyújtáshoz, bevásárlásokhoz, szolgáltatások finanszírozásához	Az egyik munkatársuk koordinálta a programot online és telefonon az egyéb tevékenységekre szánt munkaidején túl.	2020. áprilistól folyamatosan
Önkéntesek vállalásainak begyűjtése, eligazítás tartása számukra, családok igényeinek begyűjtése	Az egyik munkatársuk koordinálta a programot online és telefonon az egyéb tevékenységekre szánt munkaidején túl.	2020. áprilistól folyamatosan
3. Összekötötték az önkénteseket a családokkal, vásárlások lebonyolítása	Az egyik munkatársuk koordinálta a programot online és telefonon az egyéb tevékenységekre szánt munkaidejében.	2020. áprilistól folyamatosan
4. Adminisztráció	Az egyik munkatársuk koordinálta a programot online és telefonon az egyéb tevékenységekre szánt munkaidején túl.	2020. áprilistól folyamatosan

5. Megkeresték a 10 ezer főnél nagyobb települések önkormányzatát, hogy ki miben tud segíteni a sérült gyereket nevelő családoknak, fogyatékossgal élő embereknek	E-mailben egy munkatárs küldte ki a levelet és gyűjtötte be a válaszokat.	2020. márciusban
6. A kormányhoz fordultak segítségért, levelet írtak, melyben megfogalmazták azokat az azonnali kéréseket, amiket a helyzet indokolt	Online küldték el a levelet 17 szervezettel közösen.	2020. márciusban

A szervezetről

Az egyesület 2011-ben alakult, érintett szülők hozták létre. Az ország egyetlen civil szervezete, amely főleg a központi idegrendszeri sérült gyerekeket és családjaikat támogatja. Céljuk a sérült gyereket nevelő családok életének akadálymentessé tétele. Tevékenységeik:

- párbeszéd és partnerség kialakítása döntéshozókkal és civilekkel;
- érdekképviselet, érdekvédelem;
- információs hálózat létrehozása az érintettek számára;
- adománygyűjtés a rászoruló családok számára;
- szakmai programok szervezése (előadások, konferenciák, tréningek);
- egyenlő hozzáférés biztosítása az oktatáshoz az érintett gyermekeknek;
- ápolási segélyből élők helyzetének javítása;
- új műtéti eljárások, terápiák bevezetése.

Eredményeik:

- Létrejött a gyermek otthongondozási díja elnevezésű juttatás. A gyermekek jogán járó juttatás összege egységesen havi 100 000 forintra nőtt 2019-ben, valamint a több gyermeket ápolók másfélszeres összegű gyermekápolási díjat kapnak. Aki felnőttkorú gyermekéről gondoskodik is jogosult a támogatásra, aki nem gyermekről (például idős hozzátartozó, házastárs) gondoskodik, 15%-os emelésben részesedik.
- Több mint ezer családnak adtak eddig kézzelfogható segítséget több, mint 15 000 000 forint értékben.
- Összefogásukkal az OEP kb. 200 000 000 Ft értékben támogatott gyermekeket egy amerikai műtetre.
- Sikerült elérnünk, hogy egy műtéti eljárás (szelektív dorzális rizotómia, SDR) rekordidő alatt (10 hónap!) alatt bejőjön Magyarországra.
- Létrehozták a Holnap Iskolája inkluzív tanulócsoportot, ahol sérült gyerekek együtt tanulhatnak nem sérült társaikkal.

Létrehozták és koordinálják Magyarország első szülői hálózatát.

Mese a csúf, gonosz vírusról

Megvalósító: XXI. Századi Roma Nők Országos Egyesülete

Tevékenység: rászorulóknak segítése és tájékoztatása, meseírás gyerekeknek

Helyszín: Nyíregyháza-Jósvaváros

Címke: élelmiszeradomány, digitális oktatás, tájékoztatás és tanácsadás

A feladat

Nyíregyháza Jósvaváros nevű településrészén számos hátrányos helyzetű, roma család él, akik alacsony iskolai végzettségük és anyagi erőforrásaik szűkössége miatt fokozottan kitettek a járvány okozta változásoknak:

- a megszűnő vagy bizonytalanná váló munkaviszonyuk miatt az egyébként is kispénzű családok megélhetése nehezebbé vált;
- a tartalékokkal egyébként sem rendelkező családok a pánikszzerű felvásárlás hatására még nehezebben és jelentős többletköltséggel jutottak hozzá az alapvető élelmiszerekhez és fertőtlenítőszerhez;
- nem tudtak eszközöket biztosítani a gyermekek számára az online oktatáshoz, illetve nem tudták őket segíteni az otthoni tanulásban, a tananyag le- és feltöltésében, a feladatok értelmezésében.

A megvalósítás

Problémaikkal maguk az ott élő emberek keresték meg az egyesületet, amit több éves segítő munkájuk révén jól ismernek a helyiek. Ezek alapján három nagy tevékenységcsoportot alakítottak ki.

1. Tájékoztatás: a jövedelem nélkül maradt emberek számára folyamatosan figyelték az álláshirdetéseket és a munkához jutást segítő képzéseket, s közzétették azokat a szervezet Facebook oldalán. Az önkénteseik napi szinten figyelték a helyi és az országos médiát, és az információkból hetente összeállítottak pároldalas, felnőtteknek szóló, de rajzokkal, ábrákkal tarkított, a könnyű érthetőségre törekvő nyomtatott kiadványt az aktuális járványügyi rendelkezésekről Védőpajzs címmel. Ezt személyesen terjesztették az érintettek körében.

Egyesületi tagjaik és önkénteseik nem csak a felnőtteket, de a gyerekeket is segítették a különleges helyzet megértésében. „Mese a csúf, gonosz vírusról” címmel néhány oldalban mesés keretbe foglalva feldolgozták a gyermekeknek a vírussal és a védekezéssel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat.

2. Szociális segítségnyújtás (adományozás és tanácsadás): a szervezet mintegy 200 hátrányos helyzetű családdal van kapcsolatban. Részükre folyamatosan gyűjtöttek magánszemélyektől, vállalkozóktól tartós élelmiszert és higiéniai termékeket. Az így beszerzett termékekből csomagokat állítottak össze és adtak át nekik és más rászoruló, roma és nem roma családoknak.

Egyik egyesületi tagjuk korábbi mentori tapasztalatait kamatoztatva, Facebookon és Messengeren keresztül napi szinten nyújtott segítséget hivatali ügyek intézésében. pl. hová fordulhatnak azok a szociális bérlakásokban élők, akik elveszítve munkájukat nem tudták tovább fizetni az önkormányzat és a közszolgáltatók felé a havi díjakat. Külön figyelmet szenteltek a területen alacsony összegű nyugdíjból élőknek, akiket az áremelkedés mellett a vírusnak való kitettség is súlyosan érintett. Nekik az önkéntesek leginkább a bevásárlásokban tudtak segíteni.

3. Oktatás: az egyesület régóta tart fejlesztő foglalkozásokat gyerekeknek. Az iskolabezárásokat követően a programokon korábban résztvevő gyerekeknek segítettek a digitális tanításra történő átállásban. Az Ablak a padra országos kampányhoz csatlakozva laptopokat tudtak iskolásoknak biztosítani. Ezen felül egy fiatal, érettségizett tagjuk napi szinten felkereste a tanulásban elmaradt hátrányos helyzetű gyerekeket, és átvette velük a feladatokat, segített a gyerekeknek és szüleiknek a lekefelfűtéseknél a Kréta iskolai rendszerébe.

Eredmények

- 1000 embernek osztottak tartós élelmiszer- illetve higiénés csomagokat;
- 12 gyermek kapott a digitális oktatáshoz szükséges eszközt (laptop + tartozékok);
- 80 családhoz jutott el rendszeresen és közvetlenül az információs füzet (rajtuk keresztül további soktucat családhoz juthatott még el);
- 100 gyermek kapott a mesefüzetből.

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Nyíregyháza - Jósaváros, elsősorban a 11 emeletes toronyház szociális bérlakásaiban élők	A jósavárosi toronyház, vagy ahogy a helyiek elnevezték, a „Chicago”, egy önkormányzati tulajdonban álló épület, melyben 200 db, 21 négyzetméteres szociális bérlakás rejtőzik. A ház a hivatalos statisztikákban nem számít szegregátumnak, de a városi telepfelszámolási program hatására a volt telepekről sokan költöznek oda. A régi és az új lakók hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek számítanak, főleg roma származásúak, számuk nagyjából 400 fő lehet, többségük megélhetése a közmunkaprogramoktól függ. Közöttük él 45-50 kiskorú, akik a pici lakásokban élő 4-5-6 fős családokban nem rendelkeznek semmilyen saját térrel, tanulási lehetőségeik erősen korlátozottak. A családok (új és régi lakók; romák és nem romák; romák és romák) között folyamatosak a konfliktusok.

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Hátrányos helyzetű roma és nem roma családok, nagycsaládosok	Az egyesület látókörében lévők közül választották ki a rászorulókat, elsősorban a jövedelmi és/vagy lakhatási problémákkal küzdőket.	- megszűnt a munkaviszony; - otthon lévő kiskorú gyermekét nem tudta másra bízni; - valamilyen okból el kellett hagynia lakását, lakhatási gondjai akadtak.
Hátrányos helyzetű nyugdíjasok	A célterületen élő nyugdíjasok, akik nem kapnak segítséget, s megélhetési gondokkal küzdöttek.	A vásárlási időkorlát felborította a megszokott bevásárlási rutinokat, az árszínvonal emelkedés és a felvásárlás miatt sok szükséges/ megszokott termék nem volt elérhető a megszokott/ ismert üzletekben.
Köz-foglalkoztatottak	Az egyesület célcsoportjába főként olyanok tartoznak, akik egyébként közfoglalkoztatásból tartják el magukat és családjukat, így az ő elérésük is az egyesület kapcsolat-rendszerén keresztül történt.	A kezdeti 8 órától 6 órára lecsökkentett foglalkoztatási idő az egyébként is szűkös jövedelmet még tovább csökkentette.

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Tartós élelmiszerek adományozása	Potenciális adományozók keresése, adományi csomagok összeállítása, kiértékelés után a higiéniai és járványügyi előírásoknak megfelelően (csoportosulás elkerülése, távolságtartás, maszk viselése, kézfertőtlenítés) átadás.	2020. május- június
2. Higiénias csomagok adományozása	Potenciális adományozók keresése, adományi csomagok összeállítása, kiértékelés után a higiéniai és járványügyi előírásoknak megfelelően (csoportosulás elkerülése, távolságtartás, maszk viselése, kézfertőtlenítés) átadás.	2020. március- június
3. Eszközök adományozása iskolásoknak	Az Ablak a padra kampány keretében laptopok biztosítása 12 gyermeknek, akik részt vettek már előtte is az egyesület Szirom névre hallgató fejlesztő foglalkozásain.	2020. április - július
4. Korrepetálás iskolásoknak	Egy önkéntesük napi szinten felkereste a tanulásban elmaradt gyerekeket (12 főt) és segítette a tanulásukat illetve annak adminisztrációját.	Folyamatosan
5. Online állás- és tanfolyamkeresés, ezek közzététele	Hirdetések figyelése, összegyűjtése és közzététele Facebook oldalukon	Márciustól folyamatosan
6. Egyéni online tanácsadás különféle szociális problémákkal kapcsolatban	Interneten (Facebook Messengeren) keresztüli napi szintű mentorálás: a szociális ellátórendszerben való eligazodás, közszolgáltatóknál ügyintézés és kapcsolat-tartás segítése (kérvényírás, információ-szolgáltatás stb.).	Márciustól folyamatosan
7. A koronavírussal kapcsolatos információs füzetek összeállítása és terjesztése	Médiafigyelés és a legfontosabb intézkedések heti összefoglalása, rajzokkal, ábrákkal, grafikákkal való egyértelműsítése, majd nyomtatása és személyes terjesztése Védőpajzs címmel.	2020. május - július
8. Mesefüzet gyerekeknek	Egyesületi tagok és önkéntesek közös munkája volt a Mese a csúf és gonosz vírusról címmel 100 példányban kiadott gyerekfüzet, amely mese formájában adta át a gyerekeknek a vírussal és a védekezéssel kapcsolatos tudnivalókat.	2020. május - július

A szervezetről

Az egyesület elsősorban a hátrányos helyzetű nők társadalmi érvényesülését segíti elő, érdekvédelmükkel, képzésükkel, és hangjuk felerősítésével készíti fel őket a közéleti szerepvállalásra. A jelenlegi 18 állandó tag és 12 önkéntes segítő számára közös cél, hogy segítsék a roma nőket aktív családi és közéleti szerepük összeegyeztetésében. Fejlesztik a helyi közösséget, gyerekeknek korai fejlesztőprogramokat biztosítanak, fiataloknak és felnőtteknek képzéseket, táborokat és kulturális eseményeket szerveznek. Eddig két könyvet jelentettek meg: „Arcukat homály fedi még - Roma Nők a Nagy Háború idején” és „Bestinarum Ciganorum - Legendás Roma Lények Enciklopédiája” címmel.

Lépjünk, hogy Léphessenek! Közhasznú Egyesület (55. old.)

Mosolygó Balatonföldvárért

Megvalósító: Mosolygó Balatonföldvárért Egyesület

Tevékenység: rászorulókat támogatása

Helyszín: Balatonföldvár, Bálványos, Nagycsepely, Teleki, Kötcse

Címkék: élelmiszeradomány, digitális oktatás, gyerekek, idősek

„A szegénység a Balatontól 10-20 km-re fekvő településeken nem új jelenség, de az alkalmi munkalehetőségek szűkülésével a szegényeket a járványhelyzet még jobban sújtotta, ráadásul a távoktatás nehézségei és az ehhez szükséges eszközök hiánya, a rossz családi háttér miatt tovább nőtt az érintett gyermekek társadalmi leszakadásának veszélye is.”

- Herényi Károly, az egyesület vezetője

A feladat

A járványhelyzetben sokan szembesültek megélhetési nehézségekkel: amúgy is alacsony jövedelmük megcsappant, amikor munkahelyeiket elvesztették. A távoktatás megszervezésében pedig különös nehézséget jelentett a családoknak, hogy egyes lakásokban sem internet, sem áram nem volt, tanulásra alkalmas eszközök pedig alig-alig.

A projekt

A probléma enyhítésére az egyesület korábbi tevékenységeit megváltoztatva gyűjtést indított, és az összegyűlt tárgyi eszközöket, ruhákat, valamint a pénzbeli adományokból vásárolt élelmiszereket kétheti rendszerességgel szétosztották a rászoruló családoknak.

Ezenkívül csütörtökönként nyugdíjas bevásárlónapokat tartottak, amikor az autó nélküli időseket a városközponttól 4 km-re fekvő bevásárlóközpontba szállították, és olyan egyéb szükségletekre is reagáltak, mint egy pótvízsga miatti korrepetálás megszervezése.

Eredmények:

- 700 000 Ft pénzádomány, ezenkívül ruhák, játékok, háztartási készülékek (hűtőgép, gáztűzhely) és bútorok (ágy) összegyűjtése;
- 3 alkalommal összesen 60 ruha- és élelmiszercsomag kiosztása rászoruló családoknak;
- az idősek bevásárlásának segítése kisbusszal, heti rendszerességgel;
- nehéz helyzetű gyerekek támogatása 4 használt számítógép kiosztásával;
- egy pótvizsgára kötelezett diák nyári korrepetálásának biztosítása;
- egy rászoruló család anyagi támogatása;
- két rászoruló család lakhatási körülményeinek javítása (építkezéshez anyagok – téglák, csempe - biztosításával).

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Balatonföldvár (3 család),	Balaton-parti település, szociális szempontból rendezett, nincs kiugró munkanélküliség. Az Egyesület 3 családot támogatott ruha- és élelmiszeradományokkal. A nyugdíjasokat saját kisbusszal (tagi tulajdon) heti rendszerességgel bevásárolni hordták.

Bálványos (2 család), Nagycsepely (6 család), Teleki (4 család), Kötcse (2 család)	Nagycsepely és Teleki több problémával is szembesül, a két falut általános szegénység, alacsony iskolázottság, magas munkanélküliség jellemzi. Bálványos, és különösen Kötcse mutatói jobbak, de az önkormányzatok szűkös anyagi lehetőségei itt sem tették lehetővé a hatékony segítségnyújtást.
--	---

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Szegény, többgyermekes családok	Gyermekek helyzete, iskolai információk, az egyesület pedagógus kapcsolatainak visszajelzései alapján.	Lakhatási körülmények, jövedelmi viszonyok, iskolázottság.

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Élelmiszer-csomagok	Élelmiszer-csomagokat állítottak össze és szállítottak ki a rászoruló családoknak (5 kg csirkehús, 5 kg krumplics, hagyma liszt, olaj, keksz, cukor).	3 alkalommal, kéthetenként
2. Ruhaszállítmány tárgyi eszközök, korrepetálás	Adománygyűjtésből, a szétosztást pedig fokozatosan átengedték az adott település helyi közösségének.	3 alkalommal
3. Gyereknapi játékadomány, egyszeri pénzadomány egy hatgyermekes családnak, 4 db használt számítógép kiosztása, 1 gyermek nyári korrepetálásának díja.	Adománygyűjtésből és saját erőből	1 alkalommal

A szervezetről

A Mosolygó Balatonföldvárért Egyesület 2019. novemberében alakult. Céljuk az együttműködés kultúrájának terjesztése: hitvallásuk, hogy két ember között a legrövidebb út a mosoly. Közösségi házukban – járványmentes időszakban – havi rendszerességgel tartanak 40-50 fős rendezvényeket olyan ismert személyiségek részvételével, mint Iványi Gábor lelkész, Bárándy Péter volt igazságügy-miniszter, Horváth István volt nagykövet, Balatoni Péter zongoraművész.

Rendszeresen megjelenik a Mosolygók Lapja című, a helyi közösség erősítését szolgáló kiadványuk, amelyben főleg helyi ügyekkel foglalkoznak. Emellett „Nem bántja a szemét?” néven várostakarító akciót szerveztek, rendbe hozták a városi Stefánia sánc parkját, és közreműködtek a városi iskola ablakainak cseréjében és csatorna-rendszerének megtisztításában is.

Nem vesztek el! - autizmussal élők támogatása

Megvalósító: AURA Autistákat Támogató Közhasznú Egyesület

Tevékenység: autisták támogatása

Helyszín: Budapest és környéke

Címke: digitális oktatás, autizmus, munkaerőpiac

„Az autizmussal élők egyik közös vonása, a nagy egyéni különbségek ellenére, hogy rendkívül rosszul viselnek minden eltérést a megszokottól, különösen a hirtelen változásokat, a strukturálatlan és a bizonytalan helyzeteket (tartósan magas stressz szint, pánik, viselkedészavar). Őket kellett megvédenünk.”

- Vadasné Tóth Mária, a szervezet vezetője.

A feladat

Az Egyesületnek 120 autizmus spektrumzavarral diagnosztizált ügyfele van, akik felnevelő családjukkal élnek Budapesten és a közeli megyékben. 16-47 évesek, 109 férfi és 11 nő, közülük 60-an csak felnőttkorban kaptak autizmus diagnózist. Mindannyiuk számára riasztó volt a Covid-19 világjárvány és a korlátozó intézkedések felkészülési idő nélküli bevezetése, a sokkoló hírek, a helyzet kiszámíthatatlansága, a fertőzés megelőzését szolgáló szabályok be nem tartása, és a bezártság. Utóbbi sokakban életük korábbi időszakait idézte fel, amikor évekig izoláltan éltek. Az ő védelmükben szervezte át munkáját a korlátozások bevezetésekor a szervezet.

A megvalósítás

Annak érdekében, hogy csökkentsék a negatív hatásokat, az egyesület tagjai, szakemberei és önkéntesei 2020. március 5-től, a világjárvány magyarországi terjedésének első hivatalos bejelentésétől elkezdték megszervezni ügyfeleik rendkívüli támogatását. Mindannyiójukkal tartották a kapcsolatot, a rendszeres tevékenységeket (klubok, egyéni fejlesztések, képzések) az internetre költöztették, és folytatták a megkezdett foglalkozás-sorozatokat. A rendkívüli helyzetben rejlő pozitív lehetőségekre irányították a figyelmet: új utak az önművelésben, önismeretben, segítségnyújtásban, tanulásban. Szervezték a családtagok közötti, a pszichés terhek csökkentését célzó együttműködéseket.

Sok család máshonnan nem kapott, ill. nem mert kérni segítséget, a Szülői Klub hálózatán keresztül azonban minden lényeges problémát meg tudtak oldani. Pl. szívdességből átadott nélkülözhetetlen használati tárgyak, élelmiszer, fertőtlenítőszer; bevásárlás; utazás vidékre; otthoni munkavégzés technikai feltételeinek megteremtése; otthoni tanulás támogatása; halaszthatatlan műtetre fogadó kórház, Covid-19 tesztelés.

Az IKT-eszközök használatában az autizmussal élők, szakemberek és szülők egyaránt fejlődni akartak. Az eszközhiányra való átmeneti megoldásként az egyesület tagjai nélkülözhető tableteket, laptopokat adtak kölcsön a rászorulóknak, kezelésük elsajátításában pedig önkéntesek, családtagok segítettek, végigkísérve őket az online foglalkozásokon, amíg az érintettek az alkalmazások használatát meg nem tanulták.

Emellett az egyesület segítséget ajánlott fel egészségügyi intézményeknek autizmussal élő felnőttek koronavírus-tesztelésének és kórházi kezelésének ügyében. Például egy egészségügyben dolgozó szülő segítségével honlapjukon szabadon elérhetővé tettek egy egészségügyi kiadványt az autista személyek kórházi ellátásáról, amit a szülők szívesen magukkal is visznek az esetleges ellátás során. A Harmónia Táncklub pedig az egyesületet támogatva adománygyűjtést kezdeményezett autizmussal élőknek és családjaiknak, aminek eredményeképpen 6 család kapott segítséget.

Eredmények

- 120 ügyfelük közül senki nem senki nem veszítette el az állását, és nem esett ki az oktatási rendszerből;
- 400 családot támogattak differenciált e-kommunikációval, hogy autizmussal élő kamasz/ felnőtt családtagjukkal a lehető legkevesebb gondjuk legyen a koronavírus-járvány miatti riasztó helyzetben;
- tovább erősödött a családok közötti kölcsönös segítségnyújtás.
- Minőségi előrelépést jelentett az autizmussal élők felnőttkori fejlesztésének új iránya:
 1. 2020. március-június nem várt eredménye volt, hogy legtöbb ASD ügyfelük a kezdeti nehézségek után egyre nyugodtabban, kreatívabban és hatékonyabban vett részt online foglalkozásaikon, más online lehetőségekkel is éltek, pl. az egyéni feladatokat önállóan megoldották, angol nyelvtanulásba kezdtek, programozói kurzusokon vettek részt. Mind az ügyfelek, mind a szakemberek javasolták, hogy online csoport-foglalkozások, egyéni konzultációk/képességfejlesztések továbbra is legyenek a személyes találkozások mellett;
 2. A kontakt és online foglalkozások kombinálásával a jövőben azoknak az autizmussal élő felnőtteknek is elérhetővé lehet tenni egyéni és csoportos fejlesztéseket, akiknek a lakóhelye közelében semmilyen autizmus-specifikus rehabilitáció nincs.

Mindezt 16 önkéntessel, 800 óra ráfordítással érték el.

Módszertani leírás

Társág, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Budapest	1. Sem a fővárosban, sem a többi városban nincsenek az autizmussal élő felnőttek társadalmi és munkaerő-piaci integrációját segítő állami, önkormányzati szolgáltatások. Miután kikerültek az oktatási rendszerből, teljes egészében a felnevelő családok felelőssége, hogy milyen lesz az életútjuk. Tétlenül, magányosan otthon maradnak-e – ami gyakran együtt jár az egyik kereső családtag kiesésével is –, vagy továbbra is részük lesz kortárs közösségekben, felnőttkori képességfejlesztésben, és ami a legfontosabb: lesz-e munkájuk, saját jövedelmük, lehetőségük a támogatott önálló életvitelre, vagy sem. 2. „Láthatatlanok” az autizmussal élő felnőttek az Autisták Országos Szövetségének egy korábbi kutatása szerint: - 15-18%-uknak volt valaha is munkahelye, a legtöbben végzettségüktől függetlenül betanított munkát végeztek; - 305 megkérdezett munkáltató közül egynél dolgozott autizmussal élő munkavállaló; - a fogyatékossgal élő munkavállalók közül az autizmussal élőkől félnek a legtöbben 3. Csak kivételes helyzetben lévő családok tudnak biztos munkahelyet találni autizmussal élő felnőtt családtagjuknak, nem ritkán a saját családi vállalkozásuknál. Támogató szolgáltatások nélkül még a jól funkcionáló, képzett álláskereső sem tudnak elhelyezkedni, és így önálló felnőtt életet kezdeni sem.
Fejér, Győr-Sopron, Heves, Pest megyék	

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Autizmussal élő 16+ évesek, akik felnevelő családjukkal élnek	- minden jelenlegi és korábbi ügyfél; - azok, akik az egyesület szolgáltatásaira jelentkeztek 2019-2020-ban, de várólistán vannak, mert 120 ügyfélnél többet nem tudnak fogadni; - autizmussal élő ügyfelek által bevont sorstársaik.	Autizmussal élő diákok: - otthoni tanuláshoz IKT-eszközök hiánya; - tanulási nehézségek-kudarcok, lemaradás veszélye; álláskereső: - 2020-ra – az egyesület által - előkészített munkába állásuk elhalasztása bizonytalan ideig; munkavállalók: - elbocsátás és tartós munkanélküliség veszélye.
Autizmussal élő fiatalok és felnőttek szülei	Minden autizmussal élő ügyfél, potenciális ügyfél szülei, hogy a karantén időszakot és a várható további nehézségeket, a stresszt, kríziseket a családtagok szakemberekkel, önkéntesekkel és tapasztalt szülőkkel együttműködve tudják kezelni. Kölcsönös segítségnyújtás a Szülői Klubon és szülői hálózaton keresztül, különösen: - egyedülálló szülőknek; - egykeresős családoknak; - idős és/vagy beteg szülőknek.	- Elbocsátás és tartós munkanélküliség veszélye; - idősebbek/krónikus betegek: koronavírus-fertőzés fokozott veszélye, egészségügyi ellátás akadozása, szükséges kezelések, műtétek elmaradása; - súlyosabb autizmussal élő családtag miatt már korábban elszigetelődött családok: a rendkívüli helyzetben nincs érzelmi támaszuk, praktikus segítségük, csak az egyesületre számíthatnak.

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Egyesületi rendezvényen: - autizmussal élők COVID-19 járvánnyal kapcsolatos félelmeinek megismerése; - szakemberek együttműködési készségének felmérése, ha krízishelyzet alakul ki, és pánikot kell kezelni.	Az elnökség tagjainak informális beszélgetései - autizmussal élő ügyfelekkel; - szakemberekkel, önkéntesekkel; - munkahelyek jelenlévő képviselőivel.	2020. március 04.
2. Az éves szakmai és pénzügyi terv –többszöri – áttekintése, szak-emberek intenzív együttműködése	Személyes és online konzultációk	2020. 03. 06.- 08. 31.

3. ASD ügyfeleknek személyre szóló segítség	- szakemberek (csoportvezetők, mentorok, autizmus-végzettségű szülők), gyógypedagógia szakos önkéntesek négy szemközti kapcsolata ügyfelekkel, elsőként azokkal, akik maguk v. családtagjaik jelezték állapotuk romlását; - kezelezőcsoportok újjászervezése, hogy minden ügyfél kapcsolódhasson kortársaihoz.	2020. március 16. – augusztus 31.
4. „Jó reggelt!” napindító levelek (áprilistól már 400 családnak)	Önkéntesek segítségével emailben: - bátorító üzenetek, alapvető értékek átgondolásához kérdések, idézetek, jó hírek; - interaktívra vált: autizmussal élők és családtagjaik saját élményeikkel, reflexiókkal/fotókkal válaszoltak.	2020. március 25. - május 25.
5. Praktikus segítség a mindennapokhoz rendkívüli helyzetben	- a karantén-időszakra napirend-segédletek, önellenőrző lista a szükséges napi teendőkhöz, tartalmas időtöltéshez; - szabályok összefoglalása könnyen érthetően, képkommunikációval is; - cyberbullying megelőzése, kezelése.	2020. március 20. – augusztus 31.
6. A humor, játék felfedezése a rendkívüli helyzet mindennapjaiban	- saját sztorik, fotók megosztása, pl. „Vicces maszkjaim/ ételeim/ használati tárgyaim”.	2020. április 2. - 30.
7. „Beszéljük meg!” csoportként kríziskezelés	Heti 1 online találkozó + otthoni feladatok 2 csoportnak: - jól funkcionáló autizmussal/ Asperger-szindrómával élők; - nehezebben kommunikálók.	2020. április 2. (Autizmus világnapja) – június 12.
8. Rendszeres híradás a rendkívüli helyzetben igénybe vehető ingyenes online képzésekről/ továbbképzésekről magyarul, angolul, koncertekről, színházi előadásokról, filmekről, képességfejlesztő feladatokat tartalmazó honlapokról	Facebookon, levelezőcsoportokban, önkéntesek – köztük autizmussal élő önkéntesek – gyűjtése alapján.	2020. március 25. - június 30. szeptember 01. - jelenleg is

9. Képességfejlesztő, -megtartó csoportos foglalkozás-sorozatok	Foglalkozások online folytatása a korábbi személyes kapcsolatokra építve: - Autista Akadémia – autizmus-tudat elfogadása, tapasztalati képviselők képzése jogvédelemre; - ASD Dolgozók Klubja – munkahelyi tapasztalatok közös feldolgozása; - „Magázóna” - munkavállalásra felkészítés; - „Excel a munkahelyen” – foglalkoztathatóságot javító képzés; - ASD Kvíz (multimédiás mobil applikáció egyéni v. társas tanuláshoz, a kontextus-érzékenység javítása) – korlátlan ingyenes hozzáférés 2020. 03. 18. - 06. 30.; - ASD Focus Fotó és Videó Klub; - ASD Fórum Színház a koronavírus-járvány miatti rendkívüli helyzetről; Képzőművészeti terápia (komplex tánc, cirkusz, képzőművészeti és állat-asszisztált terápia helyett).	2020. március 21. – jelenleg is, nyári szünet: július
10. Rendszeres híradások csoportos online foglalkozásokról	Facebook, levelezőcsoportok, kliensek és családtagok blogjai	2020. április 15. – jelenleg is
11. Ügyfél-csoportok személyes újratálalkozása	- Szabadtéri társas összejövetelek, pl. ASD Fórum Színház piknikje - - (Integrált) Túraklub autizmussal élő önkéntes vezetésével - Önálló életvitelre felkészítő nyári tábor, Igal	2020. június 24. 2020. június 28. 2020. június 28 - július. 03.
12. Autizmussal élő álláskereső és munkavállalók mentori támogatása; - autizmussal élő munkavállalóknak, akik átmenetileg kikerültek a munkavégzésből, napi strukturált elfoglaltságuk szétesett (csak minden másnap mentek dolgozni, v. nem is mehettek; vidékiek); - autizmussal élő álláskeresőknak is (új szolgáltatásként), mivel nem	Online egyéni és 2-3 fős konzultációk	2020. március 23. – jelenleg is

tudtak munkába állni, bár elő volt készítve, a csalódás és fölöslegesség-tudat kezelése, új célok tervezése és megvalósítása.		
13. Autizmussal élő munkavállalók elbocsátásának megelőzése	Munkáltatókkal új együttműködési megállapodások	2020. szeptember 01.- jelenleg is
14. Szülőknek mentálhigiénés és egészségmegőrzési tanácsadás, lelki támogatás, praktikus segítség	Online szülői közösségek: - tapasztalatok, jó gyakorlatok megosztása: ki hogyan küzdött meg a tipikus v. egyedi nehézségekkel? - adománygyűjtés autizmussal élők rászorult családjainak. Tematikus online konzultációk szakértőkkel: - Hogyan éljük túl? - pszichológiai tanácsadás - Mit tehetünk az internetes zaklatások ellen? - Miről lehet felismerni a karantén- és koronavírus-csalókat? (jótékonyság, tesztelés, csodaszerek, befektetési ajánlatok stb.) Aszinkron kommunikáció: - inputok, viták hangrögzítése és megküldése. „Krisis” telefonvonal: a karantén-időszak idején 0-24 órában; - tapasztalt, ill. autizmus-specifikus szakmai végzettséget is szerzett szülők önkéntes munkája.	2020. március 23. - jelenleg is

A szervezetről

Az AURA szülői egyesületként kezdte 2002-ben, fokozatosan csatlakoztak hozzájuk szakemberek, önkéntesek, pártoló tagok. 2020-ban 120 ASD (autizmussal élő) kliensük, 94 tagjuk és 52 – köztük 16 ASD – önkéntesük van.

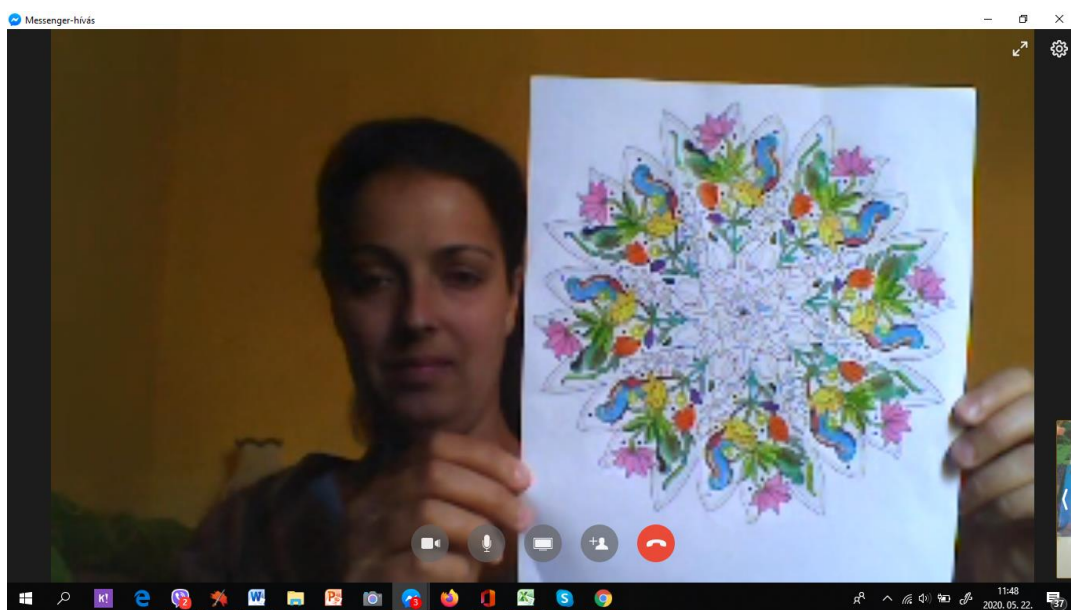
Autizmussal élő felnőttek munkavállalásáért és önálló életviteléért dolgoznak együtt, hogy önellátóvá váljanak, ne szoruljanak sem segélyezésre, sem idősebb szüleikre. Évente 100-120 kliens fejlesztését tudják felelősséggel vállalni, de szolgáltatásaikra évről évre nő az igény.

Az ASD felnőttek társadalmi és munkaerő-piaci integrációja érdekében 36 civil szervezettel és intézménnyel, 31 szakemberrel és 49 céggel dolgoztak együtt 2016-tól, illetve komplex szolgáltatás-rendszert is működtetnek, amelynek részét képezi a foglalkoztatási rehabilitáció és az önálló életre való felkészítés, állandó ASD közösségek fenntartása, mint az Autista Akadémia (jogtudatosítás), Asperger Klub, Promenádn Önszolgáltató Csoport (önállóság és kooperáció gyakorlása), fotó és videó klub, dolgozók klubja, az ASD Fórum Színház, társasjáték klub és túraclub.

Ezenkívül a családok támogatására krízis telefonszolgálat és a kölcsönös segítségnyújtást támogató szülői klub működik. Az egyesület célja az autizmus (jobb) megismertetése is szélesebb társadalmi körökben, amit kisfilmek, nyilvános bemutatók, képzett ASD képviselők részvételével végzett érzékenyítés és inkluzív programok sora kísér. Kortárs és vállalati önkénteseket, családtagokat készítenek fel, és vonnak be az egyéni illetve kiscsoportos fejlesztésekbe. Az egyesület legjelentősebb eredménye, hogy 2009 óta 120 álláskeresőnek segítettek munkába állni és munkájukat megtartani, ráadásul ebből 80 főnek a nyílt munkaerőpiacon, 40 főnek pedig védett munkahelyen.

AURA Egyesület (64. old.)

NoÁr: Meleg ételt a rászorulóknak!

Megvalósító: A noÁr mi vagyunk! Nonprofit Kft.

Tevékenység: rászorulók ételmezése

Helyszín: Budapest, X. kerület, Kőbánya, Hős utca 15.

Címkék: adománygyűjtés, Hős utca, szegregátumok, közösségépítés

„A kiszállítás első napjaiban az ott lakók meglepődve vagy esetenként bizalmatlanul fogadtak minket. Ahogy telt az idő, és megismerték az önkénteseinket, akikkel nap mint nap találkoztak, kialakult a bizalom is. Végül, az akció utolsó napján az ottlakók meglepetés énekléssel készültek a csapat számára.”

A feladat

A noÁr mi vagyunk! Nonprofit Kft. a Kontúr Egyesülettel összefogva a Hős utca két épületében élő, nehéz helyzetbe került családok meleg étkeztetésnek megoldását vállalta feladatául a koronavírus járvány alatt.

A budapesti Hős utca egy olyan mikroszegregátum, ahol halmozottan hátrányos helyzetű családok élnek összezsúfolva. A lakóknak alapvetően sincs valódi lehetősége kiszakadni ebből a környezetből, a járványhelyzet pedig még inkább veszélybe sodorta őket.

2017 óta a Hős utca rehabilitációját az épületek elbontásával és a lakóközösség felszámolásával, az ott élők cserelakásokba költöztetésével próbálta megvalósítani a kerület. A lakók azonban zárt közösséget alkotnak, megszokott lakóhelyük egyben biztonságot is jelent számukra, ezért eleinte szinte senki nem akart elköltözni. Lassanként nyílik egy-egy alkalom : arra, hogy valaki elköltözzön: jelenleg egy nyolctagú családnak segítenek elköltözni. 2 db emeletes ágyat vettek nekik az összegyűlt pénzadományokból és segítenek felújítani a nekik kiosztott lakást a VIII. kerületben.

A megvalósítás

A noÁr mi vagyunk! a rászorulók napi egyszeri melegétkeztetését szervezte, a Kontúr Egyesület pedig összeírt egy útmutatót az ételosztó önkéntesek számára, amiben a segítségnyújtás szabályait, a viselkedési előírásokat és a felmerülő konfliktusok kezelésének alapvetéseit tisztázták.

Eredmények

- 5 hét alatt 2743 adag étel osztottak összesen 100-120 család számára;
- a megsegítettek egy része maga is bekapcsolódott a munkába, keresték a kapcsolatokat, és ösztönözték egymást, hogy ők is tenni tudjanak magukért;
- foglalkoztak az udvarok rendbetételével, kitakarításával;
- közös programot szerveztek a szegregátumban élő gyerekekkel.

Mindezt kb. 100 önkéntes, 430 óra ráfordítással érte el.

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Budapest, Hős utca 15.	A budapesti Hős utca két épülete már évek óta arról ismert, hogy főként hátrányos helyzetű, szegénységben élő nagycsaládosok lakják. A szegregátumban jelen van a bűnözés is, az itt lakó gyerekek esélyei a kitörésre minimálisak.

	Az utcában található lakásokat a komfortnélküliség, a zsúfoltság és a kis alapterület jellemzi. Mikroszegregátumként működik, és mára a lakhatási szegénységben, rosszabb társadalmi helyzetben élő csoportok lakhelyévé vált. Az ott lakók gyakran érzik úgy, hogy megkülönböztetésben részesülnek a munkaerőpiacon a lakóhelyük miatt. Stigmatizált városrész, emiatt az ottaniak gyakran titkolják a lakóhelyüket, nem fogadnak barátokat, ismerősöket. (vö.: Kovács Barbara Nóra 2016)³
--	---

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
A Hős utca két épületében élő gyerekek	A Hős utca két épületének lakosai az elmúlt években - járványmentes időszakban is - kiszolgáltatott helyzetben voltak és vannak. Az ottlakókra lakhatási szegénység, alacsony társadalmi helyzet jellemző.	A járványhelyzet azon szakaszában, amikor az iskolák bezártak, a napi étkeztetés - amit korábban az iskolákban biztosítottak - nem volt megoldott.
A Hős utca két épületében élő további lakosok	A lakások többsége egy szobakonyhás, ahol 5-6, de akár 8 gyerekes családok is laknak. A higiéniai és más szükségleteknek való megfelelés szinte lehetetlen, vagy legalábbis nagyon nehezen megoldható.	Miután a gyerekeknek ebédet vittek, a többi ottani lakosnak is biztosítottak ételt. Sokan közülük idősek vagy munkanélküliek, így az ő kiszolgáltatottságukat is számottevően növelte a járvány.
Összesen kb. 200 ember.	Az itt élőkkel 2011 óta a Kontúr Egyesület dolgozik, velük együttműködésben valósította meg projektjét a noÁr Kft. csapata.	A helyzettől függetlenül az is növeli a lakók rászorultságát, hogy az épületek lebontását hosszú ideje tervezik. A két háztömböt életveszélyesnek nyilvánították, ennek ellenére családok élnek a rossz állapotú lakásokban.

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Konyha bérlés	Önkéntes séfjük bérelt egy konyhát, ahol az ÁNTSZ szabályait és követelményeit betartva főzhetett napi 100-120 adag ételt.	2020. április 20-án vették használatba a konyhát, kitakarítottak, berendezkedtek. Az üzemelés 2020. április 27-től kezdődött, reggel 7:00-tól 15:00-ig, heti 5 napon át, 5 héten keresztül, május 9-ig.
2. Facebook csoport	A Facebook csoportban meghírdették az ötletüket, a séf	A csoportot 2020. április 25-én hozták létre és a máig létezik.

³Kovács Barbara Nóra (2016) *Utak a szegregátumba*. In: Angyal Emese, Fellner Zita, Katona Eszter, Kecskés Nóra, Szeitl Blanka, Vigvári András (szerk.) (2016) *Kötetlen, Az ELTE Angelusz Róbert Társadalomtudományi Szakkollégium tanulmánykötete*. Budapest: ELTE Angelusz Róbert Társadalomtudományi Szakkollégium. Elérhető: http://angelusz.elte.hu/sites/default/files/Kotetlen_2016_net.pdf?fbclid=IwAR234Vc3SPVW0GBJgvgvWmaKc1xBBMaitTjD_2qNJ1-oqdkC92osW8_JRQ0#page=27

létrehozása és aktivizálás A Toxikomák konyhája oldal követőinek és adományozóinak toborzása	összeállította a heti menüt, amit szintén közzétettek. Követőket, adományozókat toboroztak. Lett olyan adományozójuk is, aki megvette a következő napra szükséges nyersanyagokat az ebédhez, illetve olyanok is, akik pénzbeli adománnyal segítették munkájukat.	Igyekeztek minden nap posztolni, hirdetni, és beszámolni az önkénteseknek minden fejleményről. A második héttől már napi 2-3 poszt is kiment, ami segítette a csapat szervezését, összefogását.
3. Környezet-tudatosságra való ösztönzés, figyelemfelhívás	Az első pillanattól kezdve, a napi adagokhoz környezetbarát csomagolást (papírdobozokat, papírpoharakat stb.) vásároltak, ezzel is törekedve arra, hogy a szegénység, a rászorultság ne legyen akadálya a környezettudatos gondolkodásnak.	A noÁr szemléletének megfelelően az első pillanattól fontos volt a környezet-tudatosság, már az akció indításakor (2020. április 27.) találtak két csomagoló céget, akik környezetbarát csomagolást tudtak biztosítani nekik.
4. Ételek átvétele és szállítása önkéntesek segítségével	Minden délután a konyha közelében történt meg az átadás-átvétel, az ételeket a séf a tárolóba, hűtőbe helyezte el. Csapatuk másnap reggel megvette a még hiányzó tételeket. A jelentkező önkéntesek (szállítók) egy előre elkészített táblázat/beosztás szerint vállalták a rendszeres kiszállítást a Hős utcába.	11:30-12:00 között kész volt az aznapi menü, az önkéntesek (szállítók) a konyha előtt vártak, hogy az adagok bekerüljenek a speciális szállító dobozokba, amit rendszerint 2 kocsival lehetett kivinni a Hős utcába (indulás 12:00-12:30).
5. Ételosztás önkéntesek segítségével	A noÁr és a Kontúr Egyesület önkéntesei közösen osztották az ételt lakásról lakásra, hogy mindenkinek jusson és senki se maradjon meleg ebéd nélkül.	Az önkéntesek 1-1,5 óra alatt kiosztották az adagokat. Kb. 14:00-14:30 felé a szállító dobozokat visszavitték a konyhára. Ugyanaznap délután 17:00-tól 17:30-ig a konyha előtti találkozóhelyre hozták az adományozók a másnapi ebédhez szükséges nyersanyagokat, amit a séf szakszerűen tárolt. Ha a tárgyi adományokból nem jött minden össze, a pénzadományokból a séf megvásárolta másnap reggel a hiányzó tételeket.

A szervezetről

A noÁr azért jött létre, hogy egy szabadabb és nyitottabb társadalomban éljünk. Missziójuk, hogy a művészet, a párbeszéd és a tettek erejével pozitív változást érjenek el. Pártpolitikától függetlenül küzdenek azért, hogy az emberek egy tudatos, cselekvő társadalmat alkotva egy szabadabb és nyitottabb országban éljenek. A stáb kilenc tagból áll, és több mint harminc önkéntessel dolgoznak együtt.

Saját tervezésű és gyártású zenei klipeket készítenek a legégetőbb társadalmi problémákról. Teszik mindezt két éve önerőből, a zene és a költészet erejével. Zenei klipek formájában foglalkoztak már a migráció, az oktatás, a rasszizmus, a hajléktalan emberek, a kultúra szabadsága, az ökológiai- és klímavész helyzet és a gyermekbántalmazás témáival, valamint a vírushelyzet hőseivel. Emellett folyamatosan osztanak meg különböző társadalmi ügyekre, kérdésekre, problémákra reflektáló cikkeket, videókat, felhívásokat a YouTube, Facebook, és az Instagram oldalukon.

Online személyre szóló adományozás hajléktalan embereknek

Megvalósító: Menhely Alapítvány, Fedél Nélkül utcalap

Tevékenység: Fedél Nélkül utcalap átalakítása a járvány alatt

Helyszín: főként Budapest / online

Címkék: adománygyűjtés, online lapárusítás, hajléktalan emberek

„Elég gyorsan és rugalmasan reagáltunk a vírus okozta korlátozásokra. A lapot hamar online elérhetővé tettük, az adományok kérését és felhasználását egyértelműen kommunikáltuk. Kampányt indítottunk, amiben ismert személyiségek segítségével olyanokat is sikerült megszólítanunk, akiket eddig nem értünk el.”

- Szenográdi Réka, Menhely Alapítvány, Fedél Nélkül utcalap

A feladat

2020. március közepén a koronavírus járvány miatt Magyarországon is bevezették a kijárási korlátozást, ami az alapítvány utcai lapárusainak a munkáját ellehetetlenítette. Ez a jellemzően más jövedelem nélküli vagy alacsony jövedelmű lapárusoknak fájó jövedelemkiesést okozott. Mivel a szervezet mind a lapárusok, mind az olvasók egészségét féltette, megoldásként a törzsvásárlókra építve egy online platformot hoztak létre, amelyen lehetővé tette a kontakt nélküli, mégis személyre szóló adományozást.

A megvalósítás

Az online platform népszerűsítésére olvasói szolidaritási kampány indult az alapítvány és a lap közösségi média felületein. Ismert művészek videóban buzdítottak online lapvásárlásra, és a lapárusító kiválasztásával személyre szóló támogatásra.

Kifejezett cél volt a krízishelyzetek megelőzése, a lakhatási kiadások támogatása, valamint az élelmiszerrel való segítség. A személyes segítségnyújtás élményének hiányát rendszeres visszajelzésekkel pótolták a támogatók felé: mindig beszámoltak egy-egy albérlet, munkásszálló havi díjának kifizetéséről a közösségi médiában egy fotóval és a terjesztő köszönetével. A munkát önkéntesek és sorstárs segítők támogatták kapcsolattartással, igényfelméréssel, új munkásszállók felderítésével, az adománycsomagok összeállításával és kézbesítésével.

Több karantén alá került hajléktalan szállás lakóját is megviselte a helyzet, őket az alapítvány munkatársai és sorstárs segítők támogatták, és olyan speciális szükségletekre is reagálni tudtak, mint a cukorbeteg rászorulóknak biztosított egyéni élelmiszer-csomag. Emellett a munkásszállón, szobabérletben vagy albérletben élő, de bizonytalan lakhatással bíró hajléktalan emberek támogatásával is foglalkoztak, hiszen az egyébként is forráshiányos hajléktalanellátás nem tudott elég gyorsan reagálni a helyzetre.

Eredmények

- 2020. június 25-ig 3,7 millió Ft gyűlt össze 422 adományozótól;
- csaknem 140 főt kapott segítséget a koronavírus-járvány első hullámában;
- 134 fő kapott jövedelempótló támogatást összesen 1 449 000 Ft összegben;
- 54 fő kapott lakhatási támogatást összesen 1 044 000 Ft összegben;
- 84 fő kapott élelmiszer-csomag és védőfelszerelést összesen 926 594 Ft értékben;
- egyéb adománygyűjtő kezdeményezések (pl. jótekonysági gerincjoga) is indultak támogatásukra;
- a lap új olvasókat tudott bevonni és jobban megismerték adományozói körüket is.

Mindezt 18 önkéntessel 428 óra és 950.000.-Ft ráfordítással érték el.

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Budapest, Békéscsaba, Orosháza, Szeged	A Fedél Nélkül székhelye a főváros, lapárusai is jórészt itt dolgoznak utcáról vagy éjjeli menedékhelyekről, átmeneti szállókról, szívésségi lakásokból indulva. A lap néhány más városban is jelen van, leginkább azonban a forgalmasabb, járókelőkkel és aktív adakozókkal inkább bíró nagyobb településeken tudják a lapárusok naponta megtalálni azt a néhány vevőt, akik révén az napi megélhetésük biztosított.

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Albérletben, szobabérletben és munkás-szállón élők	Magas lakhatási költségek, kiesett vagy jelentősen csökkent jövedelem.	Sokan csak lapárusításból, mások fizikai jelenlétet igénylő más munka mellett tudták eddig megtartani lakhatásukat. Az utcai lapárusítás ellehetetlenült, míg a takarítói és egyéb munkákat visszamondták, a szerződéseket megszüntették.
Átmeneti szállón élő, speciális igényű hajléktalan emberek	Helyváltogatásukban korlátozott, de egyéni szükségletű emberek	A tömegszállásokon, intézményekben nehezen és lassan reagálnak az egyéni szükségletekre. Pl. cukorbeteg lapárusok az alapítvány segítségével jutottak végül élelmiszerhez.

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Olvasói Szolidaritási kampány meghirdetése	Közösségi oldalain felhívták a figyelmet a lapárusok speciális helyzetére. Elindították az adjukossze.hu oldalon, valamint a Menhely Alapítvány és Fedél Nélkül weboldalain az online lapvásárlás lehetőségét és a személyes támogatást, azaz a konkrét lapárusnak való utalás lehetőségét is.	2020. március 18. – június
2. Neves személyiségek bevonása a kampányba	Márciusban felkértek neves színészeket, írókat, címlapsztárokat, hogy videós felhívásban buzdítsák szolidaritásra és támogatásra az olvasókat.	2020. március – május
3. Napi ügyelet adás, krízislista készítése	A lapárusok, főként az első időszakban sokkal többen és több problémával fordultak az utcalaphoz, így minden hétköznap volt bent szociális munkás az utcalap részéről, hogy hatékonyan tudjon segíteni, ügyintézni vagy adományt adni. A mintegy 120 lapárusról nyilvántartás készült aktuális jövedelmük és	2020. március - május

	lakhatási kiadásai, valamint elérhetőségük felvételével.	
4.Védőfelszerelés adása	Személyesen vagy a küldött csomagba téve	2020. március - jelen
5. Élelmiszer-csomagok adása	Személyesen vagy a küldött csomagba téve	2020. március - június
6. Lakosság tájékoztatása az adományok felhasználásáról	Mind az utcalapban, mind az egyéb online felületeken rendszeresen hírt adtak az általános pénzadományok és a személyes utalások felhasználásáról az adományokból vásárolt eszközök vagy a támogatott lapáros fotójával.	2020. március - június
7. Online Év Alkotása Díjátadó	Mivel a koronavírus meggátolta az éves legnagyobb művészeti eseményük meg-tartását, ezért online adtak teret az alkotók meg- és elismerésének. Első ízben rendeztek a közönségsvavazást az év során született legjobb vers, próza és kép kategóriákban, mellyel mind a szerzők reflektorfénybe kerülhettek, mind pedig az Olvasói Szolidaritási Kampány új löketet kaphatott. Az élő közvetítés során a közönségsvavazáson résztvevő alkotásokat ismert színművészek tolmácsolásában hallgathatta meg az érdeklődő. Kálid Artúr, Fullajtár Andrea, Bíró Kriszta és más neves alkotók segítségével több emberhez jutott el a kampány.	2020 májusában 2 hét, átlag napi 3 bejegyzés a Facebookon

A szervezetről

A Menhely Alapítvány az első hazai civil, független szervezet, mely a hajléktalan vagy hajléktalanság veszélyében élők támogatására jött létre a rendszerváltás után. Az alapítvány a Fedél Nélkül utcalap kiadója.

A Fedél Nélkül az első magyar nyelvű utcalap, amelynek szerzői és terjesztői is jórészt otthontalan emberek. Az alapítvány célja a lapkiadással, hogy a velük kapcsolatba kerülő hajléktalan emberek értelmes, hasznos tevékenységet végezhesenek; az otthontalan alkotók megjelenési lehetőséghez, terjesztőik a lap árusításából jövedelemhez jussanak. A lapkiadás egy szolgáltatás, amely a művészeti munkán keresztül hozzájárul az előítéletek csökkentéséhez. Az alapítvány tevékenységeinek mindhárom pillére a társadalmi érzékenyítés eszköze, a lap terjesztői naponta több ezer, éves szinten több százezer emberrel kerülnek kapcsolatba, művészeti tevékenységük termékei, alkotásaik évente több tízezer kultúrabarátot érnek el, professzionális érzékenyítő programjuk (Első Kézből a Hajléktalanságról) előadói pedig több ezer diákkal, fiatal felnőttel találkoznak.

Az alapítvány tevékenysége számokban:

Fedél Nélkül 1993-2020

- 682 lapszám jelent meg;
- a lap jelenleg kéthetente, 5-8000 példányban jelenik meg;
- egy lapszámot 110-130 terjesztő árusít;
- jelenleg 16 kiemelt terjesztő segíti a munkát;

- 10 vidéki városban összesen 22 terjesztő dolgozik;
- 26 év alatt 3000-nél is több ember vett részt a munkában.

Alkotóműhely:

- eddig 8 könyv jelent meg a Fedél Nélkül Könyvek sorozatban;
- művészeti pályázatok során 10 931 mű érkezett 416 alkotótól;
- több mint 50 kiállítást, rendezvényt tartottak;
- 6 színházi előadás született hajléktalan embereket vagy alkotásaikat bevonva.

Első Kézből a Hajléktalanságról program támogatójaként:

- 250 szervezettel vették fel a kapcsolatot 10 év alatt;
- nekik 650 programot valósítottak meg;
- 16 000 diákot és felnőttet értek el;
- így 133 előadó vett részt a programokon.

Pajzsot fel!

Megvalósító: Eleven Gyál (EGY) és Eleven Vecsés (EV) informális csoportok

Tevékenység: rászorulóknak segítése, adományozás

Helyszín: Gyál, Vecsés

Címke: adománygyűjtés

„Fontos ügyekkel foglalkozunk, de a legfontosabb mind közül, hogy egyre többen vagyunk, és demokratikus közösséget építünk.”

- a két csoport szervezőinek küldetése

A feladat

Gyál és Vecsés is ezer szállal kötődik Budapesthez. A járványhelyzet következtében a rejtett munkanélküliség mindkét településen jelentősen megemelkedett, mivel sokan építkezéseken dolgoztak vagy takarításból éltek bejelentés nélkül, de a korlátozások miatt ez ellehetetlenült, így rendkívül sokan kerültek nagyon nehéz élethelyzetbe.

A megvalósítás

Az Eleven Gyál (EGY) és az Eleven Vecsés (EV) is informális civil csoport, amelyek azért jöttek létre, hogy a helyi ügyekben az érintettek bevonásával a demokratikus közéletet és a lakossági aktivitást erősítsék és fejlesszék, így a karitatív tevékenység, az adományozás eddig nem szerepelt céljaik között. A járványhelyzet azonban ezt felülírta.

Az Üllő Te Vagy Egyesülettől arcvédő pajzsokat szereztek be, amelyet a két településen osztottak szét az egészségügyi és szociális területen dolgozóknak. Az eszközöket a települési intézmények felkeresésével zajló igényfelmérés alapján adományozták. A védőfelszerelések iránti hatalmas igényt látva pályázati úton elnyert forrásból további 100 000 forint értékben tudtak a környékbeli idősotthonok részére is arcpajzsot adományozni. A pénz maradékát saját belső (tagi adakozásból származó) forrásból 50 000 Ft-tal megtoldva rászoruló családoknak vásároltak és állítottak össze élelmiszer-csomagot, fertőtlenítő és higiéniai termékeket, maszkot és kesztyűt, ez utóbbiak használatára vonatkozó edukációs anyaggal együtt. Ehhez járultak még hozzá vállalkozóktól kapott természetbeni (krumpli, hagyma stb.) adományok is. Bár szándékaik szerint mindenkit előre értesíteni akartak az átadás időpontjáról, ez több esetben nem sikerült, mert gyakori, hogy a családoknak nincs működő telefonja vagy nincs feltöltve, és gyakori a számcseré is. A 6 főnél népesebb családok 8000, a kisebb lélekszámúak 6000 Ft értékű csomagokat kaptak. Végül a személyes megkeresések útján mindenkinek át tudták adni a csomagokat. Ennek során megragadták az alkalmat, hogy beszélgessenek a családokkal a gyermekek étkeztetéséről és a távoktatás alakulásáról, az ennek kapcsán fellépő igényekről.

A két csoport közösen és sikerrel indított adománygyűjtő kampányt jószolgálati nagykövetek közreműködésével. Ennek keretében a „Legyen a távoktatás sétagalopp” című projekttel olyan hátrányos helyzetű családok gyermekeinek gyűjtöttek digitális eszközökre, akik ezt saját erőből nem tudták megoldani, így a távoktatás számukra az oktatásból való kizárást jelentette. Az októberig tartó kampány alatt összegyűjtött 884 000 Ft-ot 16 eszköz adományozására fordították.

Eredmények

- 77 db arcpajzsot adtak át az intézményeknek;
- 19 családnak (112 főnek) adtak át élelmiszer- és higiénés csomagokat;

- 884 000 Ft adományt gyűjtöttek, amiből 15 laptopot és 1 tabletet vásároltak, illetve kaptak, s osztottak ki a gyerekeknek.

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Gyál-Vecsés	Mindkét település 20 ezer feletti lakosú agglomerációs kisváros Pest megyében, Budapest XVIII. kerületével határosak. A lakosság jelentős része budapesti munkahelyre, iskolába utazik, bár helyben is egyre többen tudtak munkát vállalni a vírus megjelenése előtt. Az utóbbi időben lassult az elmúlt évtizedekben töretlen népességnövekedés. A településeken jelen van a rejtett munkanélküliség, mivel sokan alkalmilag, sokszor bejelentett munkaviszony nélkül építkezéseken dolgoztak vagy takarításból éltek, ami a járványhelyzet miatt ellehetetlenült. Emellett a regisztrált munkanélküliség is jelentősen megnőtt, a reptéri elbocsátások, vendéglátásra épülő szolgáltatások visszaesése stb. miatt.

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Orvosok, egészségügyi dolgozók	Igényfelmérés egészségügyi és szociális intézményekben.	A „frontvonalban” dolgozók fokozottan veszélyeztetettek, az ő megfertőződésük súlyos problémát okoz nem csak az ellátórendszernek, de az egész helyi társadalomnak.
Rászoruló gyermekes családok	A rászoruló családok megtalálásában a Család- és Gyermekjóléti Központtól kértek tájékoztatást, erről választották ki a támogatandókat. A lista alapján jellemzően nagycsaládosok, gyermekeiket egyedül nevelő szülők, kisnyugdíjasok, sérült vagy tartósan beteg családtagot ápoló családok kerültek a fókuszba. A prioritizálás alapján a sokgyermekes, tartósan beteg gyereket nevelő családok vagy gyermeküket egyedül nevelő szülők kerültek a támogatandók közé.	Az egyébként is fokozottan sérülékeny célcsoportok helyzetét az is nehezítette, hogy a járvány következtében sokan elveszítették (fekete vagy fehér) munkájukat.
Hátrányos helyzetű gyerekek	Gyálon az élelmiszer adományozás során megismert, kiválasztott családok körében kerestek helyet az eszközöknek. Vecsésen az iskolák tanárainak javaslata alapján választották ki a szóba jöhető	A hátrányos helyzetű családokban élő gyermekek alaphelyzetben is lemaradásban vannak a tanulásban, a digitális oktatás pedig – megfelelő eszköz hiányában – leküzdhetetlen akadályt jelentett.

	gyerekeket, a fentebb írottak szerinti szempontok szerint rangsorolva.	
--	--	--

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Arcvédő pajzs juttatása egészségügyi dolgozóknak	Az első lépés az igényfelmérés volt az a helyi egészségügyi intézményekben: - szakorvosi rendelőintézeteknél, - körzeti orvosok körében és a mentőállomáson. Megszervezték a védőfelszerelések átadását, az átadás hivatalos dokumentálását, majd a készült fotókat a közösségi médiában közzétették az kedvezményezettek beleegyezésével.	2020. április 2. hete – igényfelmérés, április 17. - átadás/Vecsés/ április 20.- átadás/Gyál/
2. Élelmiszer-csomagok, tisztítószeresek beszerzése, össze-készítése, eljuttatása rászorulóknak	Családsegítő megkeresése, családok kiválasztása, a családtagok száma alapján a két csoport összeállítása. Az önkéntesek között felosztották a címeteket és két-két fő előzetes hívás után meglátogatta az érintetteket, átadta a csomagokat és a tájékoztató anyagot.	2020. júniustól július első napjaiig bezárólag
3. Digitális eszközök beszerzése hátrányos helyzetű gyerekek részére	Kidolgozták a koncepciót (milyen céllal és kik fognak gyűjteni), felkérték a követeket, segítették felkészülésüket a kampányra. Az adománygyűjtő kampány beindításával párhuzamosan elkezdtek az igényfelmérést az iskolák, tanárok körében, plusz a rászoruló családokkal kérdőívet töltöttek ki. Közben felvették a kapcsolatot számítógépes cégekkel és szakemberekkel.	2020. áprilistól indult a pályázati felkészülés. 2020. augusztus adománygyűjtés elindítása. 2020. augusztustól decemberig tartott a családok kiválasztása és az eszközök eljuttatása.

A szervezetről

Az Eleven Gyál 2016-ban indult, jelenleg 13 fő aktív és 11 fő pártoló tagja van, fiatalok és idősebbek vegyesen. Mindenki önkéntes munkában segíti a csoport működését. Megalakulásukat az Ökotárs KÖZ-SZER-VEZ programja támogatta. A helyiek megkérdezése után első célként a közvilágítás javítását tűzték ki. 2020. januárjára a gyáli közösséget annyira érdekeltté (erős nyomásgyakorlóvá) tették a témában, hogy elérték

az önkormányzat partnerként kezelje a csoportot a helyzet megoldásában. A folyamat fontos lépése volt az a peres eljárás, melynek során a Transparency International segítségével kiperelték és nyilvánosságra hozták a korábbi közvilágítási felújítás pénzügyi adatait.

A közvilágítás javításának ügyén kívül a településen felszereltettek szemetes kukákat, útjelző táblákat; továbbá járdákat, buszmegállókat és árkokat javíttattak meg. A lakosság bevonására és tájékoztatására több köztéri beszélgetést szerveztek, vasárnaponként (rászoruló helyi családoknak) élelmiszert gyűjtenek és beszélgetnek a helyiekkel a gyáli piacon.

Az Eleven Vecsés 2018. őszén alakult az EGY segítségével, jelenleg 11 aktív és 2 pártoló önkéntes tagjuk van, itt is vegyes a tagok összetétele. Legfontosabb ügyeik és céljaik között tartják számon a helyi ivóvíz rossz minősége miatti fellépést, valamint a Vecsés-Gyál közötti buszjárat útvonal-módosításának elérését. A két település közötti menetrendszerinti buszközlekedés megreformálása érdekében BKK-s és civil szakértőkkel terveket készítettek, tárgyaltak az önkormányzatokkal, akik írásos nyilatkozattal támogatták a lakossági aláírásgyűjtéssel is megerősített kezdeményezést. Mindezekkel felvértezve a csoportok egyeztetést kértek az illetékes Információs és Technológiai Minisztériumtól is, majd 2020. októberében írásos kérvényt és javaslatot nyújtottak be a tárcához a helyzet rendezése érdekében.

Vízügyben számos közérdekű adatkérésen, fenntartói és szolgáltatói tárgyaláson vannak túl. Fő céljuk a csoport további erősítése helyi ügyek mentén, kapcsolatépítés hasonló szervezetekkel, és ezáltal a lakosság közéleti aktivizmusának növelése.

Pilisborosjenő összefog

Megvalósító: 2097 Csoport Egyesület

Tevékenység: rászorulóknak segítése

Helyszín: Pilisborosjenő

Címke: adománygyűjtés, tájékoztatás

„Láttuk az emberek kétségbeesését, akik nem tudták, hogyan fognak enni adni a családjuknak. Ezt nem lehetett tétlenül nézni, azonnali, de tartós segítségre volt szükség.”

- Nevelős-Forgács Ildima (projektkoordinátor)

A feladat

Pilisborosjenőn a koronavírus járvány kezdete utáni napokban egyre több ember veszítette el munkáját, többen közülük családfenntartók. Egy csapat, akiknek nem okozott gondot a home office-ra való átállás, a következőt találta ki a bajbajutottak megsegítésére: nekiláttak egy pénzalap felállításának, amelyből élelmiszert, illetve tisztító- és higiéniai szereket szereztek be és juttattak el a krízisbe kerültek részére.

A megvalósítás

A kezdeti hagyományos élelmiszergyűjtés a fertőzésveszéllyel járó kontaktok miatt nem bizonyult működő modellnek. Ugyanakkor látható volt, hogy sokan akarnak segíteni, ezért a szervezők egy, a veszélyhelyzetben is működő megoldást választva egy pénzügyi alap létrehozása mellett döntöttek. Az egyesület önkéntes munkával létrehozott egy „[Covid-19](#)” adománygyűjtő oldalt, ahonnan gyorsan, pár kattintással lehetett utalni erre a célra. A befolyt pénzből hetente bevásároltak a Pilisborosjenői Család- és Gyermejjóléti Szolgálattal egyeztetett bevásárlólista alapján. A pakolásban középiskolások segítettek közösségi szolgálati órák fejében.

A helyi önkormányzat is tudott segíteni, szociális rendeletének megfelelően segéllyel egyes súlyos esetekben, de ez adminisztrációhoz, hivatali ügyintézéshez kötött, és ezért bonyodalmasabb megoldásnak bizonyult. A falugondnokság és a hivatal igyekezett kisebb munkákat rászorulóknak adni a Covid-19 alatt: levélkihordás, faluszépítés. A családsegítő és a helyi katolikus egyház is lelki segélyvonalat működtetett, hogy senki ne maradjon egyedül. Az egyesület a [Zsákfalvi riporter](#) c. helyi lapjával igyekezett segíteni a kommunikációt és minőségi tartalmat szolgáltatni a veszélyhelyzet ideje alatt is. A családsegítő szolgálat a térről megmaradt pénz-, cukor- és lisztadományok kiosztásával próbálta enyhíteni a szükségét.

Eredmények

- összesen 1 023 631 Ft folyt be;
 - 11 nagy osztást tartottak a családsegítőben kb. 80 ember nagybevásárlását biztosítva;
 - az egyesület működtette helyi lapon keresztül is tájékoztatták a lakosságot a veszélyhelyzetről.
- Mindezt 6 fő, heti kb. 8-10 óra ráfordítással érte el. (mindenkire más mennyiségű munkára jutott a folyamatban)

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Pilisborosjenő belső és külső településrész	A Pest megyei falu lakossága mintegy 4000 fő. Rengeteg a nagycsalád, de akadnak egyedülálló idősök is. A lakosok vagyoni helyzete nagy különbségeket mutat, akadnak egészen súlyosan eladósodott, napról napra élő, és kiemelkedően jómódú családok is a településen. Kb. 80 rászoruló tart számon a családsegítő, de pl. karácsonyi csomagot 187 ember kapott. Sokan elbújnak, szégyellik vagy rejtegetik nehéz sorsukat. Az önkormányzat is gazdaságilag nehéz helyzetben van.

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
A Covid-19 járvány alatt munkájukat elvesztettek	A családsegítő munkatársaihoz futottak be az igények. Mindenkinél segítettek, aki segítséget kért.	Munkájukat elvesztett emberek, olyan családok, akik nem tudták fizetni a rezszi számlájukat, nem volt ennivalójuk.
Eddig is létminimum alatt élők	A családsegítő munkatársaihoz futottak be az igények. Mindenkinél segítettek, aki segítséget kért. (Egy-egy esetben korrigáltak kiadott segélymennyiséget a családi létszámhoz igazítva, ha valaki túlzó igényekkel érkezett.)	A családsegítő munkatársai által korábban is ismert családok, akik folyamatosan rászorulnak egészségi állapotuk, élet-helyzetük miatt. A családsegítő jól ismeri az egyes személyek, családok pontos körülményeit, szükségleteit.

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Szükség észlelése	Egyesületi egyeztetés az ötletekről	2020. március 13.
2. Segítség megtervezése	Weboldal létrehozása	2020. március 14-15.
3. Bevásárlások és heti rendszeres folytatása	Önkéntesük minden héten egyszer bevásárolt.	2020. március 20.
4. Élelmiszerek kiosztása	Önkéntesek segítségével a rászorulóknak részére a csomagok átadása, az átvétel dokumentálása.	2020. március 20-tól folyamatosan
5. Kommunikáció	A tevékenységek kommunikálása online	2020. március 20-tól folyamatosan
6. Elszámolás	Az egyesület könyvelőjével együttműködve a bevételek összesítése, kiadások elszámolása.	2020. március 30-tól rendszeresen

A szervezetről

Az egyesület 2017-ben jött létre formális érdekképviselőként a helyi lakosok számára. A [2097 Csoport](#) célja a közösség- és értéktéremtés, illetve értékmegőrzés. Küldetésük Pilisborosjenő legfőbb értékeinek, természetbe ágyazottságának és falusias hangulatának megőrzése. Olyan településért dolgoznak, mely fenntartható módon hosszú távra tervez, melynek irányítása az áttekinthetőség, a nyitottság, a bevonás és az ügyfélorientáció alapelvei mentén működik, mely vagyonával felelősen, átlátható módon gazdálkodik, és közösséget épít.

Eddig tevékenységeik:

- Patakvédő projekt: Szakértőket kértek fel, petíciót írtak annak érdekében, hogy ne a tervezett, természetpusztító módon hajtsák végre a mederrendezést. Számos kivágásra ítélt fát megmentettek illetve egy kevésbé káros kivitelezési módszer alkalmazását érték el.
- Fasor ültetés: 33 fát ültettek a falu lakosságának bevonásával a kirándulóúton. A faültetést 2019-ben is folytatták a Kálvária domb felé vezető kirándulóút mentén.
- B52 jazz fesztivál: 2018-ban és 2019-ben is megrendezték jazz fesztiváljukat helyi és országos hírnő zenészekkel.
- Településfejlesztési koncepció és stratégia kidolgozásával támogatják a település fejlődését.
- Új hagyományt indítottak útjára a helyi adventi ünnepségsorozat és kézműves vásár megszervezésével.

Roma fiatalok támogatása

Megvalósító: Romaversitas Alapítvány

Tevékenység: Középiskolások és egyetemisták online támogatása

Helyszín: országos

Címke: adománygyűjtés, digitális oktatás, fiatalok, roma tehetséggondozás online

„Abban hiszünk, hogy szükség van egy erős, roma értelmiségre, ehhez pedig minél több roma fiatalnak kell egyetemre mennie. A járványhelyzet alatt a diákjainkkal közösen alakítottuk ki az oktatási programunk kereteit. A fiatalok az online térben egymást támogatva, egymáshoz kapcsolódva érezhették, hogy nincsenek egyedül a nehézségekkel, mert számíthatnak egymásra és ránk is.”

- Paskó Ildi, Oktatási igazgató

A feladat

Az alapítvány a 2019-20-as tanévben 46 egyetemistával és 16 középiskolással dolgozott együtt annak érdekében, hogy a fiatalok elérhessék tanulmányi céljaikat.

Az iskolabezárás miatt az otthonukba visszaszorult diákoknak a tanulás elemi feltételei sem álltak rendelkezésre. A középiskolásoknak a zsúfolt lakásból kellett bekapcsolódniuk az online órákba. Több diák nem rendelkezett megfelelő internetkapcsolattal, számítógéppel – voltak, akik a telefonjukkal vettek részt az órákon, és ezen írták a házi feladatokat is. Az egyetemistáknak a kollégiumok bezárása miatt haza kellett költözniük a szülőkhöz, és ha volt is laptopjuk, nem volt hozzá megfelelő internetkapcsolat és nyugalmas hely a tanuláshoz.

Nemcsak a diákok oktatáshoz való hozzáférése romlott, de anyagilag is sokkal rosszabb helyzetbe kerültek a fiatalok. A középiskolások megszenvedték az iskolai menza hiányát, az egyetemisták pedig hazaköltözve, elvesztették az egyetem mellett végezhető munkájukat, ami helyett otthon gyakran nem találtak másikat. Többek beszámolója alapján a helyzetüket tovább rontotta, hogy a családtagjaik – a járvány következményeinek legkiszolgáltatottabbak – szintén elsőnek veszítették el állásukat.

Különösen az idén érettségiző diákjaikat hozta drámaian rossz helyzetbe a válság, a roma családok nem engedhették meg maguknak a drága külön tanárt, és jellemzően a családtagok sem tudtak segíteni a tanulásban.

Ráadásul a fiatalok, akik komoly erőfeszítéseket tettek azért, hogy eljussanak egy érettségit adó iskolába vagy az egyetemre, elbizonytalanodnak abban, hogy tudják-e folytatni, hogy reális cél-e az érettségi, illetve a diploma megszerzése.

A megvalósítás

A programtervezés a diákok bevonásával történt: az alapítvány a karantén kezdetekor felmérte, hogy kinek mire lenne szüksége. A visszajelzések alapján szervezték át az oktatási programot és kiegészítő ösztöndíjak megítéléséről is döntöttek.

A Romaversitas online oktatási programja 1 héttel az iskolák bezárása után indult el. A szervezet hagyományainak megfelelően minden diákkal rendszeresen tartották a kapcsolatot, és rögzítették, hogy kinek mire van szüksége ahhoz, hogy folytatni tudja a tanulmányait. Gyűjtőakciókat szerveztek, adománylaptopokat osztottak szét a diákok között, önkénteseket toboroztak, például mentélhigiénés szakembereket, szakmai mentorokat és tanárokat. A fiatalok – a szokásos oktatási program mellett illetve annak keretében - olyan képzéseken és képességfejlesztő tréningeken vehettek részt, amelyek témáit maguk javasolták.

Az alapítvány a relatív anyagi biztonság megteremtése érdekében közösségi adománygyűjtő kampányt indított, és annak a 14 diáknak, akiknek teljesen ellehetetlenült a megélhetése, krízisösztöndíjat biztosított. A 2020-21-es tanévet eleve online indították, és ez lehetőséget teremtett arra, hogy a felsőoktatási továbbtanulásra felkészítő programjukat országosra nyissák.

Eredmények

- 46 egyetemista és 16 középiskolás programban tartása a járványhelyzet alatt is;
- 8 sikeres érettségit tevő diák, akik közül 3 magyarországi, 2 külföldi felsőoktatási intézményben folytatja tanulmányait;
- 20 új önkéntes bevonása;
- 3 hónapon keresztül hetente 10x90 perc online tantárgyi és nyelvi felkészítő óra;
- 3 hónap alatt összesen 48 tréningóra az egyetemistáknak és a középiskolásoknak a következő témakörökben: Covid, home office, önismeret és stresszkezelés, pénzügyi ismeretek, konfliktuskezelés a családban, online kommunikáció – hiteles infók, időmenedzsment, vállalkozásindítás;
- 3 hónapon keresztül hetente egy csoportos online, és hetente 2 diák számára 1,5 órás online továbbtanulási tanácsadás;
- 4 diák kapott mentálhigiénés támogatást;
- 5 laptop és 7 asztali gép beszerzése és kiosztása
- 2 758 000 Ft támogatás összegyűjtése a közösségi adománygyűjtő program keretében, a befolyt összegből 14 diák anyagi támogatása (1 fő: 1 hónap; 1 fő: 2 hónap; 7 fő: 3 hónap; 5 fő: 4 hónap);
- 12 diák támogatása a Deloitte-Romaversitas 3 hónapos mentorprogramjában.

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Országos	A Romaversitas egyetemistái jellemzően egyetemi kollégiumokban vagy roma szakkollégiumokban laknak. Ezekből a kollégiumokból kellett hazaköltözniük a válság idején. A fiatalok szerte Magyarországon élnek, jellemzően leszakadó régiók kistépülésein, ahol magas a roma lakosság aránya. A diákoknak nem volt ideje felkészülni a hazaköltözésre. Az egyetemisták a tanulás mellett gyakran dolgoznak is – ezeket a munkalehetőségeket elvesztették azzal, hogy el kellett hagyniuk a kollégiumokat. Otthon viszont gyakran esélyük sem volt másik munkát találni, helyben, a kistépülésen jellemzően nincsenek munkalehetőségek, távolabbra a rossz közlekedés miatt pedig az ingázás sem opció. A kiegészítő ösztöndíjra szoruló diákok többek között az alábbi településeken laknak: k: Arnót (BAZ), Jászfényszaru (JNSZ), Szalmatercs és Etes (Nógrád), Tiszanána (Heves), Pátka (Fejér), Budapest.

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Egyetemisták	A Romaversitas valamennyi egyetemista diákja (46 fő)	I. fentebb
Középiskolások	A Romaversitas valamennyi középiskolás diákja (16 fő)	I. fentebb

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Tantárgyi felkészítés	Az alapítvány felsőoktatási tanulmányokra felkészítő programjában rendszeres tantárgyi felkészítést biztosít diákjainak 2017 óta. Ezeket az érettségire felkészítő órákat tették át az online térbe, hogy a diákjaik a karantén ideje alatt továbbra is tanulhassanak. Minden tanár a csoportjában lévő diákokkal egyeztetette, hogy melyik az az online platform, ami a legmegfelelőbb számukra. Az online átállás egy hetet vett igénybe, a tanévet így sikeresen folytatták. Az egyetemisták közül is többen igényeltek tutoringot, erre önkénteseket is bevontak. Néhány egyetemistájuk is adott felkészítő órákat a középiskolásoknak.	2020. március - június
2. Készség-fejlesztés	A készségfejlesztő tréningek a Romaversitas hagyományos szolgáltatásai. Ezek olyan tudást és gyakorlatot adnak a diákjaiknak, amelyeket jellemzően sem az iskolában, sem az egyetemen nem kapnak meg. A céltűzés, a hosszú távú gondolkodás, a jövőtervezés mind olyan nélkülözhetetlen készségek, amelyekre nagy szüksége van az értelmiségi pályára készülő fiataloknak. A tréning személyes jelenlétet igénylő, érzékeny műfaj. Módszertant dolgoztak ki arra, hogy az online térben is magas minőségű és hasznos tréningeket nyújtsanak a diákjaiknak. Kiscsoportos, 4-5 fős, 120 perces, online képzéseket szerveztek, amikhez egységes felületet használtak (Zoom).	2020. március - június
3. Tovább-tanulási tanácsadás	A középiskolás roma fiatalok hátrányban vannak nem roma társaikkal szemben abból a szempontból is, hogy kevesebb információval rendelkeznek a felsőoktatás világáról és a továbbtanulási lehetőségekről. A szeptemberben elkezdett tovább-tanulási tanácsadásokat is az online térbe helyezték át, és csoportos és egyéni formában is folytatták.	2020. március - június
4. Számítógépek beszerzése	Gyűjtést indítottak: használt, de jó minőségű laptopokat és asztali gépeket szereztek be, és eljuttatták azon középiskolásaiknak és egyetemistáiknak, aki nem rendelkeztek megfelelő	2020. március -

	eszközzel ahhoz, hogy bekapcsolódhassanak az online oktatásba.	
5. Mentál-higiénés tanácsadás	Önkéntesek bevonásával nyújtottak segítséget azoknak a diákoknak, akiknek mentális támogatásra volt szükségük.	2020. március -
6. Krízisösztöndíj	Közösségi adománygyűjtést indítottak a krízishelyzetben lévő diákjaik anyagi támogatására. https://adjukossze.hu/kampany/celegyenesben-krizisalap-roma-diakoknak-1925	2020. április-július
7. Mentor-program indítása	Együttműködő és támogató partnerükkel, a Deloitte Magyarországgal közösen mentorprogramot indítottak. A cél az volt, hogy a vállalat munkatársai ebben a nehéz helyzetben megtámogassák céljaik elérésében a fiatalokat, hasznos tudást adjanak át a munkaerőpiaccal, a nagyvállalati munkavállalással kapcsolatban. A mentoráció részben személyesen, részben online valósult meg.	2020. július-szeptember
8. Évzáró bográcsolás	A 2019-20-as év zárását – és a karanténból való ideiglenes kiszabadulást – közösen ünnepelték a középiskolás és az egyetemista program diákjaival, az öregdiákokkal és a legfontosabb támogatóikkal.	

A szervezetről

A [Romaversitas](#) 1997-ben indult azzal a céllal, hogy a felsőoktatásban tanuló roma fiatalokat szakmai képzésekkel, készségfejlesztő tréningekkel, nyelvtanulással, ösztöndíjjal, identitásukat erősítő közösségi programokkal segítse, hogy tanulmányaikat sikeresen folytathassák, és felkészült, versenyképes tudással rendelkező szakemberekként lépjenek ki a munkaerőpiacra.

Víziójuk a közösségeik érdekeit képviselő, önálló narratívát kialakító, erős roma értelmiség. Hitük szerint minden emancipációs mozgalom alapja és egyben mozgatórugója egy erős értelmiségi réteg, amely meghatározza a fejlődés irányait; és ez a cigányság esetében is így van.

Abban hisznek, hogy hosszú távon kell a roma fiatalok oktatásába fektetni, mert ez vezet fenntartható és széleskörű változáshoz. A roma közösségek jövőbeli vezetőinek kinevelésével sokszorozó hatást érnek el.

Azért dolgoznak, hogy a diákjaik szabadon és büszkén éljék meg az identitásukat, önállóan döntsenek a jövőjükéről, és maguk alakítsák ki a saját magukról és a közösségeikről szóló narratívát.

Oktatási programjuk keretében eddig közel 400 roma egyetemistát támogattak diplomája megszerzésében. A Romaversitas tudósokat, művészeket, orvosokat, számtalan jól képzett szakembert adott a magyar társadalomnak. Ösztöndíjasuk volt például Kállai Ernő kisebbségkutató, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok volt országgyűlési biztosa, Dr. Orsós Zsuzsanna rákkutató biológus, Kállai András képzőművész, Csányi Sándor színész, dr. Brassói Vivien nemzetközi emberi jogi szakértő. A szervezetet 2017 óta vezető Dr. Dinók Henriett jogász 17 éve dolgozik a romákat érintő legfontosabb ügyekben hazai és nemzetközi szinten, néhány évvel ezelőtt ő is a Romaversitas ösztöndíjasa volt.

Az elmúlt tanévben 7 középiskolai tanárral, 2 állandó trénerrel, 10-15 vendégelőadóval és kb. 30 önkéntessel dolgoztak együtt.

Sant'Egidio Közösség

Megvalósító: Zichy Gyula Alapítvány/Sant'Egidio Közösség

Tevékenység: élelmiszerosztás hajléktalanoknak és nehéz helyzetű családoknak

Helyszín: Pécs

Címkék: hajléktalan emberek, élelmiszeradomány, lakhatási szegénység

„A COVID-járvány tavaszi szakasza rendkívül sérülékennyé és kiszolgáltatottá tette a Pécs Lőtéri dombok környékén élő szegényeket, akik sokszor étel és ellátás nélkül maradtak. A Sant'Egidio Közösség/Zichy Gyula Alapítvány önkéntesei azért keresték fel ezt a régiót, mert a csoportos találkozás a hajléktalanokkal a korábbi találkozási helyeken ellehetetlenült, és többen ezen a környéken húzták meg magukat. A fiatal felnőtt vagy középkorú segítőkben a szolidaritás és a társadalmi közösségvállalás elmélyülésének különleges pillanatai voltak ezek az alkalmak.”

- dr. Nagy János, a közösség pécsi vezetője

A feladat

Pécsett a járvány első hulláma során az otthonukban élő idősek megsegítésére programot indított az önkormányzattal a területi család- és gyermekjóléti szolgálat, emellett magán és céges forrásokból érkező élelmiszer felajánlásokat is osztottak a legsérülékenyebbeknek. A különböző karitatív szervezetek is fokozták élelmiszer adományozási tevékenységüket, mégis jellemző volt, hogy ezek a segítségnyújtási formák csak azokat érték el, akik maguk is tájékozódtak a lehetőségekről, vagy eleve ismertek voltak e szervezetek előtt. A rendkívüli segítségnyújtási formákból a járvány alatt, az erőfeszítések ellenére, részben kimaradtak az elszigetelten, kiszolgáltatottan élők, akik a város belső szövetrésztől nagyobb távolságra éltek, nem jutottak el hozzájuk az információk, és nem volt kapcsolatuk a segítő szervezetekkel. (Nekik egyébként is alapvető életérzésük, hogy kiszorulnak a társadalomból, a járványhelyzetben pedig különösen megfélemezett róluk mindenki.) A Sant'Egidio Közösség mintegy 60-80 ilyen emberen segített heti rendszerességgel.

Eredmények

- 2020. áprilisa és júniusa között hetente 60-80 személyt értek el városi szinten. Főként a Lőtéri dombokra jártak, adománygyűjtő kampányuk eredményként az élelmiszercsomagok kétharmadát itt osztották szét, de néhány más kisebb elszigetelt helyre is eljutottak, többek között garázsban élő rászorulókat is megkerestek.
- A heti rendszeres látogatások nem egyszerű ételosztások voltak, hanem a szociális izolációt, a karanténhelyzet okozta szorongást is oldották az ott lakókban
- Tevékenységükről értesülve több magánszemély is jelezte, hogy a karanténhelyzet legnehezebb időszakában szeretne személyesen is közreműködni, részt venni a csomagok kiszállításában, a rászorulókkal való találkozásban, elszigeteltségük enyhítésében.

Mindezt 10 fő önkéntessel, heti 10 óra ráfordítással, 712 000,-Ft felhasználásával érte el.

Ezt a munkát – a hajléktalanok és perifériára szorult szegény családok, háztartások segítségét – a következő időszakban is szeretnék folytatni, mivel a Covid-19 járvány második hulláma újabb elszigetelődéssel fenyegeti őket.

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Pécs (ezen belül kiemelten az ún. Lőtéri dombok zárkerti övezete)	Pécs kertvárosi városrészéhez tartozik az ún. Lőtéri dombok területe, ami nincs messze a városközponttól, mégis az itt élő szegények perifériára szorulása, elszigetelődése jellemzi. A terület eredetileg hobbikertes zárkerti övezet, ahol az elmúlt évtizedek társadalmi átrétegződése nyomán jellemzően elszegényedő, nem kisgyermekes családok és egyedülállók húzták meg magukat. Ezek a zártkerti ingatlanok közművesítetlenek vagy részben közművesítettek, az eredetileg nem életvitelszerű itt tartózkodásra szánt kis épületeket az itt élők részben tulajdonolják (mert csak ilyet tudtak megfizetni) részben bérlik, a legrosszabb állapotúakat esetenként önkényesen elfoglalták. Sok lakó a hajléktalanság elől menekült ide. Az itt halmozódó szociális problémák normál – nem járványveszélyes – időszakban is nehézségeket okoznak az itt élőknek, a járvány tavaszi szakasza azonban rendkívül sérülékennyé és kiszolgáltatottá tette őket, mert szegényes körülményeikhez mért megszokott létfenntartási stratégiáiktól, alkalmi munkavállalási lehetőségeiktől vágta el őket, akik így sokszor élelem és ellátás nélkül maradtak. A terület messze van azoktól az ellátóhelyektől, ahol a helyiek természetbeni támogatásokat, élelmiszersomagokat kaphattak volna. A legközelebbi ingyenkonyhához való eljutáshoz például három buszjegyre vagy több órás gyaloglásra lenne szükség, miközben többen is praktikusán hajlék nélkül élnek romos épületrészekben, vagy nejlonfóliákból és szemétből összetákolt létesítményekben. Ezekre a területekre a koronavírus-járvány belobbanását követően a hivatalos hajléktalanellátó szervezet sem, vagy csak nagyon ritkán és korlátozottan jutott el, így az alapítvány kezdeményezése az ennek nyomán kialakuló akut területi válsághelyzetre reagált.

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
A Pécs Lőtéri dombok környéki zárkerti övezet lakói	Mivel az a megszokott csoportos mód, ahogy a hajléktalanokkal a szervezet találkozni szokott, a járvány első hulláma idején ellehetetlenült, igyekeztek személyesen felkeresni azokat, akikkel korábban volt kapcsolatuk. 2020. márciusában és áprilisában több héten keresztül járták a pécsi vasútállomás, a vásártér és a lőtéri dombok, a Mecsek oldal és a meszesi kertés területek környékét, valamint a	Az Lőtéri dombok környékén élők a terület periférikus jellege, részleges közművesítése, az itt található ingatlanok alacsony komfortfokozata vagy komfort nélkülisége miatt a városi hajléktalan személyek egyik utolsó menekülési lehetősége az utcai hajléktalanság vagy hajléktalan ellátó intézmények szolgáltatásainak igénybevétele elől, tehát az igen szegényes, de

	Bőrgyárral szemközt található szegregátum övezetét. Az addig 20 hajléktalan ellátását célzó csoportos találkozókat felváltotta a „lakhelyeiken” tartózkodó hajléktalanok kettősével történő felkeresése. Az így megtaláltak száma meghaladta a 80-at. Elsősorban tehát olyan embereket kerestek fel, akikről kiderült, hogy életvitelszerűen élnek olyan körülmények között, ahol nincs közmű, akik munkanélküliek, és akik nem vagy csak minimális segílyt kapnak.	autonóm életvitel meg-tartásának utolsó állomása. Ezzel együtt több itt élő – akár idős, krónikus beteg – gyakorlatilag romházakban és a szabad ég alatt él, mindenféle rendszeres jövedelem nélkül vagy minimális jövedelemmel. Különösen ők képtelenek voltak a járvány-helyzet korlátozásai közepette a részben leállt, kiüresedett városban a szokásos túlélési stratégiáikkal átvészelni a mindennapokat.
--	---	--

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Adománygyűjtési kampány	Facebook-os hirdetések, e-mail körlevelek, ismerősök bevonása. Hétről hétre meghirdették adománykérő kampányukat, majd ezeken a felületeken rövid fényképes beszámolót tettek közzé az előző héten/hetek során összegyűlt pénzbeli vagy természetbeni adományokról és azok átadásáról.	Leghangsúlyosabban 2020. április második fele és júniusa között kerestek az említett csatornákon pénzügyi támogatókat, vagy olyan személyeket, akik bevásárolnak tartós élelmiszerből, és azt átadják nekik. Javasoltak egy szimbolikus 3000 Ft-os adományt, amelyből 1-2 személynek tudtak csomagot összeállítani, ennél jellemzően nagyobb összegeket kaptak.
2. A Sant'Egidio Közösség tagjai és önkéntes segítői a pénzbeli adományokból vásárolt, illetve a természetben kapott tartós élelmiszereket és a pékáru személyesen kivitték a Lőtéri dombok környékén lakóknak.	Egy önkéntes az előző héten összegyűlt pénzbeli adományokból kb. 40-50 000 Ft értékben tartós élelmiszert vásárolt, amelyet elszállított a közösség székhelyére. Szerdai napokon délelőtt egy másik segítő ezekből és a Katolikus Karitás pékáru adományából alkalomtól függően 60-80 élelmiszercsomagot állított össze (fóliázott szalámi, ételkonzerv, májkrémkonzerv, kockasajt, kenyér/zsemle, ivóvíz-palack). Délután két vagy három autóval autónként két segítő maszkban, kesztyűben kiszállította a csomagokat a Lőtéri	Minden szerdán 2020 áprilisától
3. Az élelelosztás mellett a személyes beszélgetésekre is nagy hangsúlyt		

fektettek, és több esetben is összekötötték az itt élő embereket a szociális ellátórendszerrel. Ha kellett mentőt hívtak vagy orvoshoz szállították a beteget. Ha máshová költözött, igyekeztek megtalálni.	dombokra, és házról házra járva felkeresték a rászorulókat. Kezdetben csak néhány embert ismertek, de a hír terjedt, hétről hétre több rászorulóval kerültek kapcsolatba, akik számítottak is érkezésükre. A válsághelyzet enyhülésével anyagi forrásaik is elapadtak, így bár a felkereső szolgálatuk jelenleg is heti rendszerességgel működik, szerényebb költségvetéssel gazdálkodnak. A forrást önkénteseik párezer forintos adományaiból és egy ételbár alkalmankénti 10-15 melegétel adomány felajánlásának segítségével fedezi.	A kezdeményezés csak a Lőtéri dombokon kialakult helyzetre való reagálásában volt újító. A Sant'Egidio Közösség informális kezdeményezésként évek óta minden szerdán adományokból kisebb élelmiszer-csomagot, szendvicset oszt a város egy központi részén az oda érkező hajléktalanoknak vagy otthonukban élő rászorulóknak, akik ezeken az alkalmakon jellemzően 15 és 40 fő közötti létszámban jelennek meg.
--	---	--

A szervezetről

A Sant'Egidio Közösség mint jogi személyiséggel nem rendelkező katolikus egyházi közösség a Zichy Gyula Alapítvány segítségével és támogatásával végzi önkéntes segítő tevékenységét a szegények és rászorulók érdekében. A közösség pécsi tagjai és időszakos segítői körülbelül 30-40 főt tesznek ki. A római alapítású nemzetközi Sant'Egidio Közösség (Comunita di Sant'Egidio) egy, a világ számos országában jelen lévő katolikus egyházi közösség, amelynek közösségi élete és tevékenysége középpontjában a szegények, kiszolgáltatott helyzetben élő csoportok (hajléktalanok, elmagányosodott idősök, AIDS-betegek, menekültek, roma közösségek, hátrányos helyzetű gyermekek stb.) állnak, számukra a spiritualitás és a szegények szolgálata, segítése szorosan összefügg. A Sant'Egidio pécsi közössége a '90-es évek elejétől segíti a szegényeket, rászorulókat. A közösség életében szorosabban néhány tucat segítő működik közre, köztük többen családosul vesznek részt a munkában. A közösséghez vissza-visszatérő módon, lazábban kapcsolódva vagy alkalmilag segítve még kb. 20-30 fő társul (gimnazista közösségi szolgálatosok, egyetemisták, fiatal felnőttek, vagy éppen idősebbek). Tagjaik szociális otthonokban hétről hétre elmagányosodott idősöket látogatnak, hajléktalanokat keresnek fel, gyermekotthonban élő, családjukból kiemelt gyermekeket segítenek, és lehetőségeikhez mérten részt vesznek a nemzetközi Sant'Egidio határokon átvéő kezdeményezéseiben, úgy mint: Fiatalok a békéért mozgalom, DREAM program a HIV/AIDS kezeléséért Afrikában, ún. béke iskolái, tanoda jellegű programok hátrányos helyzetű gyermekeknek, nemzetközi ifjúsági találkozók Krakóban/Auschwitzban, megemlékezések a holokauszt és a porrajmos áldozatairól).

Zichy Gyula Alapítvány/Sant'Egidio Közösség (90. old.)

Segélyalap

Megvalósító: Független Előadó-művészeti Szövetség

Tevékenység: segélyalap létrehozása rászoruló színházi háttér dolgozóknak és alkotóművészeknek

Helyszín: az egész ország

Címkék: előadóművészek, segélyalap, élelmiszeradomány

„A színházi háttér dolgozóknak nyújtott segítség megszervezését önkéntes alapon, az előadó-művészeti terület iránti elkötelezettség és a dolgozók iránti szolidaritás alapján vállalta magára a Független Előadó-művészeti Szövetség.”

- dr. Rihay-Kovács Zita, a szervezet vezetője

A feladat

A koronavírus járvány megfékezése érdekében elrendelt kormányzati intézkedések korlátozták a hagyományos előadó-művészeti munkákat. A szabadúszó művészeknek, a független társulatoknak dolgozóknak egyetlen bevételi forrásuk a munkájuk, amelyet ez idő alatt nem végezhettek. A független előadó-művészeti terület intézményi háttér és szociális védőháló nélkül különösen védtelen lett a koronavírus-járvány miatt kialakult helyzetben.

A szövetség szakmai és érdekképviselői szervezatként napi szinten kapcsolatban áll a független előadó-művészeti területen dolgozókkal, és tájékozódik a területet érintő jogszabályi változásokról. A járvány alatt az előadó-művészeti terület részére nem állt rendelkezésre olyan állami, önkormányzati vagy más érdekvédelmi szervezet által nyújtott anyagi vagy természetbeni támogatás, amely célzottan a színházi háttér dolgozók megsegítését szolgálta volna. A probléma enyhítésére a szövetség Segélyalapot hozott létre, amellyel a bevétel nélkül maradt – nemcsak független – színházi alkotóművészeket és háttér dolgozókat támogatta.

A megvalósítás

A FESZ (korábbi tapasztalatok hiányában) szakmai felkészülésbe kezdett, és adománygyűjtést indított, amely a szövetség tagjain keresztül és ismert művészek bevonásával célozta a szélesebb nyilvánosságot. A beérkezett pályázatok elbírálásánál nehézséget jelentett a jogosulatlan igénylők kiszűrése az első igénylési időszak tapasztalatait beépítve ezt sikerült megoldani egyrészt az igénylési űrlap pontosításával (milyen egyéb bevételekkel rendelkezik az igénylő háztartása az adott időszakban), másrészt változtattak az egyes kérdésekre adott válaszok értékelésén, súlyozásán. Mivel az igénylők jelentős része a 0-25 000 Ft közötti bevételt jelölte meg minden hónapban, ez volt a leinkább hangsúlyos szempont, ezt követte az eltartottak száma és a háztartás bevétele. A támogatási szabályzat előkészítésekor fontos szempont volt, hogy nem a konkrét igénylésekről, konkrét kollégákról egyedileg döntött a kuratórium, hanem a prioritásokat határozta meg a súlyszámok kialakításával. A megadott kritériumok alapján alakult ki az igénylések sorrendje, és a rendelkezésre álló forrástól függött, hogy hány fő kaphatott támogatást az adott hónapban. A szövetség a beérkezett felajánlásokat folyamatosan osztotta szét a pályázók között, azokat is segítséghez juttatva, akik a korlátozások legelső időszakában még nem, csak később szorultak a segélyalap juttatásaira.

Mivel az előadóművészeti területen dolgozók többsége rendelkezik más szakértelemmel is, ezért a jövőben az is céljuk, hogy a segélyezésen túl, a Segélyalapon keresztül lehetőség nyíljon részükre, hogy képességeiknek/ végzettségeiknek megfelelő munkát tudjanak vállalni a nehéz időszakban. Ennek megvalósítására a szövetség konzultációt tervez a minisztériummal, továbbá olyan szervezetekkel

(például: StageHive), amelyek célja, hogy elősegítsék a művészeti területen dolgozók munkához jutását.

Eredmények

- 12 200 000.-Ft gyűlt össze a segélyalapban;
- a juttatások szétszórása három hónapon keresztül zajlott;
- 244 előadó-művészeti dolgozó kapott fejenként 50-50 000 Ft összegű szociális támogatást;
- 10 darab élelmiszersomagot osztottak szét;
- mindezt 7 önkéntes 20 óra ráfordítással és 983 500.-Ft felhasználásával érte el.

A FESZ Segélyalap honlapja: <https://www.feszsegelyalap.org/>

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Magyarország teljes területe	Az előadó-művészeti területen, nemcsak a független szférában jellemző a vállalkozási jogviszony keretében történő foglalkoztatás, ezért a művészek és a háttérmunkások jelentős részének csak akkor van bevétele, ha próbát, előadást teljesít. A kulturális intézmények bezárásával több ezer ember maradt védőháló nélkül Budapesten és országszerte.

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Alkotóművészek és a színházi háttérmunkások, művészeti, adminisztratív és műszaki dolgozók	- a táncművészeti vagy színházi területen aktív tevékenységet folytatók; - tevékenységüket Magyarországon folytatók; - más, hasonló pályázati forrásból nyerhető támogatásra nem jogosultak; - nem állandó társulati tagok vagy munkavállalók. Az igénylők anyagi és szociális helyzetének felmérésére egy objektív igénylési űrlap szolgált. Minden igénylési időszak elején a rendelkezésre álló összeg függvényében a kuratórium megállapította a támogathatók létszámát. A támogatás-igénylési űrlap kérdéseire adott válaszokat a kuratórium értékelte egy előre meghatározott pontozási rendszer és a pontok súlyozása alapján, a rászorultsági szempont elsődlegességével. Az így elvégzett	- a kulturális intézmények bezárásának következtében megszűnt a munkavégzés lehetősége (belföldön és külföldön is); - a bevételkiesés miatt a hétköznapi kiadások (élelmiszer-beszerzés, számlafizetés stb.) megnehezültek; - kiszámíthatatlan volt, hogy mikor nyitnak újra az intézmények; - a (szakmai) képességek és végzettségek specialitása miatt korlátozott volt annak a lehetősége, hogy más területen elhelyezkedjenek, vagy egyéb munkát végezzenek.

	szűrés során alakult ki az ezeknek megfelelő igénylők sorrendje, akik támogatásban részesültek. Azt is meghatározták, hogy ha az így kapott eredmény alapján az azonos mértékben rászoruló támogatandók száma meghaladná a kuratórium által előzetesen meghatározott létszámot, közöttük elektronikus sorsolóprogram döntene, amelyet a kuratórium hitelesít. (Sorsolásra egyetlen igénylési időszakban sem került sor.)	
--	--	--

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Technikai feltételek biztosítása (honlap, igénylési űrlap, adománygyűjtő felület)	A FESZ megvásárolta a feszsegelyalap.org domaint és template alapján elkészítették az oldalt.	2020. március 12-28.
2. Közösségi adománygyűjtő kampány megszervezése	Az <i>Adjukössze.hu</i> szolgáltatásának igénybevétele.	2020. március-június
3. Támogatási szabályzat létrehozása	A FESZ titkársága tett javaslatot, és a kuratórium véglegesítette, majd az elnökség jóváhagyta.	2020. március 27.
4. Kuratóriumi tagok felkérése, a kuratórium munkájának támogatása	Lényeges szempont volt, hogy az érintett szakmák képviselőiből álljon a kuratórium, amelynek tagja volt tervező, dramaturg, színpadmester, menedzser, budapesti és vidéki szakember.	2020. március 27.
5. A Segélyalap bemutatása a nyilvánosságnak	A Segélyalap online sajtó-tájékoztatóval indult és a szakmai lapok, valamint saját online felületeik (honlap, Facebook) szolgáltak arra, hogy elérjék az adományozókat.	2020. április 1.
6. Ismert művészek felkérése a kampányban való részvételre	A kurátorok és a szövetség kapcsolatrendszerét igénybe véve felkérés egy rövid videóban való szereplésre.	2020. április
7. A támogatási igénylések feldolgozása, a támogatási döntésekről szóló értesítés	Kuratóriumi ülésen meghozott támogatási döntések, támogatási szabályok alapján, rászorultság elvének figyelembevételével.	2020. április, május, június
8. A támogatás eljuttatása az igénylőkhöz	Banki átutalás, ételcsomagok kézbesítése. A kuratórium minden hónap 1-5. napja között benyújtott igénylésekről döntött, a kiértékelés és a	Április, május, június hónapban

	támogatás utalása a hónap 8. napjáig megtörtént.	
--	--	--

A szervezetről

A Független Előadó-Művészeti Szövetség (FESZ), mint az előadóművészeti területen működő szakmai érdekképviselői szervezet ellátja a terület ágazati érdekképviselői feladatait. Küldetése, hogy többszintű szakmai- és érdekképviselői tevékenységével támogassa és ösztönzőleg hasson a hazai független és kortárs színházi nevelési, báb-, cirkusz-, tánc-, színházművészeti tevékenységekre, elősegítse a terület egészének folyamatos modernizációját, mobilitását a társadalmi változásokkal összhangban. A FESZ feladata túlmutat az egyes tagok működésének és érdekképviselésének biztosításán; a szervezet a független színházi és táncművészeti terület egészének reprezentációjáért és szakmapolitikai képviseletéért felel.

A FESZ tagsága jelenleg 35 magánszemélyből és 78 szervezetből áll. A szövetség munkáját főleg a tagszervezeteknél foglalkoztatott művészek, dolgozók, illetve más, a területen dolgozó szakemberek követik, és tartják számon az elért eredményeket. A FESZ aktivistái közé tartoznak azok az ismert művészek, akik a független előadóművészeti területen (is) folytatják tevékenységüket, akik közösséget vállalnak a területtel.

Éves programja és az egyes projektek is ennek a célnak a teljesülését szolgálják. A szervezet közhasznú jogállású, szolgáltatásait nem kizárólag tagjai számára teszi elérhetővé. Érdekképviselői tevékenysége mellett jogi és gazdasági, valamint pályázati tanácsadással segíti a területen alkotó művészeket és szakembereket, továbbá olyan szakmai programokat, workshopokat szervez, amelyek nem csak a tagjaik érdeklődésére tarthatnak számot.

Szeged és környéke: a tanodák is átálltak online oktatásra

Megvalósító: Motiváció Oktatási Egyesület

Tevékenység: online tanoda, szakmai hálózat koordinálása

Helyszín: Szeged és környéke

Címkék: online tanoda, digitális oktatás, élelmiszeradomány, gyerekek

„Már a járványhelyzet előtt is hangsúlyt fektettünk a digitális oktatásra, amely a hagyományos tanodai működésnek is a részét képezte. Ez megkönnyítette a távoktatásra való átállást nálunk.”

- Steigler Anett, a szegedi Motiváció Tanoda vezetője

A feladat

A járványhelyzet miatt tavasszal a tanodák is bezárni kényszerültek. Az intézkedések azonnali hatálya miatt gyorsan kellett tájékoztatni a családokat arról, hogy a korlátozások visszavonásáig nem tarthatók meg a foglalkozások a megszokott formában. Az egyesület felmérte, hogy mire van szüksége a családoknak a digitális oktatás megvalósulásához és a mindennapjaik megkönnyítéséhez.

A megvalósítás

Több hozzájuk járó gyermek nem rendelkezett semmilyen okoseszközzel, ezért első körben a tanoda nem használt (de jó állapotban lévő) eszközeinek kiosztását kezdték meg. Ezt az Ablak a padra kezdeményezésen keresztül kapott segítség és néhány további felajánlás egészítette ki, így minden velük együttműködő családba, ahol erre igény mutatkozott, tudtak elegendő eszközt juttatni.

A szegedi iskolákkal való kapcsolattartásból kiderült, hogy néhány hátrányos helyzetű tanuló számára ők is tudtak eszközt biztosítani a digitális átállás idejére. Ahol erre nem volt lehetőség, ott a pedagógusok is többnyire rugalmasan kezelték a beadandó feladatok eljuttatását és a határidőket. Ugyanez elmondható a digitális oktatás során használt platformokról. Nem minden család tudott egy új rendszert felhasználni szinten, ilyen rövid idő alatt elsajátítani, ezért az iskolák a feladatokat több esetben a családok számára is ismert felületeken, pl. e-mailben vagy Facebookon keresztül is befogadták.

Az egyesület Balástyán működő tanodája a járvány alatt is szoros kapcsolatban állt a helyi családsegítővel is, folyamatosan egyeztetve a gyerekek és a családok helyzetéről és szükség esetén támogatásáról (pl. élelmiszer-csomag, gyerekfelügyelet, közös tanulás), illetve közösen szervezték a melegétel rendszeres kiszállítását is a rászoruló családoknak.

A folyamatos kapcsolattartásnak köszönhetően az egyesület hamar értesült arról, hogy többen anyagi problémákkal küzdenek, miután a járványhelyzetben elvesztették a munkahelyüket. A probléma enyhítésére saját forrásból és adományozói felajánlásból élelmiszer- és tisztítószer csomagokat vásároltak, ezeket kézbesítettek a családoknak.

A családokkal való egyeztetések során az is kiderült, hogy a gyerekek számára külön nehézséget jelent az otthoni napirend kialakítása és a tananyag önálló elsajátítása. Emiatt is fontos volt, hogy a gyerekek hagyományos tanoda működésének folyamatosságát fenn tudják tartani, az online csoport-foglalkozásokat menetrend szerint, az előre egyeztetett időpontokban tartásuk meg. Egyéni tanulási alkalmakat is szerveztek, melyek során az iskolai feladatok megoldásában segítettek a gyerekeket.

A közvetlen tanodai feladatokon túl a tanodák hálózatával is tartották a kapcsolatot. Az egyesület koordinálja a TanodaPlatform működését, amin keresztül a járványhelyzet alatt szakmai anyagokkal, módszertani segédletekkel támogatta a szakmabeli kollégákat, valamint kutatást végeztek a digitális tanrendű oktatás témájában tanodapedagógusok bevonásával, együttműködve a Rosa Parks és a Partners Hungary Alapítvánnyal.

Eredmények

- Kiosztott élelmiszer- és tisztítószer csomagok:
 - Balástya: 12 csomag;
 - Szeged: 12 csomag;
 - Pusztaszer: 2 csomag;
 - Ópusztaszer: 8 csomag;
 - Baks: 7 csomag.Összesen: 41 csomag.
- Kiosztott eszközök (laptop, táblagép):
 - Balástya: 15 eszköz tartozékokkal + 4 asztali gép tartozékokkal, amit a gyerekek a tanodában használhatnak;
 - Szeged: 10 eszköz tartozékokkal + 3 laptop tartozékokkal, amit a gyerekek a tanodában használhatnak.

Mindezt 20 önkéntessel kb. 720 óra alatt érték el.

A korábbi folyamatos szövegértés-fejlesztési és egyéb segítség kiegészült a digitális átállást segítő, saját fejlesztésű szakmai módszertani segédanyagokkal, feladatlapokkal. Ezeket heti rendszerességgel osztották meg a TanodaPlatform hálózat tagjaival.

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
Szeged	A Szegedi járás Csongrád-Csanád megyében található, Szeged Megyei Jogú Város mellett egy további várost és 11 községet foglal magában. Bár a Szegedi járás a gazdasági mutatókat (pl. álláskeresők, tartósan munkanélküliek száma) tekintve a járások első harmadába sorolható, rendkívüli társadalmi egyenlőtlenségek jellemzik, különösen Szegedet – ahogy a hazai nagyvárosokat általában. Etnikai alapú lakóhelyi szegregáció a város három területén azonosítható: (1) a Hunyadi tér környékén, (2) Kiskundorozsmán, a Búza és az Árpa utca környékén, (3) a Cserepes sor környékén. Utóbbi két területet az Integrált Településfejlesztési Stratégia részét képező Antiszegregációs Terv is szegregátumként definiálja. Az említett szegregátumokban alacsony komfortfokozatú lakásokban, gyakran a közszolgáltatások hiányával jellemezhető, esetenként nyílászáró nélküli otthonokban élnek családok. A megfelelő tanulási tér hiánya általános. A szülők jelentős része álláskereső, közfoglalkoztatott, esetleg alkalmi munkából él.
Balástya	Balástya község a komplex programmal fejlesztendő Kisteleki járásban található, Szegedtől 25 km-re. A lakosok főként mezőgazdasággal foglalkoznak, ami egyre nehezebb megélhetési forrás. Szívesen váltanának, de a családok által közösen felépített mezőgazdasági beruházások nehezen értékesíthetők. A lakosok iskolai végzettsége alacsony, az utolsó népszámlálás adatai szerint Balástyán 434 ember nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel (12%). A felsőoktatást végzettek aránya 4%. Kevés a munkalehetőség, az álláskeresők száma magas. A település legnagyobb foglalkoztatója

	az önkormányzat. A segélyezés helyett a közfoglalkoztatás jellemző, természetbeni juttatásként pedig rendszeres a tűzifa-támogatás és a közmunkaprogramban termelt élelmiszerek kiosztása.
--	--

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
A szervezet tanodáinak aktív tagjai, valamint a tanoda jellegű szolgáltatásaikat igénybe vevők köre (rászoruló, illetve hátrányos helyzetű gyerekek)	Kötelességüknek érezték, hogy az erőforrásaiknak megfelelően segítsék a velük együttműködő gyerekek családjait.	- Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű családok, illetve olyan rászoruló családok, akik erről nem feltétlenül rendelkeznek határozattal. - Munkahelyek elvesztése a járvány ideje alatt, ami az anyagi erőforrásokat szűkítette. - Az oktatáshoz való hozzáférés nem valósult meg (eszköz- és kompetencia-hiány). - Megnövekedett költségek, munkahely elvesztése miatt gyűlő hátralékok.
A tanoda korábbi tagjai	Az átállás ideje alatt több korábbi tanodásuk családja került nehéz helyzetbe. Többükkel aktívan tartják a kapcsolatot a mai napig, így értesültek a problémáikról és a lehetőségeikhez mérten segítettek is nekik.	- Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű családok, illetve olyan rászoruló családok, akik erről nem feltétlenül rendelkeznek iratokkal. - Munkahelyek elvesztése a járvány ideje alatt, ami az anyagi erőforrásokat szűkítette. - Az oktatáshoz való hozzáférés nem valósult meg (eszközhiány). - Megnövekedett költségek, munkahely elvesztése miatt gyűlő hátralékok.

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Kapcsolatfelvétel, tájékoztatás	Többnyire telefonon egyeztettek a családokkal, arról, hogy mire lehet számítani a tanodát illetően a közeljövőben.	2020. március 16.
2. Szükségletek felmérése	Telefonon egyeztettek, hosszabb beszélgetéseket folytattak.	2020. március 16-tól folyamatosan
3. Az erőforrások felmérése a	A munkatársak a rendszeres online megbeszélések során jelezték a családok	2020. március 16-tól folyamatosan

szükségletek fényében	részéről felmerülő igényeket, melyeket a szervezet erőforrásainak fényében igyekeztek kielégíteni. A megbeszélések rendszerességének köszönhetően folyamatosan és időben tudtak reagálni, nem kellett a családoknak sokat várni a segítségre.	
4./a Reagálás a felmerülő igényekre	Az egyesület meglévő eszközeinek (tablet, laptop, fejhallgató, egér) kiosztásával kezdődött a digitális átállást segítő okos-eszköz-adományozás, melyet az adomány formájában szerzett eszközökkel és tartozékokkal egészítettek ki.	2020. április
4./b Reagálás a felmerülő igényekre	Az élelmiszer- és tisztítószer csomagokat az egyesület munkatársai vásárolták meg a szervezet saját forrásából. Ezek után egyesületi autóval párokban dolgozva minden családhoz eljuttatták, amire szükségük volt.	2020. május
5. Folyamatos kapcsolattartás	Mint hagyományosan, a járvány ideje alatt is heti több alkalommal beszéltek a gyerekekkel és legalább hetente minden szülővel, nevelőszülővel. Hetente minimum két alkalommal tartottak online képességfejlesztő, a szabadidő hasznos eltöltését segítő csoportfoglalkozásokat minden gyermek számára. Akadtak olyan családok, ahol a tananyag közös tanulása nagyobb kihívást jelentett, így akadt, akivel naponta egyeztettek, segítettek a megoldásra váró feladatokban.	2020. március 16-tól folyamatosan
6./a Erőforrásokhoz mérten folyamatos segítségnyújtás a járvány ideje alatt	További segítséget igyekeztek nyújtani, nem csak a közös tanulással és az online csoportfoglalkozásokkal, hanem szükség esetén további élelmiszercsomaggal. A szülőknek és gyerekeknek egyaránt szerettek volna támaszt nyújtani mind lelkileg, mind a hétköznapi felmerülő ügyintézésük során.	2020. március 16-tól folyamatosan
6./b Folyamatos tájékoztatás	Az aktualitásokat nem csak a tanodával, hanem a járvánnyal kapcsolatban is folyamatosan megosztották a rendszeres beszélgetések során vagy a szülői csoportban, amelyet Facebookon tartanak	2020. március 16-tól folyamatosan

	fenn és használnak régóta a közérdekű információk megosztására. A gyerekekkel szintén üzemeltetnek egy közös csoportot, ahol az ő életükben jelen lévő érzésekről, ügyekről közérthetően osztottak meg velük információkat a járvány ideje alatt is.	
--	--	--

A szervezetről

A [Motiváció Műhely](#) a hátrányos helyzetűek, kiemelten gyermekek és fiatalok társadalmi beilleszkedését támogatja motiválás, képessé tevés és a társadalom érzékenyítése útján. A Motiváció Műhely keretein belül főként hátránykompenzáló és tehetséggondozó oktatási programok, társadalmi érzékenyítés, valamint az oktatási esélyegyenlőség témaköréhez illeszkedő kutatási és szakértői tevékenységek valósulnak meg három civilszervezet tagjainak összefogásával.

Tanodákat azért hozták létre, hogy olyan, a személyiség egészét szem előtt tartó, komplex fejlesztő szolgáltatásokat nyújtsanak, amelyet az oktatási rendszerben nem megfelelően elismert, a társadalmi perifériára szoruló gyermekek és fiatalok egyébként nem érhetnének el.

Két helyszínen, Szegeden és Balástyán valósítják meg a nevelési-oktatási programjukat, valamint 2020. augusztus 31-ig kistelepülési tanoda jellegű tevékenységet folytattak a pusztaszeri, ópusztaszeri és baksi általános iskolákkal együttműködésben.

Sok önkéntessel – többnyire szegedi pedagógushallgatókkal – dolgoznak, akik folyamatosan, aktívan részt vesznek a fejlesztésekben, csoportfoglalkozásokban. A szervezet célja, hogy minél többen találkozzanak hátrányos helyzetű gyerekekkel és ismerjék meg hátterüket, ezzel támogatva későbbi pedagóguspályájukat a méltányos oktatás reményében.

A Motiváció Oktatási Egyesület koordinálja a TanodaPlatformot, mely a magyarországi tanodamozgalomban meghatározó szerepet betöltő hálózat, illetve szakértői csoport. A TanodaPlatformot annak érdekében hozták létre, hogy hatékonyabban hallathassák a hangjukat egy kiszámíthatóbb finanszírozásért, a tanodák szerepének tisztázásáért, a tanodai munka elismertségének növeléséért, valamint a tanodák munkájának szakmai támogatásáért. Hálózatuk magját egy szakértői csoport adja, amely legfontosabb feladatának az érdekérvényesítést tekinti. Ennek érdekében információkat gyűjtenek a tanodákról, hogy megmutathassák a jó gyakorlatokat és megismerhessék a jellemző nehézségeket; műhelybeszélgetéseket szerveznek a tanodákat érintő szakmai kérdésekről, hogy közösen oldhassák meg szakmai kihívásaikat.

Új Start

Megvalósító: Új Start Alapítvány

Tevékenység: online oktatás

Helyszín: 42 település

Címkék: digitális oktatás, gyerekek

„A március végén még kilátástalannak tűnő helyzetből sikertörténetekkel jöttünk ki. Mindenki kétségbe volt esve, mert a tanulást értéknek tekintették, az iskolabezárásban a szülők és gyerekek egyaránt akadályt láttak, amit le kell küzdeniük.”

- Szőke Zsuzsa, az alapítvány projektvezetője

A feladat

Az Alapítvány 50 halmozottan hátrányos helyzetű, zömében szegregátumban élő középiskolás és egyetemista diákot támogat mentorációval és ösztöndíjjal. A járványhelyzet alatt az ösztöndíjsaik online oktatáshoz való hozzáférését és tehetséggondozásuk folytatását kellett megoldaniuk.

Roma Tehetség Programban résztvevő gyerekek többsége kollégiumokban tanul. Ezek bezárásával a gyerekek hazakerültek. A vezetékes internet a gyerekek 20%-nál volt adott, a mobil internet az 50%-nak volt elérhető úgy, hogy nem egyedül használták. A mobil internet szolgáltatók ingyenesen felajánlott internet csomagjait tartozás miatt 25% nem tudta igénybe venni. Laptop a gyerekek 35%-nak volt saját, az alapítvány egy korábbi laptop osztásának köszönhetően. További 20%-nyi gyereknek volt időszakosan hozzáférhető laptopja, okoseszköze a gyerekek 80%-nak volt. A számítógép és az internethozzáférés mellett problémát okozott azoknak a programoknak, applikációknak a használata is, amelyeken keresztül tartani tudták a kapcsolatot az oktatóikkal (pl. haza kellett költözniük a kollégiumokból, vagy több iskolás testvér volt a családban stb.). A szülők nem voltak kompetensek a tanulásban, nem tudtak segítséget nyújtani, és további problémát okozott az is, hogy nem volt nyugodt tanulókörnyezet.

A megvalósítás

A krízist az alapítvány kiterjedt támogatói és önkénteshálózata segítségével kezelte. Az önkéntesek minden esetben a helyi közösségből kerülnek ki, az alapítvány az ő hálózatuk segítségével értesül az aktuálisan felmerülő problémákról.

A járványhelyzet alatt sok család önerőből is próbálta megoldani a felmerülő problémákat (pl. a nagyszülő okostelefonja az unokához került, a nagyobb testvér mobilinternetét az egész család használta), helyben azonban nem jutottak elég segítséghez, hiszen például a helyi könyvtáraknak – ahol a gyerekek korábban internetezni tudtak – is be kellett zárniuk.

Az alapítvány ezen visszajelzések alapján többféle módon is a rászorulókat támogatásába kezdett: eszközöket szereztek be, biztosították az internetelérést, online folytatták a korrepetálást és tehetséggondozást.

A gyerekek felé is kifejezett kérés volt, ha olyan társukról tudnak a környezetükben, akik azért maradnak le a tanulásban, mert nincs megfelelő eszközük, vagy nem tudják azt megfelelően használni, akkor ajánlják fel a segítségüket. Eleinte ezt az érvényben levő intézkedések miatt csak a családon belül tudták megoldani, de a júniusi időszakban az alapítvány ösztöndíjsai már nagy segítséget jelentettek a falubeli társaiknak. Segítettek a szomszédokban élő gyerekeknek az elmaradások pótlásában és az internet biztosításában is.

Eredmények

- 50 nagycsalád 5 faluban higiéniai csomagot kapott;
- a kishajmási tanoda egy laptopot és egy okostelefont kapott a karantén ideje alatt összegyűjtött adományaikból;
- 13 db jó minőségű, hibátlanul működő, jogtisztá alkalmazásokkal felszerelt laptopot/számítógépet adtak részben adományként, részben kölcsönszerződéssel;
- az internetelérést mind az 50 gyereknek sikerült megoldani, legkésőbb áprilisra;
- az internethozzáférés biztosításához pénzügyi támogatást nyújtottak, 14 esetben összesen 130 000 Ft értékben a pandémia ideje alatt;
- korrepetálást, fejlesztést kapott 13 ösztöndíjas, közülük 3 a Menetszél Egyesület Netkorrep programjával való együttműködésben;
- szociális érzékenyítés: a társaiknak segítő ösztöndíjasok nyitottabbak, segítőkészebbek lettek a közösségükben;
- minden ösztöndíjas teljesítette vállalásait: év végén nem rontottak, megszerezték a célul kitűzött jegyeket, összesen egy pótvizsgára került sor, ami szintén sikerrel zárult.;
- a karantén időszak után nyáron, amikor már lehetett mozogni a tehetségeinknek, elkezdődött a tehetséggondozás fázis: azoknak a gyerekeknek, akiket a szüleik nem engedtek közösségbe Facebook csoportokat hoztak létre, pl. művészeti áganként, vagy érdeklődési körönként és szakemberek bevonásával folytatták az online fejlesztést.

Mindezt 8 önkéntes, 416 óra munkával, 1 475 000,-Ft ráfordítással érte el.

Módszertani leírás

Térség, település(rész)	Társadalmi-gazdasági jellemzők
42 település	60% falu, 15% kisváros, 17% járási székhely, 6% megyeszékhely: Budapest és egyetlen Pest megyei település kivételével minden település konvergencia régióban helyezkedik el. A gyerekek a kimagasló teljesítményük miatt 75%-ban nem a lakóhelyükön tanulnak.

Célcsoport	Kedvezményezettek kiválasztásának módja, szempontjai	Veszélyeztetettség, rászorultság indoklása
Roma Tehetség programban ösztöndíjazott, az online oktatást valamilyen okból megoldani nem tudó gyerekek	Felmérést a célcsoportban, hogy hol nincs: - vezetékes internet - mobil internet - laptop - okoseszköz.	Priorizálva: 1. Továbbtanulás előtt álló, érettségiző fiatal, diplomázó egyetemista 5 fő, közülük - 1 főnek volt szüksége laptopra, - 1 főnek volt szüksége vezetékes internet előfizetésre. 2. Egyetemista, nem diplomára készülő 9 fő, közülük - 5 főnek volt szüksége laptopra, - 4 főnek volt szüksége vezetékes internet előfizetésre. 3. Középiskolás 23 fő, közülük - 7 főnek volt szüksége laptopra, - 6 főnek volt szüksége vezetékes internet előfizetésre.

		4. Nem felvételiző általános iskolás 10 fő, közülük - 1 főnek volt szüksége okoseszközre, - 1 főnek volt szüksége vezetékes internet előfizetésre, - 2 főnek volt szüksége mobil internet előfizetés tartozásának kiegyenlítésére, hogy hozzáférjen a szolgáltatók által a járványidőszakban biztosított ingyenes mobilnethez.
--	--	---

Tevékenység	Módszer	Időbeli ütemezés
1. Internet hozzáférés megoldása	1. Megvizsgálták, hogy milyen az internet hozzáférés a családoknál, van-e lehetőség vezetékes internet bekötésére. 2. Vezetékes internet híján mobilinternet hozzáférés lehetőségének a vizsgálata (pl. van-e a mobilszolgáltatóknál felhalmozott tartozás). 3. Krízisalapból segély és esetenként rendkívüli ösztöndíj biztosítása azzal a kikötéssel, hogy április 15-ére minden gyerek rendelkezzen interneteléréssel.	Március végére begyűjtötték az adatokat. Április végére oldották meg.
2. Eszközök beszerzése	A támogatói kör tájékoztatása arról, hogy hogyan élik meg a gyerekek a karantén időszakát, milyen hiányaik vannak, támogatás kérése alapvető higiéniai eszközök beszerzésére. Az alapítvány már 2019. őszén elkezdett egy laptopbeszerzési kampányt, amely során a KPMG-vel való együttműködésben és egy adománygyűjtő akció segítségével tudtak kedvezményesen 10 db laptopot beszerezni, majd azok ellenőrzése és jogtisztaságának alkalmazások telepítése után eljuttatni a gyerekekhez. Az alapítvány irodai számítógépe és laptopja is felajánlásra került, hogy minden gyerek legalább napi 5 órában hozzáférjen az online oktatáshoz.	Már a pandémiás időszak előtt, 2019. őszén elkezdődött a laptopok gyűjtése, mert a tehetségprogram része a digitális kapcsolattartás is. Április közepére minden rászorulóhoz eljutott a laptop adomány. Március 25-én lett meghirdetve a gyűjtés higiéniai eszközökre, május 10-ig érkeztek az adományok. Higiéniai eszközök kiosztása: - április 2. Alsóvadász - április 9. Fulókércs - április 14. Olaszliszka és Vilmány - április 17. Kishajmás - május 14. Ároktő

3. Korrepetálások fejlesztések a pandémiás időszakban	A gyerekek, ahogyan nem tudták megoldani az online oktatást, úgy a korrepetálások, felvételi előkészítési, nyelvvizsga felkészítési és érettségi felkészítő órákon sem tudtak részt venni. Ezért az alapítvány a mentori hálózatban felmérte, hogy ki milyen területen tud segíteni. Kifejlesztették az online korrepetálás rendszerét angol és német nyelvből, matematikából és történelemből, elsősorban középiskolásoknak. Az alapítvány már korábban csatlakozott a Menetszél Egyesület Netkorrep programjához, ahol angol és matematika korrepetálás mellett a helyzetre való tekintettel a napi tananyagban is segítséget kaptak a gyerekek.	2020. április végére befejeződött az igényfelmérés 2020. májusában elkezdődtek az online korrepetálások.
--	--	--

A szervezetről

Az Új Start Alapítvány célja hátrányos helyzetű csoportok, kiemelten a magyarországi cigányok társadalmi integrációjának elősegítése, komplex oktatási, foglalkoztatási, művészeti, egészségügyi és szociális programok elindításával, illetve ilyen programokhoz való csatlakozással, együttműködések kialakításával.

Az Alapítvány három munkatárssal és több tucat önkéntessel dolgozik, és három fő területen aktív:

- A Roma Tehetség Program hátrányos helyzetű, szegregált körülmények között élő, ám valamely területen kimagasló képességeket mutató gyerekek tehetséggondozásával és iskolai előmenetelük támogatásával foglalkozik. A program 2016-ban legnagyobb hatású projekt kategóriában Civil Díjat nyert.
- Az Esélyt a szemnek! program egy egészségmúltányossági kezdeményezés hátrányos helyzetű településeken, melynek keretében az alapítvány szemészeti vizsgálatot és látásjavító eszközöket biztosít felnőtteknek. A program Csodás Jövő néven az óvodás korosztálynak is biztosítja ugyanezt. 2017-ben a legjobb együttműködés kategóriában Civil Díjat nyert.
- Az alapítvány a személyes adományozásra is nagy hangsúlyt fektet, aminek keretében minden év szeptemberében, helyi önkéntesek segítségével az igényeket felmérve cipő- és tanszergyűjtést, karácsonykor pedig játékgyűjtést szervez.

Tárgymutató

- adománygyűjtés, 4, 7, 13, 17, 22, 52, 56, 58, 70, 72, 76, 80, 82, 84, 87
autizmus, 65, 66, 68, 69, 70, 71
digitális oktatás, 4, 13, 22, 27, 28, 33, 40, 43, 48, 49, 59, 63, 65, 81, 87, 100
egészségügy, 30, 48, 49, 51
élelmiszeradomány, 10, 13, 27, 40, 43, 59, 63, 91, 96, 100
előadóművészek, 96
fiatalok, 2, 4, 22, 24, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 42, 67, 82, 87, 88, 89, 90, 104
gyerekek, 5, 13, 16, 17, 19, 22, 24, 26, 27, 40, 43, 44, 45, 46, 48, 49, 50, 53, 56, 57, 58, 63, 72, 73, 81, 82, 100, 101, 102, 105, 106, 107, 108
hajléktalan emberek, 17, 52, 53, 75, 76, 77, 78, 91
idősek, 4, 13, 14, 16, 17, 18, 21, 28, 40, 41, 42, 63, 73, 85, 91, 94
jogsegély, 30
közösségépítés, 2, 33, 72
kritikai pedagógia, 33, 38
lakhatási szegénység, 52, 73, 91
mozgássérültek, 17, 18
munkaerőpiac, 65
online lapárusítás, 76
online tanoda, 43, 100
pszichiátriai betegek, 4, 5, 30, 31, 32
roma tehetséggondozás online, 87
segélyalap, 96
szegregátumok, 8, 22, 27, 72
szociális bolt, 5, 10
tájékoztatás, 7, 30, 59, 84, 102, 103
társadalmi vállalkozás, 7, 10
ügyintézés, 41, 52, 53, 61

Impresszum:

Az esettanulmányokat összeállította és szerkesztette:
Foltányi Zsuzsa, Farkas Bálint és Kelemen-Varga Roland
További közreműködők:
Hartman Máttyás, Móra Veronika és Oravecz Ágnes

Ökotárs Alapítvány, 2020 november
ISBN 978-615-5726-02-6